

શ્રી શ્રેણિક મહારાજા તથા અષ્ટપ્રકારી પૂજાનો રાસ વિધિ સંહિત.

માગધી ભાષામાંથી શુદ્ધ ગૂજરાતીમાં

દેવ અંધુઓને વાંચવા સાર.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શા. છોટાલાલ મગનલાલ—અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

યુનાઇટેડ પ્રી. એ. બી. એન્ટરપ્રાઇઝીસ કંપનીના પ્રેસમાં

રણછોડલાલ ગંગારામે છાપ્યો.

સર્વે હક પ્રસિદ્ધ કરનારે સ્વાધીન કરવામાં આવ્યાછે.

સને ૧૮૯૦.

સંવત ૧૯૪૬.

પ્રત ૧૦૦૦ આવૃત્તિ ૧ લી.

કીંમત રૂ. ૦-૮-૦.

અષ્ટપ્રકારની પૂજાનો વિધિ સહિત રાસ.

દ્રુહા. રામ અસાઉરી. પ્રથમ તીથંકર પ્રથમ જિન, પ્રથમ કરી પરણામ; અષ્ટ પ્રકાર પુજતણા, પ્રમંથ કહું અભિરામ. ૧ સકળ સુરાસુર કિત્તરા, વિવાધરની કોડી; જસ વદન વાણી ભણી, પ્રણમે બે કરજોડી. ૨ સાવાણી મુજને હવે, આપે વર વદાન; અલવિ આગસ પરિહરી, સુણજ્યો સૌ સાવધાન. ૩ ચોપાઈ. ભરત ક્ષેત્ર માંહિ ભલું ભણું, રત્નપુર છે રણીયામણું; અરી મરદન રાજ તસ પતી, તાસ પ્રિયા છે અનંભવતી. ૪ વિજયચંદ નામે તસ પુત, વિલસે બેઉ નારી ધર સુત; પ્રથમ નારી મયણસુંદરી, અવર કામિની કમળાસિરિ. ૫ અનુક્રમે તાસ પુત્ર દોઝે કહ્યા, કુરચંદ હરિચંદ માં લહ્યા; અરિમર્દન દીક્ષાને કાજ, વિજયચંદને આપે રાજ. ૬ વિજય ચંદ દીક્ષા પછીલીઝે, દોઝે પુત્રને રાજજ દીઝે; સુરપુર નયર દીઉ કુરચંદ, કુસુમપુર આપ્યું હરિચંદ. ૭ વિચરે મુનિવર દેશ વિદેશ, કેવળી

(૨)

ગુરુનો લેઈ આદેશ; ઉગ્ર વિહાર કરે ઉગ્ર તપ,
 ક્રોધ માન માયા નહીં દર્પ. ૮ વર્ષાકાળ કરે
 ન વિહાર, રહિ ગુહા બાહિર અદ્ય વિહાર; શી-
 તકાળ નહીં આછાદના, ઉષ્ણકાળે લે આ
 તાપના. ૯ બાર વર્ષ એણીપરિ ભાવીઓ,
 તુંગગિરી કંનન આવીઓ; પરડી પાય રહ્યો
 મુનિ પરે, મનોહર એક સિંગા ઉપરે. ૧૦ આ-
 રોહે શુભ ધ્યાન મહંત, આઠ કર્મનું આણે અંત;
 બાળી નિજપાતિક આવાસ, કેવળી કુળી માંહિ
 કીઓ નિવાસ. ૧૧ કુસમ વૃષ્ટિ કરે ત્યાં દેવ,
 સૂરનર કીંનર સારે શેવ; સૂગંધ ઉદક છાંટે ભૂ-
 મિકા, મિળ્યા દેવ ચ્યાર નિકાયકા. ૧૨ વાજે
 દેવ દુન્દભી સાર, નાચે સુરના અંગના અપાર;
 ગાયન આલાપે રાગ, વિજયચંદ કેવળી સો-
 ભાગ. ૧૩કનક કમળ રચ્યુ વિનાંણુ, ઉપર બેસી
 કરે વખાંણુ; દાંન શીળ તપ ભાવન ભેહ, દે દેશના
 મુનીવર તેહ. ૧૪સુણી દેશના થયા ત્યાં ભાવિકા,
 કવી નર શ્રાવક શ્રાવિકા; કે દીક્ષા લે વૈરાગ,
 મોહની કર્મના ત્રોડે ત્રાગ. ૧૫ કેવળી વચન

સુણી સાહેજાં, ઘેર આઠ્યા પ્રાણમી પાઉજાં;
 ગુણ ગિરીઆ ગુણવંત ગિરીક, વિજયચંદ વી-
 ચરે મહિ પીઠ. ૧૬ અનુક્રમે અનુક્રમે કેવળી ભાં-
 ણ, આવે કુશમ પુરી ઉજાણ; કંચન કમલ રચે
 દેવતા, ચ્યાર નિકાય પાય સેવતા. ૧૭ સુરનર
 વર બેઠી પર્ષદા, ભાસે ધર્મ નાસે આપદા; સુણી
 વાત નિજ તાત સ્વરૂપ, વંદને આવે હરીચંદ
 ભુપ. ૧૮ દુર થી દીકા મુનિંદ, હર્ષે હૈયુ
 હરયુ હરીચંદ; ત્રણ પ્રદક્ષણા દૈ જનકે, જૈ
 બેઠો ઉચિત થાનકે ૧૯ કેવળી ધર્મ કહે
 તેણીવાર, શ્રાવક ધર્મ સુણુ સુવિચાર; ખાર પ્રત
 સુદ્ધાં આદર, જેમ હું નરભવ સાચર તરૂં. ૨૦
 પંચ અણુપ્રતનિ નિગુણ પ્રત, ચ્યાર શિક્ષા પ્રત
 આંણે ચિત; ભાવ ભેદ નવ જાણે જેહ, કહે
 કેમ શ્રાવકકહીએ તેહ. ૨૧ દુહા. પાંચે ભુલ્યો શી
 હું ચુક્યો, ચિહું ન જાણે નામ; જગ હંઠેરો
 ફેરવ્યો, શ્રાવક માહારૂં નામ. ૨૨ ચોપાઈ. પુછે
 ભુપ કહે મુનિરાય, શ્રાવક ત્રણ અક્ષર કહેવાય;
 તેહ તણો અર્થ હોઈ જસો, આસદીયે સાંભલીયે

તશ્યો. ૨૩ પ્રહ ઉઠી સાંભળે પુન્ય કથા, પરિહરે
 પાપ તણી વિકથા; સાત ક્ષેત્ર નિજ ધન વાવીયે,
 તેહ તણા પરભવ ફલ લીયે. ૨૪ ઉભય કાલ
 પડીકમણુ કરે, નિજ પાતિક દુરે પરિ હરે; સહગુર
 વચન સુણી શિર ધરે, ત્રણે કાળ પુજ અનુ
 સરે. ૨૫ દુહા. ભુપ કહે નિજ તાતને, પુજ કેતા
 ભેદ; પ્રસન થઈ મુજને કહો, પાંમે ફલ કસ્યું તેહ.
 ૨૬ વર મંધ ધુપ તાંદુલ કુસુમ, દીપને વજ્ર ધ્રુવ
 નીર; અષ્ટ પ્રકાર પુજ કરે, તું પામે ભવ તીર.
 ૨૭ પ્રથમ પુજ વર મંધથી, પામ્યો મુક્તિનો
 દ્વાર; મયણાવલી રાણી કહી, સાંભલજે સુવિ-
 ચાર. ૨૮ ચોપાઈ. વર વૈતાલ્ય ગિરિ મનોહરા,
 દાહિણ સેઠી મજ પુરવરા; જયસૂર આધિપતિ
 ખેચરા, પ્રિયા તાસ શુભ મતીએ કર્યા. ૨૯
 ઉત્તમ સુપન સુચિત અણુ સર્થ, તાસ ઉપર
 એક સુર અવતર્યું; માસ ત્રણ થયા જોટલે,
 ઉપન્યો ડોળો તેટલે. ૩૦ અખલા શરીર થાય
 દુર્બળી, ચઢે સ્વાસ પરસેવો વળી; દિન દિન
 પ્રતિ જાય જખ ગળી; પુછે વાત નાથ મની રળી.

(૫)

૩૧ ભણે નારી સાંભળી ભરથાર, અષ્ટાપદ વળી
તીર્થ ઉદાર; તિહાં કણે જઈ જિનવર ચોવીશ?
સુગંધ પુખ કીજે જમદીસ. ૩૨ પ્રીયા મનોર્થ
પુરણ ભણી, રચ્યું વિમાન ખેચરના ધણી;
બે બેઠાં જમતાં ઉજમાળ, જૈ અષ્ટાપદ
તીર્થ નીહાલ. ૩૩ શુદ્ધ નીર નિજ અંગ પખા-
ળ, પહેરે વસ્ત્ર સુગંધ વિશાળ; ચોવીસે જિન-
વર મનિ ધર્યા, પુણ મનોર્થ પુરા કર્યા. ૩૪
અષ્ટાપદ અર્થી નિજ કરે, આવતાં અવર તી-
ર્થ જીન હરે; ઉતર વન વાડી વાસિકા, દુરગંધ ગંધ
ગંધ આળ્યો નાશિકા. ૩૫ પુછે ખેચરી ખેચર
રાય, દુર્ગંધ ગંધ કોનો કહેવાય; પુછે ખેચર
ગંધ પ્રખંધ, મુનિ મયલ પર્સેવા બંધ. ૩૬ મુ-
ખ આમલ મુનિ મુનિ મત ધરી, શિળા ઉપરે
કાયોસર્ગ કરી; થાપી દ્રષ્ટિ નિજ નાશિકા અંત,
કર નીચા કરી રહ્યો મહંત. ૩૭ સૂર્ય કિર્ણ ત-
પાવી દેહ, ઘોર તપે તપ છાંડી નેહ; મલિન
માત્ર પરસેવોમળે, તેણે કારણે દુર્ગંધ ઉછળે. ૩૮ ભ-
ણે નારિ ફાંસું જળસંગ, ધુપપ્રળે અંગ ઉપાંગ; રાખે

દેહ સોવન હોય જશ્યો, તું મુનિવરનો વિણસ્યે ક-
 શ્યો. ૩૯ નાથ ભણે તુજ અવગુણ ભયું, મુનિવ-
 ર સ્નાન ધ્યાન જળ કહ્યું; કેળવે કિમ મતિ
 આપણી, તુજ પાતિક લાગ્યું પાપિણી ૪૦ તું પ્રા-
 સુક આણીને નીર, મુનિવર પખાળે શરીર;
 એમ કહી આણીયું જળપુર, ઘોઘ પખાળી
 ચઢાવ્યું નુર. ૪૧ કેસર કપુર ચંદન બાવન, સુ
 ગંધ દ્રવ્ય ધ્યાલ્યા અભિવન; હર્ષિત હૃદય
 ધસી ધન ઘોલ, મુનિવર અંગ કર્યું રંગરોળ.
 ૪૨ મુનિવર પાય નમી પર્ધાન, બે બેઠા વ-
 ણી ચઢી વિમાન; પુજવા તીર્થ મુદ્ધ ઘણો, પા-
 છલી વાત થઈ તે સુણો. ૪૩ રાગ પરજીઓ.
 કુસુમ જાતિ સખ પરિ હરિ, ધાઈ મધુકર શ્રેણિ;
 સાધુ અંગ વિમોહિયા, વળગે બહુ ગંધેણ.
 ૪૪ ચિહ્ન પાસે ચુંટિ ઘણું, મુનિવર સુગંધ શ-
 રીર; ધ્યાન થકી ચુકું નહી, મેરૂ ગિરિ જેમ ધી-
 ર. ૪૫ ચોપાઈ ભયું તાસ એક પખંતરો, જત્ર
 કરી આંચો ખેચરો; ખદિર પુંટ દવ દાધુ રા-
 નિ, પુછે પ્રીયા મુનીવરને થાન. ૪૬ ખદિરપુંટ

ખેચર જોઈ કિસ્યો, મધ માખી જેમ લમરે વ-
 સ્યો; વારવાર નીહાળી જોઈ, લમરે લખીઉ મુની
 વર સોઈ. ૪૭ ઉડાડે મધુકર મહાત્મા, ફરિ ફરિ
 નદિ નિજ આત્મા; આડ કર્મનો હુએ અવ-
 સાણ, મુનિવર પાંચ્યો કેવળ નાણ. ૪૮ આવે
 ચ્યાર નિકાયના દેવ, કંચન કમલ રચે કરે
 સેવ, કુસુમ પ્રવૃષ્ટિ ગંધોદક સાર; કેવળી મહિ-
 મા કરે વિસ્તાર. ૪૯ ખેચરને લાગી ચટપટી,
 કેવળી પાય કમળ રહ્યું લટી; ખમાવે બહુ પ-
 રે અપરાધ, મેં સ્વામી દુહ્યા તમે સાધ.
 ૫૦ મુનિવર બોલે કરી પસાય; મધરે ખેદ
 ખેચરના રાય, તુમ-પસાયમાં કેવળ લહ્યું, દુર્ગતિ
 છાંડી સદગતિ ભયું. ૫૧ મુનિવર મેલ દુગંછા
 ધર્મ, ભણે પાપ બંધાઈ કર્મ; ભવિ ભવિ હોય
 દુગંછા ધણી, સાંભળરે ખેચરના ધણી. પર
 યતમલ મયલા પંક મયલા, ધૂલિ મયલા નતેનયરામયલા,
 જે પાવ પંક મયલા, તે મયલા જીવ લોગંમિ. ૬૩
 ચોપાઈ. કેવળી વચન મુણીશુભ
 મતિ, નંદિ પાપ દુગંછા સતી; જે અપ-

(૮)

રાધ કીયો મેં રોક, ભગવન તે તમે કરવો
ફોક. ૫૪ મુનિવર ધર્મ મુણિ રંગ ભરે, ખમી
ખમાવી આઠ્યા ધરે; મુનિ વંછિત પુખા ડોહલા;
વિલસે ભોગ ભલા બોહલા. ૫૫ પ્રસઠ્યો પુત્ર
સમિ જસ્યો મુર, માત મનોર્ય પહુતા પુર;
તાસ નામ દીઓ કલ્યાણ, તાત તણિ નવ લો-
પે આંણ. ૫૬ પુત્ર આપણા આપી રાજ, ખેચર
ખેચરી સાધે કાજ; સંયમ ગ્રહી મયો દેવલોક
મુધર્મે પ્રીયા સંજોગ. ૫૭ અમર મુખ ભોગ-
વી ખેચરી, હસ્તિનાગપુર વર અવતરી, વિજ-
ય સતુરાજની ધુઆ; મયણાવળી નામ તસ હુ
આ. ૫૮ ચઢી અનોપમ યોવન વેશ, લાછિત-
ણો અવતાર નિવેશ, ચિંતે ભુપ આળસ છં-
ડીયે; સયંવરા મંડપ મંડીયે. ૫૯ અંગ ૧ વંગ ૨
કલિંગ ૩ મગધ ૪ પંચાલ ૫ કુરુકૌશલ ૭
કાસી ૮ અભંગ ૯ જાંગલ ૧૦ સંધૂ ૧૧ સોરઠ
૧૨ કછ ૧૩ કુણાલ ૧૪ ભંગી ૧૫ અછઘઅછ
૧૬ લાટ ૧૭ વિરાટ ૧૮ વિદેહ ૧૯ મલિકદેશ
૨૦ ચેઘશુભનેહ ૨૧ દસનલટ ૨૨ કુશટ ૨૩

(૬)

સુરસેન ૨૪ કેડીપરદેસ ૨૫ તેહ તણા તેડાબ્યા
રાય, આવે આપણ લેઈ સમુદાય; માંન મહોત
દેઈ આવાસ, ઉતારા આપ્યા ઉલાસ ૬૨ મ-
યણાવળી કરી શિણુગાર, સયંવર મંડપને દ્વાર;
આવે રાજ હંસી હોય જસી, રાય રાણા ભુપતિ-
મન વસી. ૬૩ આગલ દાસી પાછળ બાળ, ક-
ર જાત્રી કુશમાની માળ; અધિક અધિક દેખા-
વે ગુણી, સકળ ભૂપ મુકયા અવગુણી. ૬૪
સીધર નૃપ સુરપુરનો ધણી, બળ વાહન લક્ષ્મી
ઘેર ધણી; તે પાસે જઈ ઊભી રહિ, સ્વામિની
ને દાસી વાત કહી. ૬૫ એ મોટો રાજ બહુ
મુખી, વરો સ્વામિની ગુણ ઓળખી; પરવહ
સમલ ભક્ષા ભુપાળ, સાધર કંઠી ઠવી વરમાળ
૬૬ રાજ અંતે ઉર પરિ હરે, પ્રેમ ધણો તે ઉ-
પર ધરે; તે ફરી ફરી પીઉડા પાસે રમે, જળ
વિણ મછલી ન રહે કેમે. ૬૭ દુહા. (રામ
આસાવરી સિંધુઓ.) લંકા હોય ઘર આંગણે,
જે હોય અતિ રાઉ; નેહ વિહુણાં તિન પડયુ.જે
યણ લાખ સવાયુ. ૬૮ ઠામ ઠામ અછછ ધણી,

પુલાં કેરી જાતિ; તોહિ ભમરો માલતી, સંભારે
 દીનરાતિ. ૬૭ રાણી વિણ રાજ ન રહે, રાજ
 વિણ નવિ નારિ; પ્રેમે પાંધી પ્રાણીઆ, અન્ન
 વિણ જેમ સંસારી. ૭૦ કર્મ ન મુકે કેહને, તે
 મુણજ્યો સકુ સાધ, તાસ દુગંછા થકી હુઓ,
 હર્ષ માંહી વિખવાદ ૭૧ ઢાલ. કીધાં કર્મ
 ન છુટે કોઈ, રવિ તળે રોળે રાયારે; કર્મ
 કરે તે નિશ્ચે હોયે; કર્મે ભાણુ ભમાયારે. ૭૨
 કીધાં મહાવીર કાને ખીલા ખોસ્યા, રામને
 વનવાસ આપ્યારે; કર્મે કલંક ચઢે સીતાને,
 કળાવતી કર કાપ્યારે. ૭૩ કીં મુનિ દેખિ પુ-
 રવ ભવ પ્રીતિશુ, કીધો દુગંછા જે હરિ; તાસ
 તરૂં શલ ઉદય આંખ્યાં, ગંધાઈ તસ દેહરિ. ૭૪
 કીં અહિ મહું ગૌ અસ્વ મહું વળી, ગળી કુંડ-
 માંહિ ભળીઓરે; તેહ થકિ અધિકું તસુ અંગે,
 દુર્ગંધ ગંધ ઉછળેરે. ૭૫ કીં પ્રેમ પનોતા પ્રી-
 ઉડા પાસે, રંગભરી રમતી તાળીરે; ધર આં-
 ગણુ ચડવા દે ન કોઈ, જેમ કુતરી હોય કાળી-
 રે. ૭૬ કીં સોભાગણુ ફીટી દોહાગણુ થઈ, તે

મુની દુગંછા જોગેરે; સુકમાલિકા પાસેથી હુંમક
 મુકી મયો કર્મ જોગીરે. ૭૭ કીં મયણાવળી
 રાણીને કાજે, રાજ વૈદ તેણવેરે; અસાધ્ય રો-
 ગ દેખી દુર્ગંધથી, દુરિ પલાણા જવેરે. ૭૮ કીં
 દુહા. રાગ ગોડી વેરાડી. કર્મ પ્રતે ચાલે ન-
 હી, કર્મને કેહી સીખ; હરિચંદ દુખ ધરે જળ
 વદ્યો, મોઢે માંગી ભીખ. ૭૯ પાંચે પાંડવ અ-
 તુલ બળ, ત્રિભોવનને નહી માનિ; તે પણ કર્મે
 રોળવ્યા, રડતા હીંડ્યા રાનિ. ૮૦ દાલ અ-
 ટવી ઘોર માહિ ધર કીધો, તે માંહિ રાખી રા-
 ણીરે; ચૌગરદી ચોકીને કાજે, નિજ સુભટ મું-
 ક્યા આણીરે. ૮૧ કીં દુખ ભરાભર પીડિત
 દેહા, જુરે દિવસને રાતિરે; સુભર ભર્યા ધરમાંહી
 બેઠી, કાઢી નારિ જુનાતિરે. ૮૨ કીં કે મેં સં-
 તાપ્યા મુનિવર મોટા, કે મેં અનાહુત ભાખ્યાંરે
 અસુભ કર્મ ઉદયથી એણે ભવ, પાપ તણાં ફ-
 જ વાખ્યાંરે. ૮૩ કીં દાન શીલ તપ ભાવન
 ભેયા, તે મેં કાંઈ નવ લેખ્યારે; પડિકમણું પો-

સહ સામાયક, દીક્ષા લેતાં ઉવેખ્યારે. ૮૪ કીં
 જુરી જુરી નિજ પંજર માંહી, સારણ વહે ન-
 દી જેસીરે; કહો કુણ દુખ આજે દુખીયાંનું, કર્મ
 તણી મતિ એસીરે. ૮૫ કીં ખિણ અંગણી
 ત રેખણ ભૂમી, ક્ષણ મુકે નીસાસરે; ક્ષણ ક્ષણ
 દુખ ધરે શાનારી, ખિણ ખિણ સમજા પાસારે
 ૮૬ કીં દુહા. રામ ગોડી. ઇમ કરતાં સૂક
 સૂડલી, આવી બેઠાં ઝાડિ, પીઉ વચન સુણ
 વા ભણી; સૂડલી વરે દુહાડિ. ૮૭ સ્વામી કહું
 એક વાતડી, પરનર પરિહરિ તાતિ; દુખીઆ
 ખહુ દુખ દેખણી, બુંસુખ ભરિજે રાતિ. ૮૮

યતઃ ॥ एक रोगीने रागीया, ए बेउ एक मुहाय;
 तो रातलड़ी नीगम, जो वातलड़ी थाय. ८९॥

सूक कहे सांभळ प्रिये, कहूं करपी अवदात;
 मयणावली चिंतवे मने, सांभळी सुक वात. ९०॥

ઢાળ ત્રૂટક ગોડી. સુક ભણે સુણિ નારિ,
 સુયસૂર ખેખરો; સુરપુર નયરનો રાજિઓ. ૯૧
 સુભમતી તસનારિ, મર્લવતી હુઈ નારિ; તા-
 સ મનોર્ય પુરીઓ. ૯૨ અષ્ટાપદ પ્રસાદ, જિ-

નવર પુજવા; રચ્યો વિમાન તેણે ખેખરે. ૯૨
 પુણ્ય પ્રણમી પાય, ઉત્તર વનખંડે; મુનિ-
 વર એક ઉમંખીઓ. ૯૪ નાથ ભણે મુણિ
 નારિ, શિટરે પાપિણી, તુજ પાતિક લાગું
 સહી એ. ૯૫ આણી ફાંસુ નીર, અંગ
 પખાલીયુ; ચંદન કેસર પુણ્યે. ૯૬ ચાતો
 ચઢીઅ વિમાન, અન્ય તીર્થ જન; પુજવા પ-
 રમેશવર્યે. ૯૭ મુનિવર અંગ મુગંધ, ભમરે ડ-
 સીઓ; પુલ જાતિ સખ પરિહરીએ. ૯૮ પભણે
 વનિતા તાસ, મુનિવર કિહાં ગયો; થાંનિક ધયર
 છુટ દેખીએ. ૧૦૦ પંદરમે દિન તેહ, ખેચર ખે-
 ચરીએ; પાછાં વડ્યાં તેણે થાંનિક્યે. ૧૦૧ તે
 ભમરા ઉડાડ્યા તેણે, મુનિવર દેખીએ; કેવળી
 કેવળ દિન કર્યે. ૧૦૨ ખમીખમાવી તાસ નિજ
 ઘેર આવિયાં, ખેચરીએ સુત જાઠ્યોએ. ૧૦૩
 આપિ નિજ પુત્ર રાજ, ખેચર ખેચરી; સુર અ-
 વતર્યાએ. ૩ તિહાં થકી ખેચરી જીવ, વિજય
 શત્રુ રાજ; ધરિ ભુ આપણિ અવતરીએ. ૧૦૪
 મયણાવળી તસ નામ, યૌવન વય્ર હુધ; સય-

વર મંડપ માંડીયેએ. ૧૦૫ વરીઓ સીધરરાય,
 મન માન્યા ભણી; અત્યંત તે વજ્રમ હુધએ.
 ૧૦૬ દુહા. રાગપુરવી ગોડો. મુનિવર દુગંછા
 થકી, પડિયો તે કર્મનો ખંધ; તાસ સરીર સો-
 હામળે, ઉછલીયે દુર્ગંધ. ૭ વચન સુણી સુડલા
 તણાં, સાંભરિયાં નિજ કર્મ; ફરિ ફરિ નંદિએ
 આત્મા, જે વલી કીયાં કુકર્મ. ૯ મયણાવળી
 મન ચિંતવે, એ મુઝ સકળ ચરિત્ર; શુક વ-
 ચન સોહાંમણાં, સાંભળતાં સુખ રીત. ૯ ઢાળ
 જંપે વળી વળી સૂડલી, નાથ કહોરે સંભાળી;
 સંપ્રતિકાલે સુંદરી, નિવસે કિહાં બાળી. પભણે
 વળતું સૂડલો, પયે કરી કાળી; તુઝ આગલિ
 ઉભી અને, તુંતો જોરે નિહાળી. ૧૧૦ નારિ ભણે
 પેઉ સાંભળો, કેમ જાયે રોગ; જો સાત દિન જન
 પુજીએ, કૃસંધ્યા યોગા. તો દુર્ગંધ દુખ ઉતરેએ
 સાંભળિ રહે નારિ; કનક જેસી હોય દેહડી, સૂ-
 રભી ગંધકારી. ૧૧ મયણાવળી મન ચિંતવે,
 ઘણો હર્ષજ આંણી; પુછે અખ નિજ વાતડી,

સુકછેરે નાંણી. એમ ચિંતવતાં ઉડીયું, શુક સાથે
 શુકી; સંદેહ રહ્યો નિજ ચિંતમે, વનિતા ત્યાં
 ચુકી. ૧૨ સાતદિમાં જન પુણ્યા, નિર્મળ થઈ
 કાયા; ઉભવ મહોછવ બહુ કરી, ઘેર આણી
 રાયા. અબળા ચિંતે એ કેવળી, પુણું નમી પાયા;
 કોણ શુક એ શુદ્ધી, મુજ ચરિત્ર સુણાયા. ૧૩
 એહવે આઠ્યા કેવળી, વનપાલ જઈ બોલઈ;
 સકળ લોક સંસય હરે, નહિ કહને તોત્રે. વાત
 સુણી સૌ આવીયું વંદન કાજે નાંણી, મુનીવરદે
 દેસના; વચે પુછે રાણી. ૧૪ ભગવન કહ્યો
 શુક વાતડી, શુક કોણ કહાયો; પુર્વ ભવ પેઉ
 દેવતા, શુક રૂપે આયો. મસ્તક મુગટ કુંડલ ધરે,
 કેવળીએ સુણાયો; તુજ આગલિ ઉભોઅ છે,
 દેવ માંહિ સોહાયો. ૧૫ પાસે જઈ શુદ્ધી, મુખ
 બોલે વાણી; તે ઉપગાર ઘણો કીયો, મુજને કહે
 કહાંણી. વળતું બોલે દેવતા, સાંભળિ નિધારા;
 પડિ બોધી મુજ માનની, તુજ એ ઉપગારા. ૧૬
 મુધર્મા દેવલોકથી, ચવિયો ચિત્ત આંણી;

આજ થકી દિન સાતમે, ખેચર સુત જાણી. અ-
 વતરીયો મુઝ ઓળખી, દુરગતિ ગતિ પડતો;
 રાખે રાણી અખ કહું, જો છે પ્રેમ ચડતો. ૧૭
 એમ કહે સૌ દેવતા, દેવતા માંહિ બેઠો; રાણી
 પુછે ભુપને, ચિત કલમલ પેઠો. મધુર વચન બો-
 લાવતી, દેવલોકના સુખ; ભોગવ્યાં બહુ પરી
 પેડિયા, સંસારમેં દુખ. ૧૮ અનુમતિ આપો ઉ-
 તાવળી, સંયમ શીર ધરશું; સહિ ગુરૂ વચન
 સોહામણાં; સાંભળી વિનય કરશું; સખલ મો-
 હરાય મોહિઓ, અનુમતિ નવિદે જો. મયણા-
 વળી કેવળી કને, દીક્ષા પડી વજો. ૧૯ નયણે
 જલહલ વસંતો, અનુમતિ દે રાયા; મયણા
 વળી દીક્ષા લીએ, પ્રણમે ગુરૂ પાયા. ધર્મ સુણી
 ઘેર આવીઓ, ખિણ ખિણ સંસારે; તપ જપ
 સંયમ આદરી, આર્યા કુળ તારે. ૨૦ એક દિ-
 વસ મયણાવળી, નિજ આશ્રમ દ્વારે; નિશ્ચલ
 ધ્યાન ધરી રહી, રજની અંધારે. પુર્વ પા-
 તિક તોડતી, છોડતી મોહ માયા; આળસ
 અંગે પરહરી, માંડ્યા મુમતિ ઉપાયા. ૨૧

દુહા. ખેચર ઘર સુત આવીઓ, દીયો મયં-
 ક તસ નામ; નવયૌવન ભરિ અભિનવું, અવ
 તરીયો જાણે કાંમ. ૨૨ ચોપાઠ. કુમર ભણે
 સાંભલ સાધવી, આશી વાત માંડી અભિ-
 નવી; ભોગવિ ભોગ પીયુ પરે કહે, નવયૌવન
 ભર લાહો લહે. ૨૩ દિવ્યરૂપ અંગે ધરી,
 ચઢ્યો વિમાન અભિરામ, જાણે થાંનક સાધ-
 વીઅ છે; આળ્યો તેણે કામે. ૨૪ હુ હું
 ખેચરનો પતિ ભલો, મયંક નામે જાણે ગુણ
 નિલો; પાણીગ્રહણ કરવા સાંચર્યો, રચણમાલ
 કુંવરી અણુસર્યો. ૨૫ ચઢી વિમાન બેસે તું
 આજ, તું રચણમાલા મુજ કેશું કાજ; મનવચ-
 ન હું પ્રેમિ મહું, તુજ લેઈ ઘેર પાછો વળું.
 ૨૬ લાલચ વચન બોલાવે સતી, કુમરિ ચિત
 ભીન્યું રતી; ચલાવિત ચલે બાલિકા, જેમ
 મેરૂ પર્વત ભૂલિકા. ૨૭ જમ દેખાવે મદનવિકાર,
 તેમ તેમ ઉજલ ક્યાંન અપાર; જેટલા ઉપ-
 સર્ગ કરે અયાંણ, તેટલે પામ્યો કેવળ નાંણ. ૨૮
 આવે દેવ ફોડા ફોડિમળી, કંચણ કમળ રચે

મન રાજી; તે ઉપર બેઠી ભગવતી, બાળી આઠ
 કર્મ સુભમતિ. ૨૯ વિસ્મૃત -હૃદય થયો
 ખેયરો, ભગવતિ ઉપદેશ દીએ તે ખરો; પુર્વ-
 ભવ સંબંધી હુ આ, ખેયર ખેયરી નામે જુઆ.
 ૩૦ સંયમવ્રત પાલી દેવતા, સૌ ધર્મે દેવલોકે
 હતાં; તિહાં થકી ચવીતું ખેયરો, પુર્વભવ
 સાંભારી કરો. ૩૧ છાંડી મોહ સાંભળ જનધર્મ,
 મોહ રાગ બાધે બહુ દર્મ; કેવળી વચન સાંભ-
 લીયાં જાસે, પુર્વભવ સાંભરિયો તિસે. ૩૨
 ઉપંમર રાઝીલે ફરી પ્રરી, ક્રોધમાન માયા મદ
 હરી; સંયમ લેવાને નિજ કરે, આપે કેશ ઉપા-
 શિરે. ૩૩ વિમલ કમલ જે ભમરે ગ્રહ્યો, તિમ
 કેવળી પદ ઝાલી રહ્યો; વાર વાર મુખે ઉચરે,
 તે પ્રતિબોધી સગપણ ખરે. ૩૪ કેવલી પાસે
 દીક્ષા આચરી, પાળે તપ જપ સંયમસિરિ; ભ-
 વજળ નિધી પાર ઉતરી, સહજે મુગતિ વનિતા
 વરી. ૩૫ મયણાવળી કેવળી પશ્ચ્યાય, પાળીને
 શિવપુર માંહિં જાય; સુણજ્યો સકલ સંધ જ-
 યકાર, પહેલો મુગંધ પૂજ અધિકાર. ૩૬ પ્રીતિ

વિમળ ક્ષેમપુરમાંહિ કવી, અષ્ટપ્રકાર પુજા સુ-
રગવી; ભણતાં ગણતાં સંપતિ મલે, સાંભળતાં
મહામનોરથ ફલે. ૩૭ ઇતિ પ્રથમ પૂજા આધ-
કાર સંપૂર્ણ.

દુહા. કંદરક કૃષ્ણા ગર, ધૂપ થટી વરધૂપ,
જે પૂજે જિનવર સદા, તાસ પુજે સૂર ભૂપ. ૧
વિણયંધર કુમર પરે, ધૂપ ઉખેવે જોહ; સાતમે
ભવેશિવ સંપજે, તાસ પુજે સૂરદેહ. ૨ ચોપાઈ.
પોતનપુર રાજ બહરસિંહ, અરિગજ મર્દન
જસુસીહ; અંતે ઉરમાંહિ તસ પ્રિયા, કમળા
બીજ વિમળા સ્ત્રિયા. ૩ એક સમે વરરાણી બેહ,
જનમ્યા પુત્ર મનોહર તેહ; કમળ નામ કમળા-
દીઓ, વિમળ નામ વિમળાદીઓ. ૪ એક દિન
બેઠેરાય સસંદિ, મેલી સેઠ સેના પર્ષદિ; દુર
દેશ થકી આવીયો, જ્ઞાનવંત એક નિમિત્તિયો.
૫ જાણે વાત છતી અછતી, જાણે સર્ગમાંહિ
જે હતી; જાણે સકલ ભૂમિકા તેહ, પુછે તસ
ઢાલે સંદેહ. ૬ જાણે મન તણી તે વાત, જાણે
દેવ તણા ઉતપાત; જાણે નરનારી બેહુ મતા,

જાણે લક્ષણ અંગે છતા. ૭ જાણે જુદું જય
 સંવાદ, જાણે શિહુન તણા સખ નાદ; જાણે સ-
 રસ કથા કેવલી, જાણે વાત વિગત મેળવી. ૮
 જાણે વૃષ્ટિ અવૃષ્ટિ મુભષ્ય, જાણે માત પિતાના
 પષ્ય; જાણે દુર્જન સજન સેવ, જાણે આઠ નિમિત્ત
 કહેવ. ૯ પુછે ભૂપ લગન ધરી જોય, સમરે
 એક પુત્ર જાયા દોય; કમળ વિમળ માંહે મુણ,
 રાજ ધુરંધર હોસ્યે કોણ. ૧૦ લગન જોઈ બોલે
 સમકાલ, વિમળા ઉદર ઉપન્યો બાળ; રાજધુ-
 રંધર હોસ્યે લહી, કમલા પુત્ર પણાસે સહી.
 ૧૧ વચન મુણી રાજ મન બળે, છાંનો કોપાન-
 ન પરજળે; નિજ સેવક તેડાવે પ્રાહિં, કુંભર
 મુકાવો અટવી માંહિ. ૧૨ સેવક એક થયો છુ-
 ટીઓ, કમલા અંગ થકી જુંટી ગયો; દશ દિન
 બાળ ઉપર ચુકીઓ, અટવી માંહે મુકીઓ.
 દુહા. રાગ સૌરઠી માણી. વન માંહિ મુકી
 બાળને, આવ્યું રાયને અંત; બાળ તણી વાત
 કેલવે, ખિણ માંહિ થાસે અંત. ૧૪ સેવક વ-
 ચન મુણી ભયો, જ્યુ શ્રાવણનો મેહ; ભરી લો-

ચન ઠાલવે, ખિણ ખિણ દાઝે દેહ. ૧૫ ઢાળ.
 કમલા એણીપરિ વિલવત્રે, માહરો બાલુડો કુણે
 દીઠારે; અંક થકી ઉત્તાતીઉં, પુત્ર અંધારે જઈ
 પેઠારે. ૧૬ કં દીનમુખી કિરલાઈએ ધરણી પડી
 ધર સૂકેરે; પુત્ર પુત્ર મુખે ઉચરે, ક્ષણ નીસાસા
 મુકેરે. ૧૭ કમં બોલાવી બોલે નહીં, ત્રથિલ
 થઈ સાનારીરે; પુત્ર સોભાગી સંભારતી, બેડી
 ગતિ મતિ હારીરે. ૧૮ કં હંસ ચકોર સારસ
 સૂકા, મોર તણાં બાલ દાખ્યાં રે; પૂરવ ભવમે
 કામની, કીડા કારણ રાખ્યાં રે. ૧૯ કં બા-
 લને કુણ ખેલાવશે, કહો કુણ સ્તનપાંન પાસેરે;
 પાલણુડે પોઢાઢીને, હાલર્યાં કુણ ગાસેરે. ૨૦
 કં કમલાપુત્ર વિજેગણી, સંવલો નયરો આ-
 વુરે; રાણી રાજ દુખ ધરે, તોહો પુત્ર ન આંચોરે.
 ૨૧ કં દુહા. રાગ રામગરી. ભારંડ પંખી
 એક આવીઉં, પડ્યો દીઠો બાલ; માંસ વિરાંસે
 સંગ્રહો, ચંચ પુટે સમકાલ. ૨૨ અવર આકાશે
 પંખીએ, કરીઉં જુધ સરૂપ; ખસીઉં ભારંડ
 ચંચથી, બાલક પડીઉં કુપ. ૨૩ ચોપાઈ. કુઆ

વાત કહું અભિનવી, પૂર્વ પડીઉં છે મોંનવી;
 પડનો ખાલ ગ્રહો ભુજ દંડ, હાંક્યો વસ્ત્ર તણો
 લેઈ ખંડ. ૨૪ ચિંતે ખાલક કેમ જીવશે, કુંણ
 માતનું થાંન પીવસે; દસ દિન બાજકનું દુખ
 ભયુ, આપ તણો દુખ વીસરી ગયુ. ૨૫ એહવે
 આઠ્યું સુધણુ નામ, સારથ વાયુ તેણે ઠામ;
 બાળક ભુખ ભરયુ ટલવલે, કંઠે વળગીને વલ-
 વલે. ૨૬ કરૂણા સાદ સાંભલીને સોઈ, સારથ
 વાહ કઢાવે દોઈ; પુછે વાત પડ્યું કેમ કૂપ,
 કોણ ખાલક રે કર્યું સ્વરૂપ. ૨૭ ભણે પુરૂષ
 સાંભલ સારથવાહ, મુડ ધરે દારિદ્ર દુખ પ્રવાહ;
 ધનને કાળે ધણું રડવડે, લાગી તરસ કુપમાંહિ
 પડે. ૨૮ ગગન થકી પડતો સુકમાલ, અવતું
 એ મેં જાણ્યું ખાલ; ધન વર્જિત પાણું કેમ
 નાથ, આપું હું તું મ્હને ધરો હાથ. ૨૯ બાળ
 લેઈ આઠ્યો નિજ ધરે, આપ્યો પુત્ર કરી પ્રીયા
 કરે; દેઈ દાન દુખીઆને ધણું, દારિદ્ર દુર ક-
 ર્યું તેહ તણું. ૩૦ દીડિં નામ વિણ્યંધર તાસ,
 વાધે દિનદિન લીલ વિલાસ; અનવર સેઠ પ્રયાણું

કરી, આઠ્યો નિજ કંચણ વરપુરી. ૩૧ દીસે
 પુત્ર સરિસુ બાલ, માત પિતા ધરે પ્રેમ રસાલ;
 તોહિ લોક બોલાવે ખરો, સારથવાહ તણા કિં-
 કરો. ૩૨ લોક વચન સાંભળી કુમાર, ખેદ ધરે
 મનમાંહિ અપાર; પરધર વાસી માનવ જોહ,
 કહુ કિમ નવિ દેખો તેહ. ૩૩ એક દિવસ રમતુ
 રંગભરે, એ હુતો જે જનવરને ધરે; સુણી વાત
 સાહને સંગ, સૂપ ઉખેવે જનવર અંગ. ૩૪
 દુહા. કંદરકવ કૃષ્ણા ગુરૂ, ધુપ ઘટી વર ધુપ;
 જે પુજે જનવર સદા, તાસ પજે સુર ભૂપ. ૩૫
 ચોપાઈ. મુનિવર વચન સુણિ મન ધરે, તે ધન
 જે જન પુજા કરે; જિહાં નરમાલ મલિક નહીં
 હછિ, તે પણિ સહી કહે અસમછિ. ૩૬ જન
 પુજાવિણ પરધર કામ, કરે માંનવી છાંડી માંન;
 જિન પૂજાવણ ખડે દલે, જિન પૂજાવણ નિ-
 વસે ફલે. ૩૭ જિન પૂજાવણ મોટા વંક, જિન
 પૂજાવણ થાયે રંક; જિન પૂજાવણ એહવા
 સુખ, પરભવ પોઠાં પાંમે દુખ. ૩૮ જિન પુજા
 વિણ કેવલી કહે, પરધર પાંણી ઇંધણ વહે; જિ-

ન પૂજવાણુ ચાકર રહે, તું નવ ભોજન પુરા
 લહે. ૩૯ દુહા. પુરે હાથેન પુજયા, છતે ન દી-
 ધું દાન; તે કેમ પામે બાપડા, ધન ચોવન સ-
 નમાન. ૪૦ ઇમ ચિંતવનાં આવીઉ, વિણુયંધર
 વર રૂપ; એહવે સુગંધિક વેચતા, શેઠે લીધું ધૂપ.
 ૪૧ ચોપાઈ. સથવાહ પડી બાંધી દોય, વિણુ-
 યંધર મુખ આગત્ત સોય; બાંધવને આપી એક
 પુડી, કુમર તણે હાથે એક ચણી. ૪૨ નિરખે
 કર ધરી કુમર મહંત, હર્ષિત વદન હસ્યો ગુ-
 લુવંત; સંધ્યા સમય થયો જોડલે, વળી આબુ
 જિન ધર તેડલે. ૪૩ પાય હસ્ત પખાડ્યા
 નીર, વીંટયું વસ્ત્ર અખંડ શરીર; વદન કમલ
 દીધુ મુખવટુ, ધૂખે ધૂપ સુગંધ કટુ. ૪૪ ધૂપ
 ધૂઆળે ગગને ગયો, વિણુયંધર નિશ્ચય થઈ રયો;
 જખલગે ધૂપ આડાથાગ, વલગે ચલતું નહીં મુજ
 લાગ. ૪૫ એહવે જક્ષને જક્ષિણી પાસ, ભણે
 ગંધ આવી આકાસ; રહ્યો માનવી નીશ્ચે કરી,
 જિનવર વદન નિહાલે ફરી. ૪૬ બાળકરૂપ પ્ર-
 તજા બકી, ચલાવું નિજ થાનક થકી; વિષધર

(૨૫)

૩૫ કરી ધાવીઓ, મેલા વચન થકી આવીઓ.
 ૪૭ ફણા ટોપ પુંકુ તુંખાય, નાઠા લોક પસાણા
 જાય; વિણયંધર ખીતો નહીં રતી, દાઝે ધૂંપ
 ધરે ધીરમતી. ૪૮ ચિંતે નાગ ચલે નહીં બાળ,
 તાસ અંગ વીંટુ વિકરાલ; પીડે ભીડે કરે હાડ
 ફેાડ, રોમરોમ મુકે મુખ ચોટ. ૪૯ ધ્યાન થકી
 ચુકું નહીં ધીર, ત્રિસલાનંદન જ્યું માહાવીર;
 જક્ષ્ય થઈ બોલે બોલ ભલા, તુજને તુઠં ઉરે
 ગુણ નિલા. ૫૦ માગ્ય માગ્ય વર આપું તુજ,
 ગુણ દેખી હસ્યું હૈયું મુજ; પભણે કુંભર વચન
 એક ભલું, તુજ દરિસન મુજ સખ પહુતલું.
 ૫૧ જક્ષ ભણે સાંભલરે બાલ, ઉત્તમ વચન
 હોયે નવિહાલ; બિષધર બિષ નાસન એ મણિ,
 કુંભર હાથ આપ્યું ગુણ ઘણી. ૫૨ માગી કુંભર
 નિજ મન નીરલી, તુજ આપું માગે તે વલી;
 જો આપેછે વર તાહરો, તુ પ્રગટ કર આજ કુલ
 માહરો. ૫૩ કુંભર કહે અવધિ ધરી જોયું, એટ-
 લે જક્ષ અદરશન હુયું; વણયંધર જિણવરના
 પાય, પ્રણમી સ્તવન કરે બહુ ભાય. ૫૪ જેહ

(૨૬)

ધૂપ બાંધવ આપીયુ, તે જઈ ચડી ઘેર થાપીયું;
ધૂપ એક પણ અંતર જીયું, એકને રાજ્ય એ-
કને રોટ્ટ હુયું. ૫૫ દુહા. સ્વામી મુજ અનાણુ
ગુણ, ગુણ ગણવા અસમથ; તે પણ પુન્ય મુ-
જને હજો, જે પ્રભુ પુજે સમથ. ૫૬ જિમ મ-
ધુકરનુ રંગલું, લાગ્યું માલતી સંગ; તેમ સ્વા-
મી તુહ ચરણડે, લાગ્યું મુજને રંગ. ૫૭ જિનવર
પાય નમી નમી, આઠ્યો કુમર નિજ ગેહ; કિ-
યો કૃતાર્પ આતમા, પુણ્યે સિંચી દેહ. ૫૮ ચો-
પાઈ. સુણજ્યો વાત નગર માંહિ છતી, રચણ
રથોનામ ભૂપતી; કનકવતી નામ પ્રીયા સતી,
ત્વસમુતા છે ભાનુમતી. ૫૯ ઘણા પુત્ર ઉપરે
અવતરી, માત પિતાને વલભ ખરી; એક દિન
પોઠો નિંદ્રા તરી, સર્પડંક દીઓ ઉદીરી. ૬૦ હા-
હાકાર હુવો કિંની ઘરે, કોલાહલ કીયો અંતે
ઉરે; ભાનુમતી જેણે થાનક વસી, સુણિ વાત
રાય આઠ્યો ધસી. ૬૧ ફરી ફરી બોલાવે તેણિ
વાર, ન દીએ ઊતર રાજકુમાર; મલીમીટિ
સુકો કાઠ જસ્યું, ધરણી તલે ઢલીઓ રાયતસ્યુ.

૬૨ ધરણીનાથ ભયો ગાત્ર ભંગ, ચંદન જલ
 સિંચિત સઅંગ; પુલ્લ તણા વીજે વીંજણા, ભૂપ
 અંગ વાલી ચેતના. ૬૩ મંત્ર તંત્ર જાણિ જે
 ઘણા, આદર કરી તેડાવે જના; વિષ વ્યાપ્યું
 કાયા તસ પ્રરી, મંત્ર જાણુ મુકે પરહરી. ૬૪
 ચંદન કાઠ તણી કરી ચિતા, તે ઉપરિ બેસારે
 પિતા; હાહાકાર થયું તિહાં ઘણું, પછે વાત થઈ
 તે સુણું. ૬૫ પણે અવસર વિણયંધર વીર,
 નગર થકી આવે તસતીર; કોલાહલ સાંભળ્યું
 નિજ કને, રાજ લોક ટલવલે પ્રેતને. ૬૬ તુપ-
 છા નગરીનું લોક, કોણ કારણ એ પાડે પોક;
 રાજકુંવરીનું કહ્યું વ્રતાંત, વિણયંધર તે સુણે
 એકાંત. ૬૭ કુમર ભણે સાજી કરું આજ, વેગે
 જઈ સંભળાવો રાય; તતક્ષણ જઈ ભૂપતિને
 કહ્યું, હરખે હૈયુ ટાહુ ભયુ. ૬૮ વણયંધર તેડા-
 વ્યો રાય, મંત્ર તંત્રના કરો ઉપાય; આપુ તુજને
 લક્ષ્મી છતી, અર્દ્ધ રાજને ભાનુમતી. ૬૯ દુહા.
 રાગ કેદારો ગુડી. કુમર ભણે સાંભલો નૃપ,
 પરહરો સખ બિખવાદ; તુજ પુત્રી ભાનુમતી,

આપ કરાવું સાદ. ૭૦ કઠિન કાર્ય સિધાં પછી,
 જે કરીએ તે ન્યાય; અણુવેધ્યે કેમ આપીએ,
 વેધ્યે દાન દેવાય. ૭૧ દાત. ચિતા થકી ઉપા-
 ડી ભૂખાળ, કુમર સમીપે આંણી બાળ; છગન
 લીંપાવી છાંટણા કીજે, સરસ કુસમ ચોખા
 કર લીજે. ૭૨ મનમાંહિ સમરી જક્ષસ ધીર,
 સરસ કુશમ બહુ છાંટે શરીર; નિજ મણિ જલ
 માહિ ધોઈ પાઈ, કુમરી શરીર થકી વિખ જઈ.
 ૭૩ વિકસત લોચન ચિંહુ દિસે પેખે, મલી
 આ નગરી લોક અલેખે; તતક્ષણ અંકબે સારે
 માત, મધુરી વાણી બોલે તાત. ૭૪ સર્વે ડસી
 હુઈ ગત પ્રાણ, હાલે ન ચાલે કાઠ સમાંણ; ધો-
 ઈ પખાળી મણિ જલપાંન, એણે કુમરે દીધુ તુહ
 જીવતદાન. ૭૫ ભાંનુમતી જીવી સુખ પાણું,
 સખહિ લોક મન હર્ષ ન માયુ; ઓછવ મહોછવ
 રાયે કર્યો, કુમરી કુમર લેઈ ઘેર આયો. ૭૬
 એહવે નિજ ઘેર તેડી પૂછે મંત્રી, વિણયંધરને
 દીજે પુત્રી; વલતુંરે બોલે મંત્રી વિચાર, કર્મ
 કરો એહનો અવતાર. ૭૭ એહની શુદ્ધિ જણે

સઘવાહ, ઘેર તેડી પુછે નર નાહ; હું નવિ જા-
 છું એહની શુદ્ધિ, પૂત્ર કરી રાખુ નિજ બુદ્ધિ.
 ૭૮ દસ દિન બાળક પડીઉં કૂપ, દલદ્રી પુરૂષે
 આપ્યુરે ભૂપ; વાત સુણી વિણયંધર કેરી,
 ભુપને ચિંતા અધિ કેરી. ૭૯ કુળ પાળે કેમ
 દીજે ધુઆ, મોટે કારણે સબંધ હુઆ; એમ
 ચિંતા ડોંલે હીંચે હઠયું, જો નવિ દીજેતો થુકીને
 ગલીઉં. ૮૦ જક્ષ ભણે ભૂપ અકહ કહાંણી,
 એહની ઉત્પતિ સખ મેં જાણી; પોતનપુર વિ-
 જયસિંહની રાંણી, કમલા વિમળા દો પિછાંણી.
 ૮૧ કમલા રાંણીનો સુત થાય, અટવી માંહિ
 મુકાવ્યો રાય; ભારંડપંખી ઉપાડી લીધુ, બીજે
 પંખી ગગન યુધ કીધુ. ૮૨ ચાંચ થકી પડતુ
 જલ કુપ, આગલી વાત સાંભળીએ ભૂપ; કુપ
 માંહી નર પડ્યોછે આગે, ઝાલુરે બાળક ભા-
 ગ્ય જગે. ૮૩ સારથવાહને આપ્યુ તેણે, બા-
 ળક લેઈ આવ્યું પુર એણે; એમ કહી જક્ષ
 જઈ જુએ, રાજને મન આનંદ હુવે. ૮૪ દુહા.
 રાય ભણે મંત્રી સુણો, એ મુજ ભાણેજ હોય;

કમળા ભગ્ની માહરી, હે વિભાસી જોય.
 ૮૫ ઉછેરસ્યું નિજ નંદને, પરણાવી ભૂપાળ;
 વિણ્યંધરને વેગશું; ભાંતુમતી વરખાળ. ૮૬ અરધ
 રાજ તણો ધણી, હુઓ તે વંસ પ્રગટ; દાસપણું
 દુરે ગયું, તે જનપૂજ માટ. ૮૭ ચોપાઈ. તાત
 તણોનિ સુણી ત્યાં દોસ, વણ્યંધર પહોતો બહુ
 રોસ; મેલી સખલ કટક ખંધાર, આઠ્યો પોતન-
 પુર સીમાલ. ૮૮ વામ અંગ પુપ્પુક માયા વલી,
 વાંમલોચન કહેવાય; અરધ સીસ ફરકે ધણું,
 વામુ વિનિતા કમલા ધણું. ૮૯ તાત વાત નવિ
 જણે કસી, કટક પરાવી આઠ્યા ધસી; આજ
 નહી કમલો મુજ સીહ, પુત્ર વિના કેમ રાખુ
 મહી. ૯૦ પિતા પુત્ર માંડ્યો સંગ્રામ, યોધે યોધ
 દેખાવે ધામ; બાણે બાણ સંઘાતે સૂઝ, હાકે
 હાકે દીસે કૂઝ. ૯૧ એક સાંજિ સાંજિ સૂધા
 ભટા, કુંત કુંત સુભુડે કટા; મુછ મરડી ઉવે એક
 વલી, એક પડતા ધરણી તલે ઢળિ. ૯૨ પા-
 યક સાથે પાયક લડે, ઘોડા સાથે ઘોડા ભડે;
 હાથી સાથે હાથી એક, રથ સુરથ અડકાવે

છોક. ૯૩ પિતા બાણ મુકેછે બહુ બલે, આવી
વાગ્યું વક્ષસ્થલે; પતિ યુધ ચુક્યો રાય અરી,
કેવલી વાત કહે પાશ્ર્વરી. ૯૪

યતઃ મગાઈવગાંફુરસિ । હગીઝકાગોસિરેણસંધેણ ॥
સુંદરીકાગોનમૂઝ । મુઝંસોવયગચૂકવાઝ. ૯૫

ચોપાઈ. કાઠી બાણ વક્ષસ્થલ થકુ, ચિતે કુમર
દીઉ મુજ ધકું; વિણયંધર મુકે પછે બાણ,
છેદે છત્ર તણુ અવસાણ. ૯૬ કોપ્યો તાત તણે
કોદંડ, કરડે મરડે મુંછ પ્રચંડ; જક્ષરાજ થંભે
ભુજ દંડ, ચિત્રામણુ અલેખે પિંડ. ૯૭ ચંદન
ઘોલ વસી ઘનસાર, ખરડે અંગ કરે ઉપચાર;
વિણયંધર બોલે બહુ વંક, ખરડો આંણી અસુઈ
પંક. ૯૮ એમ ટાલી જસ્યે નહી તાપ, અભ્યંતર
લાગ્યું સંતાપ; જક્ષ ભણે નવિ કીજે પાપ, બ-
યરસિંહ નામેં તુજ બાપ. ૯૯ જક્ષ જે એણિપરે
ભાખીઉં, કઠિન બોલ વચન રાખીઉં; સાંભળિ
ભુપ વચન માહરો, એ છે પુત્ર કમલા તાહરો.
૧૦૦ દુહા. વચન સુણી જક્ષરાજના, પિતા
ભયું આનંદ; પુત્ર ખમાવે તાતને, લોચન ભરી

જક્ષમિંદ. ૧૦૧ કમલા અંગે આપણિ, વહુટે
 ઘણખીર; સેધન્યા તારી ભણે, જેણે પખાલું
 નીર. ૧૦૨ ચોપાઈ. ઉછવ ચું રાજ દેઈ રાજ,
 સુંદર સંયમ લેવા કાજ; બાછે નહી કમલ ઉ-
 સંવરી, વિમલાને આપી રાજસિરી. ૧૦૩ કમ-
 લાતણું રાજ્ય છે જેહ, સારથવાહને આપે તેહ;
 દીક્ષા લઈ પિતાને સાથ, વિજયસૂરિ સુહુ
 ગુરને હાથ. ૧૦૪ સંયમ પાલી ગયા દેવલોક,
 ચોથે સુખ ભોગવે દોઈરોક; તાતચવી ખેમંપુર
 માંહિ જાય, પુણ્યચંદ નામે હુયો રાય. ૧૦૫
 વિણચંધર પુત્રનો જીવ, ખેમંકર સેઠે કુલદીવ;
 વિમલામતી કુખે અવતર્યો, ધૂપ સાર નામ તસ
 ધર્યો. ૧૦૬ નિરમળ દેહ ધૂપ પરે ગંધ, ગંધાઈ
 તસ સખલ સુગંધ; વાસે બહુ દશિ ચતુર મહંત,
 જાણે ચાલી આઠ્યો વસંત. ૧૦૭ જે નર આવે
 રાય નજીક, તાસ વસ્ત્ર ગંધાય અધિક; પૂછે
 ભૂપ વસ્ત્ર ગંધ ખણુ, એહવું કિહાં ધૂપ ધૂપણુ.
 ૧૦૮ નગર લોક ભુપતિને કહે ધૂપ સારના વસ્ત્ર
 મહિમહે; તાસપાસ નર ખેસે જેહ, સુગંધ વસ્ત્ર

ગંધાઈ તેહ. ૯ સુણી વાત રાજન ચમકીઓ,
 મેલાં વસ્ત્ર ધૂપાવન ધાયો; અંતે ઉર તેડાવી
 સહુ, આપી વસ્ત્ર ધૂપાવ્યાં બહુ. ૧૦ વસ્ત્ર ગંધ
 અધિક અનુસરે, રાજ મન મછર બહુ ધરે; તે-
 ડાવી પુછયુ ધૂપ સાર, તે ક્યાં પાંચ્યું ધૂપ ઉ-
 દાર. ૧૧ ધૂપ સારય ભણે સીસ નાંભિ, એહ
 ગંધ ધૂપ તણું નહી સાંભિ; મુજ દેહ થકી સ્વ-
 ભાવીક કહ્યું, સરવ પુણ્ય તણે બળે લહ્યું. ૧૨
 સુણી વાત રાય કોપે ચઢ્યો, તાસ અંગ વિષ્ટા
 શું મઢ્યો; નગર માંહિ એણિપેર ફેરવું, ભણે
 ભૂપ નાસે ધૂપ રવું. ૧૩ પૂરવ જસને જસણી
 દાય, માનવભવ પામીને સોય; જિનવર ધર્મ
 લહી સેવતા, નરભવ ભોગવી સુર ઉપના. ૧૪
 એહવે અવધિ જોઈ સુરરાય, કેવલી મહિમા
 કરવા જય; ખેમપુરી આવ્યું જોટલે, ધૂપ સાર
 દીઠો તેટલે. ૧૫ પૂરવભવ દેખી દેવતા, વિણ-
 ધંધરના ગુણ જો હતા; ધૂપ સાર ઉપર મન ધ-
 રે, કુસમવારિ તણી વૃષ્ટિ કરે. ૧૬ સુગંધ
 ગંધ અધિકું ઉછલે, સકલ લોક નગરીનુ મળે;

અઢાર ભાર પુલે ભાવીઓ, જાણે વસંત માસ
 આવીઓ. ૧૭ એવે સમે સુણી સુતતાન, ધૂપ
 સારને દે સનમાન; ખામે ફરિ ફરિ ગુણ બો-
 લતું, કુમર શરીરે સહિ જે છતુ. ૧૮ વળતો કુ-
 મર ભણે નરનાહ, મ ધરે ખેદ નહી તુજ અવ
 રાહ; પૂરવ કર્મ સંયોગે મળ્યા, દુખ સુખ નર
 પામે પાછલા. ૧૯ દુહા. ઉત્તમ અતિહિ પરભ-
 વ્યો, હૈયે ન આણે ઇંસ; છેલો ભેલો દુહાવ્યો,
 મધૂરો વાળે વંસ. ૨૦ આપ તણા ગુણ દાંકીએ,
 પરગુણ કરે પ્રગટ; પ્રીતિ કરે પરનાકીયાં, શાસ્ત્ર
 વખાણે ભટ. ૨૧ ચોપાઈ. અંસંખ્યભાવ્ય ચરિયંત
 દેખ, ચિંતે ભુપ સુકૃત સંલેખ; ધૂપ સાર તણું
 અંગવાસ, પૂછુ જઈ કેવલીને પાસ. ૨૨ નિજ
 પરિવાર સહિત સંચરયો, ધરણીધર સંદેહે ભર્યો
 ધૂપ સાર સાથે મન રંગ, જઈ બેઠો કેવલી સંગ.
 ૨૩ ધર્મ સુણી કેવલી પુછીયા, ધૂપ સાર સુરભે
 દે કીઆ; પૂરવભવ કીધું એણિ કસ્યું, મેં ખ-
 રડયો વિષ્ટા સું અસ્યું. ૨૪ પભણે કેવલી કેવલ
 નાણ, આ ભવ થકિ ત્રિજે ભવી જાણ; જિન

(૩૫)

આગલ ઉખેળ્યું ધૂપ, તે માટે તેનું સુગંધ
સ્વરૂપ. ૨૫ સોભાગી ભોગ ભાગી ભયુ, કુસમ
વૃષ્ટિ મહિમા જસ કહું; ભવ પાછલે પુત્રજ એહ,
સાંભળિ નૃપ સાવધાન સંદેહ. ૨૬ જન્મ પિતા
પુત્ર માંડ્યો સંગ્રામ, કકળુ વચન બોલ્યો તુજ
તામ; પોતનપુર વર થકી મુનિ કવે, સુણી વાત
કુંભર ચિંતવે. ૨૭ સાંભર્યો પુરવભવ આપણો,
જિનવર ધર્મ ઉપર ભાવ ધણો; નરપતિ સાથ
કરી સંચરે, કેવલી કન્હે સંયમ શિરી વરે. ૨૮
વિચરે મુનિવર મહિમાવંત, શાંત દાંત અને
ખિમા અનંત; તપ જપ સંયમ પાલી સદા,
પોહોત્યો પ્રથમ ગ્રૈવેકે તદ્દા. ૨૯ તિહાં થકી નર
સુરભવ અંતરે, સત્તમભવિ મુગતિ અવતરે,
સુણજ્યો સકલ સંઘ જયકાર, બીજે ધૂપ પૂજા
અધિકાર. ૩૦ પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમંપુર માંહે
કવી, અષ્ટપ્રકાર પૂજા સુરગવી; ભણતાં ગુણતાં
સંપતિ મળે, સાંભળતાં મહા મનોરથ ફળે.
૩૧ ઇતિ દ્વિતીય પૂજા અધિકારઃ સંપૂર્ણઃ

દુહા. જિનવર આગલ પૂજત્રિણિ. વધ-

અખંતયોખ. સૂકયુગલ તેહની પરે પાંમે તે શિવ સુખ. ૧ જ્ઞાન દરશન ચારિત્ર દ્વદે, ત્રેવડે ત્રણે પૂજ; આગલ્યે ભવ તે માનવી, લાભે તે મતીસ્યુજ. ૨૨ ચોપાઘ. ભરતક્ષેત્ર માંહિ સિ-રીપુરં, તે બાહિર એક વન ખંડવરં; અંખ ની-ખખ દિરધવ ધરં, કરીર કદંખ કોકિલા સ્વરં. ૩ નાલિ કેરિ નારંગી પત્ર, દીસ્યે વાડ વડલા છત્ર; સાલરીને સોપીરા તણા, રાણિ રૂપછે રણીઆ-મણા. ૪ ખ્યારેકર કંજુરીના વાડ, અદભૂત ઉંચા સોહે તાડ; દમણુ જઘ જુઘ માલતી, વાલું વેલિ વેલિ વાસતી. ૫ અંપક અંદન કુંડી, દ્રાખ તણા મંડપ માંહિ ભેલી; તે વનમાંહિ જો-સ્યુ કૈલાસ, રૂખભદ્રેવ તણો આવાસ. ૬ તે આગળ સુદર સહકાર, અછે પક્ષી તણો આ-ધાર; નિવસે સૂક યુગલ તહાં એક, કરતું કીડા જલ અભિષેક. ૭ વિષય સુખ લપટાંણા રહે, રંગ ભરી દીન જતું નવિ લહે; મનોરથ મન તણા સંપન્ન, સુડલીને આધીન ઉપન્ન. ૮ એક દિન બેઠી અંખલા ડાલિ, ખાંતિ ભઘ ખાવાને

સાલિ; વિનય વિવેક કરી દાખીડિં, સીસ ન-
 માવી પિઝી સાખીડિં. ૯ સિરીકંત રાજને ખેતિ,
 મનોહર સાલિ સુંદરછે સ્વેત; તાસ તણા સાલ
 સાલ લેધ વડ્યુ, ચુણી ચંચ પુર દોહડ્યુ. ૧૦
 પંખી પલણે સુણ પંખીણી, સાલિ ખેતનુ સી-
 રિકંત ઘણી; જુઆંણુ એક સાલિ સાલુઓ, તાણી
 બાણ વધે તાલુઓ. ૧૧ પંખીણી ભણે કાયર અ-
 ધમો, મેં નવ દીઠો કે તુજ સમો; નીજ નારી
 મરતી મૂકીએ, પોતે જીવીને લોભીએ. ૧૨
 એક સજન મુકી સંચરે, નારી પરહરીને પેટ
 ભરે; વેલા વસ્યે ઉડે નિજ હાથ, તે કાયર કહીએ
 પ્રાણનાથ. ૧૩ તાસ વચન સાંભળી ભયુ સૂર,
 ફેરવે નિજ કાયા ખલપૂર; સાલિખેત્ર માંહિ
 જઈ લીએ, દયિતાને મંજરી આપીએ. ૧૪
 એણિપેરે તેહ સાલીનાં સીસ, નારીને આપે
 નિશાદીશ; ચતુર નર ચાંણાખ્ય કહી, ચાખી
 વસ્તુ મુકાએ નહી. ૧૫ એક દિવસ રાજ પર-
 વરયો, સાલિખેત્ર જોવાને ફરયો; ખુણુ ખેત્ર
 ખાધુ પંખીએ, ફરી ફરી નિરખે રાય અખીએ.

૧૬ પુહવીપાલ પૂછે સાલિપાલ, વિહંગ વિણસે
 ખેત્રની સાલ; સાલીપાલ પભણે સીસ નાગિ,
 સાલુ સુક વિણસે સ્વામિ. ૧૭ ચહુદશિ રહુ
 ચઢાવી બાંણ, તોય તે શ્યું ન આલે પ્રાણ; હાંકું
 ડાકું રાખું પાલિ, પ્રાણિ પખાલુણી જય સાલિ.
 ૧૮ દુહા. વલતો રાય એણિપરે ભણે, મંદિત
 પાસ બહુ યંત; બાંધી ચોર તણી પરે, આણ-
 જ્યો મુજ અંત્ય. ૧૯ એક દિન કર્મસંયોગથી,
 સૂડો પડીઓ પાસ; બાંધ્યુ સુપ દેખતાં, આણ
 નૃપ આવાસ. ૨૦ રાગ રામગરી. કોઈ મુકાવો
 મુજ નાહલો, એમ બોલે સૂકી; વલવલતી
 સાધ્યે થઈ, પ્રથમ હું ચૂકી. ૨૧ કોં મેં પરાણે
 પીઉ મોકલ્યો, પીઉ જતો નહોતો; મુજ પાપણી
 પેટ કારણે, સાલિખેત્ર માંહિ પહુતો. ૨૨ કોં
 એક ગુનો રાય મૂકીએ, જો કીધો અન્યાય; ચી-
 ભડી ચોરને ખૂસટી, ઉખાણુ કહેવાય. ૨૩ કોં
 આંસુ જલ ભરી લોયણે, સૂક સાંહાંમું જોય;
 ઉદ્ધરાય માંને નહી, ખિણ ખિણ વલી રોય.
 ૨૪ કોં ખડગ કાઢી રાજ ધનસે, સૂક નાંખ્યું

જવડી; મોહજળ બાંધે પિયુ, વચ્ચે પેસે સુ-
 ડી. ૨૫ કોઠા પ્રિય થાનક મુજને હણે, પ્રાણ
 વાહાલ મછોડ; દીન વચન મુખે ભાષતી,
 નિજ નખ મુખ જોડ. ૨૬ કોઠા તુજ સાલિ ઉ-
 પર મુહને, દેવ દોહલુ જણ; ત્રણ સમાન
 આઉખુ ગણી, સાંલિ મંજરા આણ ૨૭ કો.
 હસી કહે રાય મૂકને, પંખિ પંડિત કહીઈ;
 મહિલા કાજ જીવ આપણે, દુખમાં કેમ દહીઈ
 ૨૮ કોઠા લાજ મુકી ભણે પંખિણી, માય બા-
 પને વિત્ત; જીવિત છાંડે માનવી, જે મહિલાશું
 ચિત. ૨૯ કોઠા યમસિરિ દેવી કારણે તમે જી-
 વીત ઉઠ્યો; સુડલી વચન એવું કહી, રાજન
 મન મોહ્યો ૩૦ કોઠા દુહા. એહ વચન શ્રવ-
 ãણે મુણી, ચિતવે ચિત માંહે રાય; પંખિણી
 કેમ એહ માહરી, કેલવે વાતરે આજ. ૩૧ ભ
 દ્રે હું તુજને કહું, કહે તું કરી પસાય; કેણી
 નિધિમે જીવ ઉડવે, હુતિ ગહી ઇન માય. ૩૨
 ચોપઈ તુજ પુરે એક પરીત્રાજકા, નિજ
 વસે કૂડ કપટ બ્રાજકા; હરીહર બંભ દેવ ભા-

(૪૦)

વિકા, કરિ રૂદ્રાક્ષ તણી માલિકા. ૩૩ જાણે મૂ-
લી મંત્રને તંત્ર, જાણે સિદ્ધિ વિદ્યા બહુ યંત્ર.
જાણે ભૂત પ્રેત સાધણિ, જાણે ઉતારી ડાઘણિ.
૩૪ શ્રીદેવી પ્રિયા તુમ તણી, એક દિન પૂછે
તે તપસણી; પરવરી બહુ નારીને સાથ, મુજ-
ને છાંટી રહે નરનાથ. ૩૫ તે માટે તું ઓઘ કરે,
જેમ રાજન આવે મુજ ઘરે; વલભ થઈ
રહે પીઉ ચરણ, જીવીત મરણ કરે મુજ શ-
રણ. ૩૬ મઠવાસણિ આપી ઉષધી, દુધ માંહી
ઘસી પાપ વિધી; સમરજે મંત્ર માંહી પિઉ
નામ, જેમ મનવાંછિત સીજે કામ. ૩૭ મંત્ર
તણો આપે વિદિ જાપ, મઠવાસણી મઢી ગઘ
આપ; દિનદિન મંત્ર જપે ઉલ્લસી, પાપ દુધ
ઉષધી માંહિ ઘસી. ૩૮ એક દિનસા સાંભરી
નિજ મને, પ્રતિહારી મોકલી તેહ કને; મુખે
બોલે મુજને મોકલી, રાજ ભુવન આતું એ-
કલી. ૩૯ વચન સુણી મહિલા મન હસી, રા
ય તણા ચિતમાં હું વસી; કરી સોળ સિણગા-
રે ભલી, રાય ભવન ચાલી હંસલી. ૪૦ તેને

(૪૧)

દેઈ નરપતિ બહુ માન, દુખ દાલિદ્ર ગયાં સખ
રાન; સેષ નારિ મૂઢી પરહરી, તે ઉપર મન મ-
ડાયું પ્રરી. ૪૧ ભોગવે રાજ તણી બહુ લાછિ
રાજ વસ વરતીકુઈ દાસિય; પૂઝે મઠ બામિણી
મન મિલ્યો, રાણી તાહરો મનોરથ ફલ્યો. ૪૨
વળતી રાણી એમ ઉચરે, તુજ પ્રસાદ પિઉ પ્રેમ
ધરે; ભગવતિ આપ્ય આજ તું અસ્યું, મુજ
વિના રાય જીવિત કસ્યું. ૪૩ દુહા. મુજ ઉ-
પર પિયુ પ્રેમડો, લોક માહિ કેહવાય; જીવિત
મરણુ જો એકડા, તુ પતી જણુ જાય. ૪૪ નર
સાથે નારી ભણી, મરતી દીસે જોઈ; નારી સા-
થે નર મરે, તું પ્રેમ પટંતર હોઈ. ૪૫ ચોપાઈ
પ્રેમ પટંતર જવા ભણી, મુઝી આપે મઠ વા-
સિણી; એહનો નાસ લીજો નાસિકા ગત જી-
વીત દિસે જીવિકા. ૪૬ સજીવણી ઉપધી મુજ
કને, જીવાડું પ્રરી હુંતુહને; એહ વાત માંહે માંહી
દ્રઢી, મઠ વાસિણી બેઠી જઈ મઢી. ૪૭ સિરી
દેવી રાજને પાસ, પોઢી પદમણી લેઈ નાસ;
દીવી રાય કાષ્ટ પરી કસી, કપટ તણી વાત

હોઈ અસી. ૪૮ ધરાજી ધીપ ધસ્યું મદન વિકા
 ર, બોલાવી ન બોલે એકવાર; ધસમસી ધાયા
 નગરી જન, ભઈ ભામિની ગત ચેતન. ૪૯
 વિદ્યા મંત્ર તંત્રના જાણુ, આદર કરી તેણે રાણુ;
 પુતળી કાષ્ટ તણી હોય જસી, પરહરી તેણે
 જાણી તસી. ૫૦ તખ બોલે મંત્રી સુ વિચાર,
 કહો દીજે અગનિ સંસ્કાર; પભણે રાય એ
 સાથે બળુ, યમ પૂરભવ પ્રેમે મળુ. ૫૧ સેઠ
 સેનાપતિ મંત્રી વડા, વળગી પાય બોલે પડવ-
 ડા; ભુપ યુગતિ નહી એ તાહરી, નારી કાજે
 મરી સંચરી. ૫૨ રાજ ભણે એમ કરો અવલ-
 બ, ચંદન ચિતા રચાવી લાંબ; સંચરયો નારી
 સાથે કરી, વલવલે ટલવલે અંતે ઉરી. ૫૩
 દુહા. રાગ પરજયો. કાલિજ કોહુ માંહિ, ઉ-
 ઠવીઉ આઠે પહોર, બલલેને બળતુ થાય નિ-
 જલતું મેહલે નાહલુ. ૫૪ બેઠો સુડિ કરેવિ,
 પાંડરી પછેડિ આઢણે, બોલાવ્યુ બોલ ન દેઈ;
 વઢપણિ વિછોઢે નાહલુ. ૫૫ ઢાળ. માહારાંમ
 ન કામાન્યારે, ન બગીએ નારી કાજ; એમ બોલે

સખ અંતે ઉરી, પિયુ પાંમી જે લોકલાગ. ૫૬
 માં નર સાથે નારી બળે, જગ જાણે સહુ કો-
 ધ; રાજ હંસ પંખિ આપરે, તાહરાં માત પિત
 પંખિ જોઇ. ૫૭ માં હૈયા માંહિ જુરીયે,
 નપિ કીજે તાણો તાણ; મનવાલી મનમાં રહો,
 એક હાંસુ ને વળી હાણ. ૫૮ માં સજ્જન
 સરીસુ રસણું; પિયુ જ્જન કેરી શીખ; મહીલા
 સરીસું મંત્રણું, પિયુ એ ત્રિણિપાય ભીખ. ૫૯
 માં તુહિ પિઉ માને નહી, નિજ રાંણી બાંધ્યા
 પ્રાણ; તખ રાજલોક છાનો રહ્યો, રાય જઈ બેઠા
 મસાણ. ૬૦ માં દુહા. એહવે સાપરિ વ્રાજિ-
 કા, આવી રાજ સમીપ; મુખે બોલે જીવતી કરૂં,
 તુજ નારી અવનીપ. ૬૧ વચન સુણી રાય
 હરયા, ઉઠ કોડિ રોમરાય; પભણે મઠ વાસિણિ
 પ્રતિ, ભગવતિ કરૂં ઉપાય. ૬૨ ચોપાઈ. સંજી-
 વણી ઉખધી દીધ નાસ, સિરિ દેવીને વલીઉં
 સાસ; ભૂષણ કનક તણા મન રંગ, પરિ વ્રાજીકા
 પહિરાવા અંગ. ૬૩ વાજે ઢોલ શખદ નીસાણ,
 ગજવર ખંધન્વદ્યો ભુભાણ; પ્રિયા સાથ ઉછવ

બહુ કરી, ધરે આવ્યો આરતિ ઉતરી. ૬૪
 મઠ વાસણી મૃતાસા દેવ, ધ્યાન બલે સૂડી થઈ
 હેવ; પેખવિ પુરૂષ પ્રિયા વાછડ્યો; સાંભર્યો મુજ-
 ને ભવ પાંછડ્યો. ૬૫ જ્ઞાન મલે કેળવી મેં વાચ,
 એહ વાત જુઠી કે સાચ; હરખ્યો ભૂપ ભણે પં-
 ખિણી, એહ વાત સાચી મેં સુણી. ૬૬ ઉઠ્યો
 રાય કહે મુખ માંગ, સૂડલી તખ બોલે સોભા-
 ગ; મુજ ભરતાર છોડિ ધુરાધીરા, તું ભુપતિ
 માંહિ ભલો ભજેસ. ૬૭ વળતો પલણે દેવ દ-
 યાળ, ચુણજે મહારા ખેત્રની સાલ; એમ કહી
 મુકા મોકલ્યા, સુડો સૂડી થયા નિર્મલા. ૬૮ નિજ
 થાનકે આવ્યા ઉડી, દોઢંદ્રાં પ્રસવ્યાં સુડલી;
 સુડા તણી અવર છે નાર, ઇંડું એક પ્રસવ્યું
 તેણિ વાર. ૬૯ એક દિન સાચણ લેવા ગઈ,
 દ્વિતીયા ઇંડાગિ ઉડવી રહી; ચુણ લેઈ આવીની
 અડે, ઇંડુ ન દીસે ધરણી પડે. ૭૦ દુહા. માહિ
 નારિ સખ વંકડી, કિમ પતી જણ તાસ; માથે
 ઘોડા ચડાવી કરી, પછે દીએ ગલેપાસ. ૭૧ ચો-
 પાઈ. સખિ રૂપે આવે દાસિ, તુન વિધીઈ

(૪૫)

આપણુ પાસિ; જ્ઞેશ ઉખિસરી સુ આવે રાજ,
તેણે રાજ્ય કહુ કે હું કાજ. ૭૨ ખિણુ ઉઠે ખીણુ
ધરણી ઢળે, જળવિણુ જેમ માછલી ટળવળે;
કોડાકોડી સત્તર મોહની, જે નર છાંડે તે નર
ધની. ૭૩ દયા ઉપની સુખીને પછે, ઇંડુ માલે
મુકી ગછે; પશ્ચાતાપ કરે નિજહીયું, લુહે કર્મ નિ-
વડે ખાંધીયું. ૭૪ નિજ આસમી આવી ફલાદ-
ની, બાળક દેખી આનંદની; અમૃત સીંચી હોઇ
જસ વેલ, ઇંડા ઉપર કરતી ગેલ, ૭૫ તે
ઇંડાં સેવાં પખવાય, સુક જુગલ મંજુલ તસકા-
ય; માત પિતા ખેલાવે ફરી, આણી ચુણુ ધુંટાવે
ચરી. ૭૬ દુહા. રાગ કેદારો. એક દિન ચારણુ
મુનિ, આઠ્યો તે વનમાંહિ; રૂપલદેવ પાચે નમી,
ખેડા આંખની છાંહ. ૭૭ નરનારી બહુ પરવરચા,
પુછે નગરનો રાય; જિનવર ચોખે પુજતાં, કહેા
કિસું ફળ થાય. ૭૮ દાળ. સુણુ રાજન કેવલી
કહે, જે આંખે આખાડો વચરે; પુજ ત્રિણુ જિનવર
આગે, તાસ અખંડ સુખ હોવેરે. ૭૯ સુ. મહ
ઉગમતે જિન પુણ, નરપતિ કરે આહારોરે; મુનિ

વિયરે મહિ મંડલે, સકલ જીવ હીતકારોરે. ૮૦
 સુઠ સુક યુગલ આખલા ડાળે, સુણી વચન સા-
 ધુ કેરોરે; સાલિતણ પુજ ત્રણ તિહાં, નિત નિત
 કરે નવેરાંરે. ૮૧ સુઠ નિજ બાળકને સીખવે,
 પુજ તણા આચારોરે; તે પણ જિન આગલ ઢોઈ,
 સાલિ પૂજ ત્રણ સારોરે. ૮૨ સુઠ ઇમ કરતાં આ-
 યુ પુરે, ચ્યાર ગયા દેવ લોકરે; તાસ તણા સુખ
 ભોગવી, સૂક આયો નર લોકરે. ૮૩ સુઠ હમ
 પ્રભુ નામે રાયા, હેમપુરી અભિરાંમોરે; સુકાજીવ
 ભાર્યા ભઈ, જયસુંદરી નસનામોરે. ૮૪ સુઠ
 એક છડુ પ્રસંયુ જોણે, મૂક અવર નારિજી-
 આરે; તાસ પ્રિયા આવી અવતરી, રતિસુંદરીછે
 ખીઆરે. ૮૫ સુઠ પાંચસે વલી વિનિતા વડી, રા-
 જનને કહવાયરે; પુરવ પ્રિયાદો એ સુડલી, તે
 ઉપર મન જાયરે. ૮૬ સુઠ અન્ય દિવસ ભૂપતિ
 દેહા, ઉકવઠે જર બહુ મરડોરે; બાવના અંદન
 ઘસી ઘસા, કેસર સુઅંગ ખરડોરે. ૮૭ સુઠ મંત
 તંત વિદ્યા કુશલા, દેખી પરમોહ જાયરે; જિ-
 નવર ભવની પૂજ કરી, વિવિધ દાન દેવાયારે,

૮૮ સુ૦ પ્રકટ થઈ રાક્ષસ ભણે, એહ રોગ તું
 પાલેરે; અંતે ઉરી એક તાહરી, અગનિકુંડ માં-
 હિ ધાલેરે. ૮૯ સુ૦ એમ કહી રાક્ષસ ગયો,
 વિસ્મય થઈ રાય બેઠોરે; ઇંદ્રજાલ સમોવડિ લહી,
 કધ મે સુકણ્યો દીઠોરે. ૯૦ સુ૦ વળી ચિંતે રાક્ષ-
 સ સહી, એકલે ભયુ પ્રભાતોરે; ઉદયાચલ ઉ-
 ગ્યો સુરો, મંત્રીને કહી વાતોરે. ૯૧ સુ૦ અંતે
 ઉર તેડાવીઓ, કહ્યું રાક્ષસ વર તાતોરે; પ્રતેકે
 પુછી સહુ, મરમ કાજે નહીં થોભ્યોરે. ૯૨ સુ૦
 દુહા. વયણિ સજ્જન પ્રીતિ થલ, મુહ મીછા
 મન રડુ; જાઈ ગલી જીમ જોગિની, જખ માથે
 આવે વડું. ૯૩ આપ કાજે પરને હણે, જગમે
 જાણું દીઠ; પરજીવ કારણ આતમા, સોમે વિ-
 રલી દીઠ. ૯૪ ચોપાઈ. વિકસિત વદન કહે રતિ
 દેવી, પિઉ કાજ મુજને હોમેવિ; અગનિકુંડ ભ-
 ચો બહુ કાઠ, મંત્રી મુખ બોલે વિધિ પાઠ.
 ૯૫ રતિ સુંદરી મરવા મહાજિમ, જઈ ભેટ
 ભગતિ વહાલિમ; દેવી અગનીકુંડ ઉપરે, પંડે
 આતમા લુંછણ કરે. ૯૬ તખ બોલે રાક્ષસ

(૪૮)

સાહસી. પિઉ ઉપર પ્રેમે મે કસી; માગ્ય માગ્ય
 વરતુ વોહું, સવવંત સોભાગિણી કહું. ૯૭ મુજ
 માત પિતા મળી આપ્યો વર, હેમ પ્રભુ નામે
 પ્રીયંકર; વર આપે તુ કરિ ભૂપાલ, રોગ રહિત
 જીવે ચિરંકાલ. ૯૮ વર આપી દેવ થાનકે ગયો,
 રોગ રહિત રાજન અંગ થયો; દેખે સહુ મહિ-
 પતિ સુખ ભૂપ, રતિસુંદરી પ્રસન્ન જયપુર. ૯૯
 વર આપે હવે તુઠો ભવતાર, થાપ્યો તે વર ભૂપ
 ભંડાર; અવસર આવે લેશે સહી, એહ વાત કે-
 વલીએ કહી. ૧૦૦ એક દીન કુળદેવી ધ્યાઈ,
 જો મુજ કુખે પુત્રી પાઈ; જયસુંદરી છે સુખિ
 મુજ, તાસ પુત્રી બળ આપ્યું તુજ. ૧ કરમ વસે
 નંદન બાહુને, હુ અનોપમ લક્ષણ કન્હે; નિજ
 નિજ ગોદપે લાવે માત, મોહ પ્રમુખ નિરખે અં-
 મ જાત. ૨ દુહા. પ્રહ્લગોડી. રતિસુંદરી મતિ
 ચીંતવે, રાઈ માની જોહ; સુખી પુત્ર બક્ષી કિમ
 કરે, ચિંતા પેઠી દેહ. ૧૦૩ અવસર જાણી આ-
 પણો, વીનવીઉ મહીપાલ; પાંચ દિન પ્રથવી
 તણી, પહેરાવું વરમાલ. ૪ પ્રસન્ન થઈ નિજ ના-

રિને, આપ ભલાંવે ભાર; સેવક પદ અણાવીઉ,
 જયસુંદરી કુમાર. ૫ ઢાળ. સ્નાન કરાવી પુલે,
 પૂજે કુમર અતિ મૂલે; પસલી કુળદેવી કેરી,
 મુકયો પડલી પરે ફેરી. ૬ અસ્પે રતિસુંદરી
 સુખ પાવે, જયસુંદરી વિલવલાવે; મેરા અંક
 થકી પૂત્ર છાનો, તેરો અવગુણ કુણ કીનો. ૭ અં
 આંકણી. કંચણપુર સ્વામી પૂરો, વિદ્યાધર આ-
 બ્યો સૂરો; બાળક પડીઓ તેણે લીનો, અપની ભા-
 રયા કુંદીનો. ૧૦૮ પૂત્ર કરી તસપાલે, વનિતા
 વંધ્યા દોષ ટાલે; ઉનકું તામ દે ફઈઆ, મયણ
 કુમર મિત્તી સહીઆ. ૯ અસ્પેયો વિભાવે પા-
 મ્યો ગગને, ખેળન નિસરીઓ લગને; અપની
 જનની તખ દેખે, હરખીત લોચન ફરી પેખે.
 ૧૦ ઇસ્પેધ વિમાન બેસારે જનની, કુમર વા-
 હ્યો લેધ અપની; પિછે દેખ સહુ લોક, રાજન
 ધરણી ગઈ રોક. ૧૧ અં અતિ સૂરો અધિકા-
 રી, રાય કાહિ કરે પાયચારી, ઉચે તર શિરફલ
 છે, વામન લેવા કેમ વાંચે. ૧૨ અં દુહા.
 અલવે ઊંચ ઉકરડો, નીચી નામે ડાલ; તોય ન

(૫૦)

પૂચે બોકડો, જો કુદે સઉ કાલ. ૧૩ દાળ તેહજ.
પંચો રાજન પુખ ભાર, ચાંદી ઊપરભયું ખાર;
એક નિજ નંદન મરણો, બીજું પણ ભાર્યા
હરણો. ૧૪ અં રાય દુખ ભર્યા દિવસ ગમાવે,
તુહો ધરણી ધરી નાવે; મયણ કુમર નિજ માયા,
લેઈ બેઠો અંબકી છાયા. ૧૫ અં પુરવ સુત
યુગલ નારી, વાનરી વાનર રૂપકારી; આવી
બેઠા તરૂં પાસે, વાનરી પ્રતે વાનર ભાસે. ૧૬
અં એસો તીરથ જલ મહિમા, જોતિરીય
પડે નર એહમાં; તુ મનુષ્ય દેવરૂપ થાવે, સં-
દેહ રહીત સુખ પાવે. ૧૭ અં અંબકી છાહિ
નર નારી, ઉસ દેખે રૂપ અવતારી; એસી નારી
તું હોવે, એસો નર હમકું જોવે. ૧૮ અં વાનરી
પભણે સુણીએ હવે, ઉનકું અભિધાન કુણ લેવે;
અપ હરી અપણી માતા, ધરણી બુધિ કુણ
ત્રાતા. ૧૯ અં ઉનકું રૂપ કુણ વંછે કુણ પાપી,
સામિ કુલાચાર લોપી; પશુઆ બાત સુણી ઠ-
મકયો, મયણ કુમર ચિત ચમકયો. ૨૦ અં
વિદ્વાધર પૂછે તાણી, તેં એસી વાત કેમ જાણી;

(૫૧)

વાનરી વળતી ભણે તિહાં, તુ પુછે મુનેછે ઇ-
હાં. ૨૧ અં ઐસ્યું કહી ગયાં દોય, પૂછે કુમર
મુની સોય; મુની પભણે હું ધ્યાની, જે પુછી
હેમપુર જ્ઞાની. ૨૨ અં દુહા. નિજ પરિવારે
પરવર્યો, જનની લીધી નિકટ; આલ્યો કુમર
હેમપુર વરે, પુછે કેવલી હટ. ૨૩ હેમ પ્રભુ
રાજ તિહાં, બેઠો આસનપૂર; જયસુંદરી કોણે
અપ હરી, સામી કહે મુજ ધૂર. ૨૪ ચોપાઈ.
કેવલી દહે સાંભળી વરસૂત્ર, અપ હરી ગયો જ-
નનીને પુત્ર; કેવલી પ્રતે કહે ભૂપ વાત, પુત્ર
વિના કેમ કહીએ માત. ૨૫ આગે પુત્ર હતો એ-
હને, દેવી બળે દીધો તેહને; કેવલી વચન
હોય નવિબંધ, બીજે પૂત્ર નથી તસ અંધ્ય.
૨૬ કુળદેવી આગળ બલિ કર્યો, સો પુત્ર બેઠો
ઉપર વર્યો; જયસુંદરી તે નિજ બુધિ, મુજ
આગળ આવી કરે સુધિ. ૨૭ વિકસત નયણુનુએ
નરપતિ, જયસુંદરી તબ્બ હરખતી; કેવલી વ-
ચન સુણી ગહ ગયા, હરખીત લોચન ટાઢા થયા.
૨૮ રાય ભણે મુજ પુત્ર સંયોગ, સોળ વરસનો

(૫૨)

પડયો વિજેગ; કુણ કારણ સંભળાવી ખરો,
સ્વામી મુજ સંદેહ અપ હરો. ૨૯ પૂરવ ભવ
તુજ નારી ભલી, ઇંડુ ઉલવીઉ સૂડલી; વિલ-
વિલતી મૂકી સોલ થડી, તેટલાં વરસ વિજેગી
પડી. ૩૦ પરને દુખ સુખ તિલતુ સમીત, દી-
જેતો પાંખી જે નીત; ખેત્ર માંહિ ખીજ વાવી જો-
ય, સતગુણ સહસલખખ ગુણ હોય. ૩૧ સુહ ગુરૂ
વચન સુણી જગીઆં, ખિહુ નારીનાં કંપે હીઆં;
આલોચેનંદે આગીઆં, જન મંતર પાતિક લા-
ગીઆં. ૩૨ ભૂપ ભણે મુનીવર અવતંસ, મુજને
ભયું કુઅંસ; અખંડિત ચોખાના પૂંજતિ ન,
જિનવર આગ લિઠો યાધિન. ૩૩ તાસ પ્રભાવે
રાજ તુજ ભયું, અખંડ સુખનો લાહો લહો;
આજ થકી ત્રીજે ભવ કહી, મુગતિ તણી ગતિ
તુજને સહી. ૩૪ રતિસુંદરી સુતને રાજસીરી,
થાપી ભૂપ સંયમ આચરી; માત સહીત સંયમ
વ્રત વાસ, કરે કુમર કેવલી સગાસ. ૩૫ સંયમ
પાળી નિજ આતમે, જઘ બેઠા દેવલોક સાતમે;
તિહાં થકી ચવી મુનિખખ ભવઉદે, ત્રણે જીવ

કેવલી વદે. ૩૬ રાજ નિજ નારી નિજ સુત,
 પુત્રી જે દેવલોક પહુત; ચ્યારે જીવ સંયમ વ્રત
 પાલી, જઈ બેઠા તે મુગતિ વિચાલી. ૩૭ કેવલી
 વચન થકી બુઝીઆં, જે જિનવર ચોખે પુજ્યાં;
 સુણજે સકલ સંઘે જયકાર, ત્રીજે અક્ષ પૂજા
 અધિકાર. ૩૮ પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમપુર માંહિ કવી,
 અષ્ટપ્રકાર પૂજા સુરગવી; ભણતાં ગણતાં સંપ-
 તિ મલે, સાંભળતાં મહામનોરથ શ્રવે. ૧૩૯
 ઇતિ ત્રતીયપૂજા અધિકાર સંપૂર્ણ;

દુહા. ત્રિસંક્યા કુસમે કરી, જે પુજે નરના-
 ર; મુગતિ વધુ સુંત સઘરિ, વરતિ મંગલ ચ્યાર
 ૧ કુસમે વિનય સિરીપર, જે પૂજે જિનચંદ;
 સો નર સુર સુખ ભોગવી, પામે પરમાનંદ. ૨
 ચોપાધ. ભરતખેત્ર માંહિ નર ભરી, ઉત્તર મ-
 થુરાં નામે પુરી; સુરસેન નામે રાજ્યો, જસ
 પ્રતાપ મહિમા ગાજ્યો. ૩ નિવસે તિહાં ધન-
 પતિ ધુર સેઠ, જસ ઘેર લખમી કરતી વેઠ;
 સિરીમાલા કુખે અવતરી. લીલાવતી નામે કું-
 વરી. ૪ તસખંધવ ગુણવંત ગરીઠ, ગિરગુણધર

(૫૪)

નામે કનીઠ; નિજ મંદિર માલહે મલપતાં, માત
પિતા કુળ સોભાવતાં. ૫ દાહિણી મથુરાંપુરી
ઉહસે, મકરધ્વજ વ્યવહારી વસે; વિનયદત્ત
નામે તસપૂત, લીલાવતી વરી અદ્ભૂત. ૬ દિ-
ન એકે દાસી પરવારી, આવી સસરા ઘર વહૂઆ-
રી; કામકાજ ધરના ચિંતવે, બોલાવી મહૂયરી
પરલવે. ૭ પૂરવ નારી છે જિનમતી, નિર્મળ
શીલ સભાવે સતી; સ્નાન કરી પહેરે ધોતી,
વીંટી નીજ મુખ નિરમળ ધોતિ. ૮ ગંગોદક
શું કરી પખાલ, પૂજે જિનવર બંબ વિશાલ;
નવે અંગ પૂજી સુકમાલ, કંઠે ઠવે કુસમની
માલ. ૯ જિન પૂજે બહુ હરખે ભરી, ભાવ સહીત
ચૈતવંદન કરી; નિજ થાનક પહેતે જે મતી,
એટલે આવી લીલાવતી. ૧૦ દેખે જિનવર કંઠે
માલ, મચ્છર ભરી થઈ વિકરાલ; બોલી બોલ
કડ ધડ પાડુઆ, માગે દુરગતીના લાડુઆ. ૧૧
નિજ દાસી બોલાવી દાખી, માલ લેઈ ઉકરડે
નાખી; સુંદર સરસ કુસમ છે ઘણા, દેખી મુજ
દાજે લોચણા. ૧૨ સામીણી વચન સુણી દાસ-

(૫૫)

લી, કુસમ માલ લેવા છલી; જખ લેવાને ધાલે
હાથ, તખ દેખે વિષધરનો નાથ. ૧૩ લોચન રકત
કરીને જોય, મોટી મુછ ફરકાવે દોય, કાલુંકાલ
દીસે કંકાલ, ભઘ ભુજંગમ પુલની માલ. ૧૪
મુખે મુકે પુપુતે ફાલ, પાછળ દેખે આળપંપાળ;
ભયભીતી ભડકી ભાંમીની, વિષધર વાત કહી
સામીની. ૧૫ સામીની દેખે યથા સરૂપ, દાસી
દેખે નાગનું રૂપ; વાર વાર બોલાવી ચેટી, નલીચે
દાસી માલા નેટી. ૧૬ ઉછકને ઉતાવળી થઈ,
કુસમ માલ લેવાને ગઈ; હાથ પસારી માલા ગ્રહી,
બાહાર આવી ઉભી રહી. ૧૭ દુહા. રાગ રામ-
ગરી. તખ દેખે વિષધર વડો, ચિંટી કરી રહ્યો
હાથ; મુખ ફૂટે મન ચીંતવે, મેં બાઉલી દીધી
બાથ. ૧૮ ફણકર ફણ માંડી રહ્યો, પુકે ફાટે
લોક; ગાડી બહુ ગરબડ કરે, નિજ દાસી પાડે
પોક. ૧૯ ઢાલ. આવોરે મુકામે કે ભુજંગ મરે,
ચુડ ભરી ભયો ભીમરે; પેટ મસળી સૂલ ઉ-
પાછ્યોરે, આજ પછી લેવા નીમરે. ૨૦ આઠ
જસ્યુંરે કીયું તમું પાછ્યોરે, લીલાવતી લાગી

(૫૬)

સીખ્યરે; પાપને પુન્ય પટંતરે, પાતિક પાડે બ-
હુ ભીખરે. ૨૧ આં ભલેરે કીધે સહુ ભલું
કહેરે, વિરૂતે વિરૂ અડઉ હોયરે; માથે સુલ
રહ્યો છઝાતડોરે, પતી મારે કાપર જોયરે. ૨૨
આં સસરોરે સાસુ સહુ મિલ્યારે, મળ્યું તે
નગરીનુ નાહરે; ફટરે પાપણી તે કૈશું કીઠોરે,
લીધલુ દુખ પ્રવાહરે. ૨૩ આં એક નંદે એક
ધૂધૂ કરેરે, એવડી તે વાત ન કીજેરે; મછર ભ-
રીરે મહા મિથ્યા તણીરે, જનને ખેદ ન
દીજેરે. ૨૪ આં કરી કંકણ કસ્યુ આરીસીરે,
દીધલું શરીર સંતાપરે; દૈવે દેખાડ્યું પરતક્ષ પા-
રખુંરે, માલ પ્રીટી ભયો સાપરે. ૨૫ આં દુહા.
નિર્મળ શીલ નિરમલ ગુણા, નિરમલ પહેરી
વેસ; જિનમતી આવી તે કન્હે, મછર નહીં
લવલેસ. ૨૬ રોતી રડતી દુખ ભરી, ટળવળતી
નિજ સુખ; દેખી કરૂણા ઉપની, સમરે નમુકાર
મુખ. ૨૭ હાથથકી લીધો ધસી, ભીમ ભુજ-
ગમ કાલ, જિનવર ધર્મ પ્રભાવથી, ભઈ કુસમકી
માલ. ૨૮ જનમતિ મહીમા જાગ્યો હવે, નયર

(૫૭)

લોક મિદ્યા ગુણ તવે; જોડને અમર કરે સા-
નિધ, તેહને સુખ સોભાગી પ્રસિદ્ધ. ૨૯ ધર
પરવાડી કરતા વિમલ, આવે વહોરણુ મુનીવર
યમલ; લીલાવતી ભવનને દ્વાર, ધર્મ લાભ ભા-
ખે તેણીવાર. ૩૦ ભાવ સહીત મુનીવર વાંદીયા,
ધર્મ લાભ તેણે તે દીયા; પ્રથમ સાધુ સંભલાવે
શ્રેય, પરહીતકારી પુજા ભેય. ૩૧ જે જિનવર
પૂજે ભાવ ધરી, ત્રિસંધ્ય વર કુસમે કરી; ભો-
ગવી ભોગ અમરનાં થતાં, અનુક્રમે સુખ પામે
સાસતાં. ૩૨ કુસમે એકલે પૂજીએ, જિનવર ભ-
ગતિ ભાવ ખૂઝીએ; રાજ રૂદ્ધિ પામે સુરતણી,
સરસ કુસમ પુજા વિધિ ભણી. ૩૩ ભાવ સહિત
કોઈ કુસમ ચઢાવ, અપહરે જે જીવ મછર ભાવ;
સંમલ સંસાર ભમે ચક્રપરિ, દુખ સંતતી પામે
કુતરી. ૩૪ સુખ સોભાગ વિહ્વણી રહે, પરજન
સંચારા સિર બહે; પુજા વિદ્ય કર્યાના ફલ, પ-
રભવ પામે કુછીત ફલ. ૩૫ સાંભળી વચનસા
થરથરી, વેલડી જિમ પવન ફરફરી; લીલાવતી
જુરે નિજ નયણ, ભપણે પ્રભુ સુણે મુજ વચણ.

(૫૮)

૩૬ મેં માલા મધર ધરી લીધ, પાતિક પુર પ-
યાણું કીધ; સકલ વાત સંભળાવી મુની, હાહા-
કાર કરે સિરધુની. ૩૭ આલોચણુ આપે તહાં
ગુરૂ, જો પુજે ભાવે જિનવરૂ; તો નિરમળ થાયે
આતમા, એહવી વાત કહે મહાત્મા. ૩૮ સ્વામી
વચન સુણુ એક ખરૂં, ત્રિણીસંધ્યા પુજા હું કરૂં;
જવ જીવ લીધી આખડી, તે ધન્ય દાહોડો તે
ઘડી. ૩૯ સાંધે લીજે માંણસ જાણી, આરો
છાંડી પીજે પાણી, પુછંતો નર પંડીત હોય,
જમંતો ન વિલુસે કોય. ૪૦ દુહા. લીલાવતી
ખામે વલી. મુનિવર પાએ વિલગ્ગ; ભાવ ભલે
ભાલોડીએ, પાતિક સઘળાં ભગ્ગ. ૪૧ લીલાવતી
મુની વચણથી, શ્રાવિદા હુધ ગંડાર; નિરમળ
સમકિત ઉદકસું, ભરી -હૃદય ભુંગાર. ૪૨ ચો-
પાઈ. જહાં લગે અરધ વિણાસન હોય, તિહાં
લગે ઈંદ્રીહાંણિન કોય; જહાં દુખ નાવે આસના,
તિહાં લગે ધર્મક વાસના. ૪૩ એમ ઉપદેસ દેઈ
સંચર્યા, મુનિવર દાનમાન સું ભર્યા; લીલા-
વતી પુજે જિનવરા, ત્રિસંધ્યા કુસમે વરકરા.

(૫૯)

૪૪ જિનવર ધર્મ કરી આકંઠ, માયતાય મિલ-
વા ઉતકંઠ; ઉત્તર મથુરા એક દિને, જઈ બેઠી
ભેટી સજ્જને. ૪૫ લછી પણ આવી ઘર મધ્ય,
અરિહંત દેવને પુજે ભાવ સુદ્ધ, પ્રેમ ધરી પૂછે
ભાઈ તાસ, જિનવર પૂજનું ફલ ભાસ. ૪૬ ભણે
બહિન મુજ વીરા સુણો, જિનવર પુજ્યે હુવે
સુખ ધણો; નર ભવ બહુ આરાગે પાત, અ-
રિહંત પુજે સુરગ વિમાન. ૪૭ સાલિ દાલી
ભોજન સાલણા, જિનવર પુજે બહુ માન ધણા;
રુદ્ધિ વૃદ્ધિ સંપતિ સોભાગ, તે જિનવર પુજના
પાગ. ૪૮ જિન પૂજે સુરગતિ જાઈએ, જિનવર
પુજે શિવ સુખપાઈએ; કનક કુમર તણી પરે
જોય, એહવાં ફળ પુજનાં હોય. ૪૯ વચન સુ-
ણી બોલે ગુણ ધર, જવ જવ જિન પુજ કંઈ
કુસમ પુજ ઉપર ભાવકો, નિજ ભાઈ કીધો
શ્રાવકો. ૫૦ દિન દિન પ્રતે નમે નિર્માય, ત્રિ-
સંધ્યા પુજે જિનપાય; માંનવ ભવ ભોગવી તે
ભલે, સૌ ધર્મ દેવલોકે ચલે. ૫૧ અમરસુખ ભો-
ગવીને ચુયા, માનવભવ પામ્યા જુજુઆ; ૫-

દમપુરી પદમરથરાય, તાસપ્રિયા પદમા કહેવાય.
 પર. તાસ કુખે આવી અવતર્યો, ગુણધર તણો
 જીવ સુખ ભર્યો; જયકુમર નામ તસદીદ્ર, સું-
 દર શરીર સોભાગે સિદ્ધ. ૫૩ દુહા. રાગ વૃંદાવ-
 ની. સુરપુર ચિક્રમ ધણી, સિરિમાલા તસનાર;
 વિનયસિરી નામે ધૂઆ, લીલાવતી અવતાર.
 ૫૪ હરીહર બાંભ ધરણી જસી, શરીર સુંદર
 આકાર; નવજેવન ભરી ભામની, પહેરી સોળ
 શ્રંગાર. ૫૫ ઢાળ. અવર દિનેસા સુંદરી, નિજ
 તાતને પાસે આવેરે; મુખ દરપણુ દિપે જસ્યું,
 સુંદરી નયણુ સોહાવેરે. ૫૬ અવં આદરસું બહુ
 માન દે, બેસારી ઉછંગેરે; ચિંતા જલમાંહિ ઝી-
 લતું, મુજ પુત્ર વર માંગેરે. ૫૭ અં તે પુત્રી
 વર દીજીએ, જેહ ઉપર થાપે દીઠીરે; દુધ માંહિ
 સાકર ભલી, જેસી લાગે મીઠીરે. ૫૮ અં એમ
 ચીંતવી રાય બોલીઆ, પૂત્રી નયણુ બાણુ મુકે
 તાણીરે; રાજપુત્ર તેહને, પરણાવું ધરી આણીરે.
 ૫૯ અં દુહા. નારી નયણુ તુમ્હારડા, લોહ વિ-
 હુણા બાણુ; નાંખંતા દીસે નહી, પેસી લીએ

પ્રાણુ. ૬૦ નારી નયણ તુમહારે, ઇચ્છ છખીલા
 દાસ; ભમુહ રૂરૂ રેરઝ્યા, જેમ પંખી આકાસ.
 ૬૧ ચાલિ. રાજકુમાર ઉપર કુંવરી, થાપી નયણ
 નિહાલેરે; વિનયસિરી ક્ષણુ એક જોઈ, લોચન
 પાછાં વાળેર. ૬૨ અં જોનવિ રાચે લોચણે, તે
 નહદય માંહિ કેમ સાવેર; દિનકર દીસે દીપતો,
 ધુઅડ રાતે માહાલેરે. ૬૩ અં એક પાંખે પંખી
 ભલુ, કેમ ચાલે આકાસેર; જો એક હાથે તાળી
 પડે, તો એક પખ્યો પ્રેમવાસોર. ૬૪ અં ચિત
 ઉલખી રાજન જુર, મુજ પુત્ર મનન માંનેર; દૈવે
 કો નર એહને લખીઉં છે પાનેર. ૬૫ અં ચિ-
 ત્રામણ દેખાવીઉં, જયકુમરનુ રૂપર; વિનય-
 સિરી અંગ ઉદ્ધસે, અડ કોડિ રામ કુપોર. ૬૬
 અં નિજ ચિત દેખે નરપતી, પુત્રી પહુતી આ-
 સોર; હંસ હસી મુકી રમે, કહુ કેમ કાગને પા-
 સોર. ૬૭ અં કન્યા દેવા કારણે, મોકલું
 મંત્રી ભૂપર; પદમપુર પદમરથ સુનુ, જયકુમાર
 સ્વરૂપોર. ૬૮ અં મંત્રી વચન સુણી રાજ,
 વિવાહ વિગતિ મેલાવેર; લક્ષ્મી વરમાંહિ

આવતી, હાથશું ડાણછે લાવેરે. ૬૯ અં કન્યા
 લાભ સંભળાવીઓ, જયકુમર મન તુકયોરે;
 ખેડે ખેત્રધાંન વાવીયું, જેમ ઉપર મેહલો તુ-
 કયોરે. ૭૦ અં સનમાન ધરે મોકલ્યું, વાત કહે
 અમાત્યોરે; સુર વિક્રમ રાજ હવે, તેડાવે નિજ
 ન્યાત્યોરે. ૭૧ અં દુહા. રાગ જૈતશ્રી. ગોવરસું
 નિજ નંદની, પરણાવી પરતક્ષ; કુમરી કર મુ-
 વિવા, દીએ દાન રાય લક્ષ. ૭૨ સાસરડે સુખ
 જલ ઝીલતી, રહી કુમર દિન કેહ; સનમાન રાય
 રંગસું, મોકલ્યાં નિપુરી બેહ. ૭૩ ઢાળ. વસંત
 માસ આયો સહી. વિનયસિરી સાથે રાયારે; કીડા
 કરે કંત કાંમિની, સખલ પુલી વનરાયારે. ૭૪
 વસંતં વીણા વંસ મહુરિ વાજે, કંત ચઢ્યો
 ઊનમાદેરે; કોકિલ કંઠે કામની, આવે સરલ
 સાદેરે. ૭૫ વં વાવ કૂપ સરોવર તીરે, જળ-
 કીડા કરે લોટીરે; કેશર ચંદન છાંટણા, પહેરણુ
 જદવ ચીરોરે. ૭૬ વં વસંતરાગ તસ રામણી,
 આલાપે નિજ મુઠરે; કુસમ ધરે શિર ઉપરે. સખ
 વનરાજ દુઢેરે. ૭૭ વં નિરમળ શીલ લીલા

લહરી, નિરમળ વસ્ત્ર સોહાવેરે; નિરમલ ચ્યાર
 નાં નેહ છે, નિરમળ મુનિ તહાં આવેરે. ૭૮ વ૦
 વદન કમલ ચંદન જસો, દંતપતિ શોષે હીરારે;
 બહુ પરવારે પરવર્યો, નાસિકા નિરૂપમ કીરારે.
 ૭૯ વ૦ ઐસો મુનિવર દેખીઓ, નારી ભણે
 મુણ સ્વામીરે; પરમ ભગતિ ભાવે કરી, વંદીજે
 સિર નામીરે. ૮૦ વ૦ વહ્નભો વચન મુણિ વદ્યું,
 પ્રણમે સુહગુરૂ પાચારે; ધર્મ લાલને મુણી
 દોચ, આનંદ અંગ ન માચરે. ૮૧ વ૦ જ્યકુમર
 વિનય સિરી, નામે કરી બોલાવેરે; આજ ભલે
 ભલે ચિંતવે, મુનિવર પાસે આવેરે. ૮૨ વ૦ મુનિ-
 વર દીએ દેસના, કુમર મુણે બહુ ભતેરે; દાન
 શીલ તપ ભાવના, મુણાવે નિજ સતેરે. ૮૩
 વ૦ દાંને શિવમુખ સંપજે, દાંને ભોગ સંચો-
 ગારે; સાલિભદ્ર મુખ પામીયા,, અમરતણા બહુ
 ભોગારે. ૮૪ વ૦ શીલે સર્પ ન આભડે, શીલ
 સાહુ સોહાયરે; શીલ પ્રભાવે કલાવતી, નવ પ-
 લ્લવ કર આચારે. ૮૫ વ૦ તપ થકી સુર સેવતા,
 તપે સોચ નયસી કાચારે; રોગ સોગ સંકટ ટળે,

(૬૪)

જ્યુ' સનતકુમાર બોલાયારે. ૮૬ વ૦ ભાવના
ભવ ભય નાસીની, જો ભાવે એક ચિંતેરે; મૃગ
પામ્યો સુર સંપદા, નયણે નીર ઝરતેરે. ૮૭ વ૦
જય કુમર દેશના સુણી, નિજ પૂરવભવ પૂછેરે;
હું રાજ્ય પામ્યો ભલો, કુણુ પુન્યને ગુંછેરે. ૮૮
વ૦ દુહા. વણિગ સુત પૂરવભવે, બહનિ લીલા-
વતી નામ; વિનયદત્ત કુમરે વરી, પામ્યું ડામ
સુડામ. ૮૯ જિનવર પૂજ તહાં લહી, આવી પી-
હર વેડિ; ત્રિસંકયા પૂજ કરે, છાંડી મિથ્યા ચેડિ.
૯૦ તે દેખી વિનતા હર, ઉપની શ્રદ્ધા બહુલ,
ભાઈબહેન દેવ લોકના, ભોગવા સુખ અનુકૂળ.
૯૧ ચોપાઈ. તાસ સુખ ભોગવીને વિદ્યો, વિ-
નયસિરી પાણીગ્રહણ મિદ્યો; પામ્યો રાજ્ય ભુ-
પતિ ભલો ભાવ, તે જિનવર પૂજપર ભાવ.
૯૨ વલી સુખ સુરના ભોગવી, જઈ વિસિસિ
મુગતિ માનવી; પૂછે ભૂપસા લીલાવતી, પામી
જિન પૂજ્યે કુણુ ગતી. ૯૩ સાસુ ધર્મા સુરથ
કીચવી, વિનયસિરિ ધરણી તુઝ હવી; કર્મ વ-
સ્યે સમપણુ નીપજે, ચુલ શીલેખ જોને ઉપજે.

(૬૫)

૯૪ તાસ જીવ થઈ તે સુતા, સુતા જીવ થઈ
 નિજ પિતા; માતા જીવ થઈ વલી તાત, તાત
 જીવ તેહજ થઈ માત. ૯૫ બાંધવ ફીટી બહની
 જોઈ, બહિની ફીટી બાંધવ હોઈ; ભૂપતિ જી-
 વદાસ કહેવાય, દાસ જીવ ભૂપતિનો રાય. ૯૬
 ધન ફીટી થાય નિરધનો, નિરધન ફીટી થાય
 બહુ ધનો; એમ કરતાં નવિ આવે પાર, નદુઆ
 પર જાણે સંસાર. ૯૭ સાધુ વચન સાંભળી
 સહનાણુ, ઉપનું જાતિ સમરણુ નાણુ; સાંભર્યો
 પૂરવ નિજ ભવ દોય, ભાઈ બહેન સગપણુનું
 સોય. ૯૮ એ ભણે ભગવન જેહ કહ્યો, તે જાતી
 સમરણુથી લહ્યો; ધીધીકાર કરીને લગ્યા, ભાઈ
 બહેન સગપણુ ભોગવ્યાં. ૯૯ વિનયસિરી વધ-
 રાગી હુઈ, સુહગુરૂ પાસે દીક્ષા લીઈ; શ્રાવક વ્રત
 આદરી ઘેર ગયો, જયકુમર હૈડે ગહગહ્યો.
 ૧૦૦ વિનયસિરી સાધવી સોહાય, નિજ ગુરૂ-
 થીના પૂજે પાય; નિરતી ચારિત્ર પાલીએ,
 આઠ કરમ કાઠીઆ બાલીએ. ૧૦૧ પછે પામી
 કેવળ નાણુ, જઈ બેઠી શિવપુર સંઠાણુ; સુણુને

સકલ સંઘ જયકાર, ચોથો કુસુમ પૂજા અધિ-
કાર. ૧૦૨ પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમપુરી માંહિ કવિ,
અષ્ટપ્રકાર પૂજા સુણવી; ભણતાં ગણતાં સંપતિ
મળે, સાંભળતાં મહા મનોરથ પ્રણે. ૧૦૩ ઇતિ
ચતુર્થપૂજા અધિકાર સંપૂર્ણ. ૪

દુહા. જે જિનવર ભવને સદા, ભગતિ
ધરી ધરે દીપ; સોહાવે નર નિર્મલો, અમર વિ-
માન અધિપ. ૧ સુરગતી તણાં સુખ ભોગવી,
પાંમે પૂરવ મીત; દીપ થકી યમ જિનમતી;
વિચરી ધન સિરી સહિત. ૨ ચોપાઈ. મહિમ-
ડલ માહિ મેઘપુરં, વિબુધા વાસ કરી મનોહરં;
મણિ માણિક મોતી અલંકરં, જાણે અમરપુરં
અવતરં. ૩ તહાં મેઘનામ રાજ ભૂકંત, સૂરવીર
ને અતિ બળવંત; કોમળ કાલય કનક જસ્યું
પિંડ, પસરો પુહોવી પ્રતાપ અખંડ. ૪ વેરી વ-
રગવડા રણસીંહ, અવની અવલ અડોલ અ-
બીહ; જખ વાળે પરદલ રણતુર, પંચાયણી
પરે પ્રસરે સૂર. ૫ એહ નગર માંહિ સુરદત,
નિવસે નિરમલ જેહનુ ચિત; વ્યવહારે માંહિ

મુળગુ; દયાવંત સમકિત સુંસગતુ. ૬ તાસ સું-
 દરીછે સોહામણી, જિનવર ધર્મ અભિવાસ
 જિણી; નિરમળ ગુણ રચણે અક્ષંકીઆ, સીલ-
 વતી નામે ભારીઆ. ૭ જિનમતી નામ નંદની
 તાસ, ચોસડ કળા કામિની વાસ; જણે નવત-
 ત્વ કેસવી, ભાંગા તાસ તણા મેસવી. ૮ અતી-
 ચાર એક સત ચઉવીસ, આલોઈ નંદે નિસદીસ;
 જિનવર આણે ધરે સિરિ છત, નિરતીચાર પાળે
 ખાર પ્રત. ૯ સામાયક મન સુધિ કરે, નીદ્રા
 વિગથાદિક પરહરે; ખત્રીસ દોષ સાંમાયક તણા,
 પરહરે પદમતી તે આપણા. ૧૦ બાળ સખી
 તેહને ધનસિરી, વિનય વિવેક વિચારે ભરી;
 એક એક વિણ નસકે રહી, પદમી પ્રમ પનુતી
 કહી. ૧૧ દુહા. તે સજ્જન શુ કીજીએ, ભીડ
 ન ભજે જણુ; અજ કંઠ પયોહરં, દૂધ ન પાણી
 તેણુ. ૧૨ મન મેલા મુખ ઉજળા, તેહનુ મુહમ
 દીઠ; પોતાવિ હુણે, કપડે આલે ગઈ મજીઠ. ૧૩
 ચોપાઈ. દુખ સુખ સાથે હોયણા, હસ્યે વસ્યે
 જગે લોઅણા; માંહોમાંહિ મીલે મન સૂધ, નિ-

રમળ જળ માંહિ જેમ દૂધ. ૧૪ બહુ તણુ રૂપ
 સરખે વાંન, સરખી ઝાલ ઝબુકે કાંન; પહેરી
 તે શણગાર સારીખા, જે દીસે તડોવડિ પારિખા.
 ૧૫ સુંદરી સુગંધ ભરી દીવેલ, વર્દમાન માંહિ
 ગુણ મેલ; દીવો કરી ધરે અંગના, પરહરે વડી
 દસ આસતના. ૧૬ સ્વાદિ મજલવાણ હીસુય-
 ણું, નિહુવણ ભોયણ મેહુણું; ખડી નીતિ લહુ
 નીત્ય હું ચાર, એ દસ આસાતના પરીહાર. ૧૭
 જિનવરને જમણે અંગ જાણી, દીપ ભરી
 આવે વામ પાણી; સાઠ હાથને નવકર જન્હ,
 જઈ બેઠી તે કરે તવન. ૧૮ બહોતેર લાખ ને
 કોડી સાત, ભવનપતી પ્રસાદ વિખ્યાત; તેરસે
 કોડી ગણુનવે, સાઠ લાખ અરિહંત બિંબ હવે.
 ૧૯ બત્રીસસ એગણુસાઠ ચૈત્ય, તિરીય લોકમાં-
 હિ બુઓ રીત્ય; ત્રૈણ લાખ એકાણુ સહસ, ત્રૈણ
 સત્તાવીસ પ્રતિમા લહિસ. ૨૦ ચોરાશીલાખ
 સતાંણુ સહસ, વિમાનિક ત્રેવીસ વિહાર; એક
 કોડીસય બાવન કોડી, લાખ ચોરાંણુ ઉપર
 બેઠી. ૨૧ સહસ ચૌવાલીસ સગરાય સાઠ, વિ-

માનિક અરિહંત બિંબ પાઠ; સરવાલે સંખ્યા
 કરિ કવી, સયલ લોક સાંભળજે ભવી. ૨૨ આઠ
 કોણિને લાખ સગવન, દોસે વ્યાસી સાસય ભ-
 વન્ન; તિન લોક પ્રસાદ પ્રમાણ, કેવલી બેઠા કરે
 વખાંણ. ૨૩ પનર કોડીસય કોણિ ચઢત્ત, અઠ્ઠાવન
 લાખ ઉપર વઢત્ત; ખતીસ સહસ્ર અસી અપલંબ,
 પ્રણમે પદમની ત્રિભુવન બંબ. ૨૪ તખ પૂછે
 ધનસિરી પ્રીય સખી, દીવા દાન ફલ કહે ઓ-
 લખી; ત્રિસંધ્યા હુ દીવો કંઈ, અરિહંત આગ-
 બથી ભરૂં. ૨૫ જિનમતી વચન કહે નિરમલી,
 દીવે જિનવર પૂજા પ્રલી; આસાતના ચઉરાશી
 ઠાલી, જિનવર પુજ્યે પાતિક રાલિ. ૨૬ સુરનર
 મુખ ભોગવી ગયો ગતિ, જઈ બેસે પ્રાણી મુગ-
 તિ; ધરના કામ કરે તેણે દીવ, તું પામે તિર્યચ
 ભવ જીવ. ૨૭ ધૂપ અંગાર સુધુકે ચૂલ્લ, કેશર
 તિલક કરે અસૂલ્લ; ભોગ કાજે જિનના પુલ જોઈ,
 હસ્ત પાય પાણી શું ધોઈ. ૨૮ દેવદ્રવ્ય વ્યાજે
 જો લીએ, વ્યાજ લેઈ પાપીને દીએ; દીવેલ જો-
 મસ્તક ચોપડે, તુ સંસાર કુપ માંહી પડે. ૨૯

જો દેવસેવ વ્યવહારે માત, થાયે ઉંટડી જ-
 મત વિખ્યાત; જો દીવે ધરનો દીવ કીજી, નર
 ભવ હારી પસુભવ લોજી. ૩૦ તવ પૂછે ધન
 સિરિ પ્રિય સખે, દેવ સેવ માતા થઈ દુરિય;
 આમૂલ ચૂલ કહે કહે તેહને, સાંભળો વાત થઈ
 એક મને. ૩૧ ઇંદ્રપુરી રાજા જિતસેન, વ્યવ-
 હાનિ વસે દેવસેન; સત ઘેર આવીને રહે ખડી,
 એક રખારી તણી ઉંટડી. ૩૨ માટી તૂટી આણે
 ફેલે, વ્યવહારી ધર પાછી વલે; માર પડે માથે
 ખહુ રેડ, તોય ન મુકે ધરની કેડ. ૩૩ મુલ કરી
 લીધી શાલીકા, દયાવંત પાળે બાલિકા; દિન
 દિન પ્રતે આવે હીંચાં, ધર્મધોષ સૂરી પૂછીઆ.
 ૩૪ કહો ભગવન એ કુણ ઉંટડી, મુજ ધર
 વિના રહિ નવ ધડી; વજ્રતી સૂર કહે અવદાત,
 પૂરવ ભવ એ તાહરી માત. ૩૫ કરતી દીવો
 જિન દીવડે, સીખ દીયંતા સાહાંમી લડે; આ-
 લોચણ લીધાં વિણ મુઠ, તુજ માતા પ્રરી ઉંટડી
 હુઈ. ૩૬ તુજ ધર આંગણે રહે ઉદકી, રતિ
 પામે પૂરવ પ્રેમ થકી; સમલ સંસાર ભમે પ્રરી

ફરી, જોતિ નવર આસ્યાતના કરી. ૨૭ આસા-
 તના થકી બહુ દોષ, પરહરતા મેં ગુણુ પોષ;
 વિમલ બૂધી દીવે પૂજ્યે, રત્નરેડ ધર માંહિ લી-
 જ્યે. ૩૮ દુહા. જિન આગલ દીવો કરે, નિરમળ
 નિરખી દેહ; પાપ પતંગ ફરી ફરી જલે, સુણ
 સખિ નહી સંદેહ. ૩૯ જિનમતી વચન સુણી
 ભણાં, પૂજે નિત નિત દીહ; ધનસિરી જિનવર
 ધર્મમય, નિશ્ચિત્ત થાપી લીહ. ૪૦ ચોપાઈ. હવે
 હુઈ તે દોસામિણી, પૂજા ભમતિ કરે જિનતણી;
 પડિકમણું સામાયક પોસ, પચખાંણુ કરતાં તહી
 રોસ. ૪૧ જય જત્ર સાથે તે બેહ, સામિણિ સ-
 ગયણુ ધરે સ્નેહ; ખાલમિત્ર ને ધર્મે મિત્રી, સાક
 માહિ સમ્પરણી ભણી. ૪૨ ધનસિરિ નિજ આ-
 ઉખું જણી, અવર શરીર પડે બલ હાંણિ; જિ-
 નમતી વચણુ થકી તે તરે, વિધિ કરી અણુસણુ
 ઉચરે. ૪૩ પ્રથવી અપતે ઉનેવાય, સાત સાત
 લાખ તે કહેવાય; પ્રત્યેક વનસ્પતિ દસ લાખ,
 અનંતકાય ચઉદસ લખલાખ. ૪૪ બેંદ્રી તેંદ્રી
 જોઈ, ચઉરંદ્રા લખ દો દો હોઈ; તિર્યંચ નારકી

(૭૨)

દેવ ઉતપતી; ચ્યાર ચ્યાર લાખ કહી મતી. ૪૫
ચઉદસ લાખ મનુષ્યનિ ખાંણ, ચઉરાસી લખ
જીવા જોનિ; ખમી ખમાવી કાયા કસી, સો ધર્મે
દેવલોકે વસી. ૪૬ દીવ્યરૂપ ને રલીયાંમણી,
સખલ શરીર ને સોહાંમણી; સેવ કરે દેવી આ-
પણી, તે અરિહંત દેવ પૂજા ભણી. ૪૭ ધનસિરી
વિરહ પીડિત ગાત્ર, જિનમતી છાંડે શરીર સ-
નાત્ર; વળી વિશેષ ધૃત દીવો ભરે, ધનસિરીતણુ
ઉજમણું કરે. ૪૮ વિધિએ કરી અણસણ આ-
દરી, સૌધર્મ સુરલોકે સુરી; દેવી ધનસિરી તણે
વિમાન, જિનમતી જઇ બેઠી તેણે ઠામ. ૪૯
અવધિનાન દરપણ દેખતી, પૂરવભવ સમંધી
હતી; માંહોમાંહિ પ્રીતિ કરી મળ્યાં, ચિત ચોખે
ચાલે ચિત ભળ્યાં. ૫૦ દેવ તણી દેખીને રિદ્ધ,
કુણ પુન્યે પામી પ્રસીદ્ધ; એમ ચિંતવી પરપે
નાણ, જિનવર દીપ તણું પરિમાણ. ૫૧ મન
સમરી આવી ભુતલે, મેઘનયર વનખંડ અટકલે
રૂપભદ્રેવ તણું મંદિરં, નીપાઘ અમરા મનોહરં.
પર આરસપાહણ તણી ખહુ શિક્ષા, કુંચણમણિ

રચણ થંભલા; કુંચણ કનક કલસમય દંડ, ઉપર
 લહેકે ધમ અખંડ. ૫૩ રત્નમય દીવો દીપતો,
 નિસ્થા નાથ જ્યોતિ જીપતો; કુંચણ કલસ ઉપર
 સંઠવી, કુસમ વૃષ્ટિ ગંધોદક હવી. ૫૪ ત્રણ
 પ્રદક્ષણા દઈ વંદીએ, સ્તવન કરી પાતિક કં-
 દીએ; રૂપભદ્રેવ ભગતિ ભાવિયા, પ્રણમી પાય
 થાંનિક આવીઆ. ૫૫ અમર તણા સુખ બહુ
 ભોગવી, સૌધર્મા દેવ લોકથી ચવી; ધનસિરિ
 જીવ હુઈ વલી સ્ત્રીયા, મેઘપુરી રાજની પ્રીયા.
 ૫૬ અવતરી કણુચમાલા નામ, રૂપે રંભા સુર-
 ધામ; નવયોવન કુંપલ ઉદભવા, બોલે વચન
 અમૃતનાં લવા. ૫૭ સખ અંતે ઉરીમાહિ કની-
 ઠ, મકરધ્વજ રાજને ઇક; લહુ આવડામ ગુણને
 ગુણી, સદ્ધ પુજે ચિંતામણી. ૫૮ દુહા. રાગ સા-
 મેરી. કનક માલા સાથે સદા, સાધે ભમુહ ક-
 માણ; વિષયા સુખ લીણુ રહે, દોગ ઉદેવ વ-
 ખાણ. ૫૯ નાસ દેહ ઝલમલ કરે, તપે તેજ
 અંખાર; ધર દીવાકાય તેજથી, છખા હોઈ અ-
 પાર. ૬૦ રાગ સામેરી. હવે મકરધ્વજ રાજ

રાંણી, જે પ્રથમ નારી ઘર આંણી; આરતિ
 રૂદ્રધ્યાન ધ્યાય, તે મરી રાક્ષસી થાય. ૬૧ ભૂપ
 પાસે કણયા મહીલે, રાક્ષસીને નિજ સુખ સાલે;
 અરધ લિચિન ખીલાવે જીભ લાંબી રાતી ની-
 રાસે, તે આવી રાયને પાસે. ૬૨ સાકરી સર્પનું
 રૂપ, કાજલ સમ કાય કરૂપ; અરૂણ લોચન ખી-
 હાવે, જીભ લાંબી દોલ બકાવે. ૬૩ કણય માતા
 તેજ તાપ, નસકે ખમી નયણે સાપ; મીઝ્યાં
 લોચણ કાયવાલે, કુંડલી કરી મુખ ઘાલે. ૬૪
 જન્મ સર્પ ન હાલે ચાલે. ક્રોધે કાયા પરજાલે;
 ભુંડી ભીખણ સાદ મુકે, કાયર નિજ કાયા ચૂકે.
 ૬૫ ધબકે શું જગ્યો રાજ, મુખ આગળ સર્પદ
 વાજ; દોતા તેજે તેજ દાક્યો, દેખે બળ કળથી
 પાક્યો. ૬૬ હવે બોલે રાક્ષસી ઉઠી, હું પ્રસન
 થઈ તુઝ તુઠી; માંગ માંગ વર આપું, તુજને
 નવી કહીં સંતાપું. ૬૭ વસતી પલણે સાવાંમા,
 જે પૂરે વંછત કામા; મુજ ઉપર તુજ પ્રસાદ,
 તું કરે મણિ રયણ પ્રસાદ. ૬૮ પ્રાસાદ કરી મ-
 ણિ રયણે, રાક્ષસી ગઈ નિજ ભવણે; પ્રભાત

(૭૫)

ભયું પૂગી આસ, દેખે અતિ ઉંચો આવાસ.
૬૯ સુંદર સુર ભવન સમાન, નગરી લોક ધરે
ગમાન; કયાયા દેવી કાળે કીધો, ઇંદ્ર વસવા થાન
દીધો. ૭૦ કન્યા બેડી નિજ ગોખે, જિનવરનો
દીવો દેખે; રતિ પામે રચણ મઝાર, જિઉં
ચંદ ચક્રેર અવતાર. ૭૧ એહવેસા જિનમતી
દેવી, પૂરવભવ સખિય કહેવી; દેખી સુખ
આનંદ પાવે, પ્રતિબોધ દેવાને આવે. ૭૨ દુહા.
કનક મણિમય ઘડીયં, ઘર પામ્યું તે આજ; તે
જિન દીવાદાન ફલ, દીસે અકલ અવાજ. ૭૩
સંભળાવે રજની મુખે, સાંભળે કન્યા બાલ;
પ્રરી ફરી મનમે ચિંતવે, કઈ સાચું કે આલ.
૭૪ વર અનિસય મહિમા ધણું, જખ મુનિવર
ખચરંતા; ટાલું મુજ સંદેહ તખ, પૂછી મહીમા
વંત. ૭૫ ચોપાઈ. એહવે બહુ શ્રમણે પરિવરચા,
મણધર આચાર્ય સમોસરચા; અતિસય નાણ
અલંકિત દેહ, મેઘપુરી વન તુઠો મેહ. ૭૬ વ-
નહપાલ રાજને કહે, સુણી વાત કન્યા ગહિગહે;
ભૂપતિ સાદ કરી સંચરી, વંદન આવે અંતે

(૭૬)

ઉરી. ૭૭ તિન પ્રદક્ષણા દેઈ વદીયા, મુનિવર
દેખી આનંદીઆ; દીધી દેસના મુનિવર ભલી,
પૂછે કન્યા તિહાં એકલી. ૭૮ કહો ભગવન
રાતિ કુણ કહે, સંસય ભાર હીયો મુજ વહે;
પુરવભવ સંબંધી હવી, કે કિંનર કે દેવ દાનવી.
૭૯ ગુરૂ ગરૂઆ ટાળે સંદેહ, પૂરવભવ સંબંધી
બેહ; બાલ મંત્રભાવ બેહુને હતો, જિનમતી
ધનસિરિને એક મતો. ૮૦ દુહા. જે જડ ઘાલી
સજ્જને, નેહે રહી અપાર; તેજે કેમ ન ઠિચડે,
જે લખ મિત્રે લોહાર. ૮૧ વારૂ સાથે ચાર, જહાં
લાગે તોલાએ; અમૃત એક લગાર, બાક સખ
હોતન ખાએ. ૮૨ ચોપાઈ. જિનમતીથી દીવાનું
દાન, પામી અરિહંત સેવા માંન; સગપણ તુ
સાહામીના લહ્યા, અણસણ કરી અમર મહિમા
ગહ્યા. ૮૩ તિહાં થકી ચવિ હુઆ અવતાર, મ-
કરંવજ રાજની નાર; જિનમતીસા દિન દિન
મત્યે, પ્રતિબોધન આવે બહુ હતો. ૮૪ સાદેવી
સુરથકી આવશે, વળી આવી પ્રિય સખો ભાવશે;
સંયમ પાળી જસ્યો દોય, તેત્રીસ સાગર આયું

હોય. ૮૫. અનંત સુખ ભોગવી પાવસ્યે, મા-
 નવલવ તે સોહાવસ્યે; આઠ કરમ બંધણુ નિર-
 દલી, મુગતિ માંહિ બેસે દો જણી. ૮૬ જિનવર
 દીવો એહવો અછે, ફળ નિર્વાણુ તણુંછે પછે,
 નિશ્ચિ કથા કહી તુજ જણુ, કેવલમે કેવલને
 નાણુ. ૮૭ પૂરવલવ સાંભળી પ્રસન્ન, જાતિ
 સમરણુ નાંન ઉપન્ન; દેખી ગૃહમણિ તણા વિ-
 આર, જિનવર ધર્મ કરે અંગીકાર. ૮૮ વગતિ
 સું આદરી વ્રત ખાર, ઘેર આવી સાથે ભર-
 તાર; જિનમતી દેવી એમ ભણે, રાત પડીક-
 ન્યા એમ સુણે. ૮૯ પડિવળુ ભલે જિનધર્મ,
 કીર્તિ કૃતારથ માનવ જનમ; સુંદરી તુજ ટાણું
 સંદેહ, દીવા ઉપરી રાખે નેહ. ૯૦ હું પણ સેઠ
 સાગર દત્ત, જસ ઘેર મણિ માણિક બહુ વિત્ત;
 સધૂઆ અવંતી જણુજે, પ્રતિબોધી જિનમતી
 આંણુજે. ૯૧ એમ કહી જઈ રહી વિમાન,
 રજની ગઈ ભયું સુ વિહાણુ; જિનમતી સૌધ-
 માથી ચવે, આવી સાગર દત્ત ઘેર હવે. ૯૨
 સાગરદત્ત સુલ સાસું ભજ, સુદૃસણા નામે અં-

ગજ; સડસસ જામ નવિ પામે પાર, અંગિત
 ખમી લાલાભાર. ૯૩ ચોવન વય આવી જોડે,
 જિનવર ભવન મળ્યા તેડે; કન્યા બોલાવે
 બહુ હસી, સુદંસણાનિ સુણી ઉડહસી. ૯૪ દુહા.
 જિન ભવન પડી વરાણ, બાહર ભોમિ ગયાં;
 ખંડણ પીસણ જત વડણ, રસ ગોડડા મહિલા.
 દય ચોપાઈ. સેવક તે જે પૂઠે રળે, પાસા તે જે
 દાએ ઢળે; મનોરથ તે જે માંગ્યા ફેલે, સજન તે
 જે સુંહણે મિલે. ૯૬ એહજ તે જિનવરનુ ભવન,
 એહજ તે દીવાંનુ હવન; એહજ તુઘ સખી માહરી,
 એહજ હું પ્રિય સખી તાહરી. ૯૭ ફરી ફરી
 સાંભરે તે બોલ, નિરખે હરખે કરે કલોલ; ધહા-
 પોહ કરતાં નાણુ ભયું, સત્ય વચન કન્યાએ
 કહ્યું. ૯૮ સહી હસી હસી ભીડે નિજ ગાત્ર,
 પૂરવ પ્રીતિ તણી હોય જત્ર; કન્યા સુદંસણા
 સુખણુ, એક એકનું કરે વખાણુ. ૯૯ સામાયક
 પોસહ પચખાણુ, કરે એકઠાં નહી અભિમાણુ;
 પાળે જિનવર પૂરી આંણુ, દિન દિન પ્રતિ દીયે
 દીપ દાણુ. ૧૦૦ સંયમ વ્રત પાળી આપણે,

જઈ બેઠા સર્વાથ વિમાને; છયલ પછી છેદી
સ્ત્રીવેદ, અવતારા અમર પુરુષને ભેદ. ૧૦૧ વળી
લહી એકજ અવતાર, પાળી સમકીત મુદ્ધ આ-
ચાર; ઉતકટ આઠ કરમ ગજ દમે, મુગતિપુરી
માંહી વીસમે. ૧૦૨ દીવા થકી મુગતિનું રાજ,
ભોગવી નિજ નિજ સારી કાજ; મુણ્ણને સકલ
સંઘ જયકાર, પંચમોદીપ પૂજા અધિકાર. ૧૦૩
પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમંપુરી માહિકવી, અષ્ટપ્રકાર
પૂજા સુરગવી; ભણતાં ગણતાં સંપતિ મળે,
સાંભળતાં મહા મનોરથ ફલે. ૧૦૪ ઇતિ પંચ-
મપૂજા અધિકાર સંપૂર્ણ. ૫

દુહા. જોઠોવે ભગતિ કરી, જિનવર આ-
ગળને વજ; તરાજ તણા મુખ ભોગવી, પાંમે
પદમની ભજ. ૧ નેવજ પિંડ જોટો હુઓ, ભગતિ
હસીહીય કુમાર; સુરનર મુખ ભોગવી હુઓ,
મુગતિ વધૂ ભરતાર. ૨ ચોપાઈ. ભરતખેત્ર માંહી
ભાસરી, નિવસેખેમા નામે પુરી; ધમી લોકને
બહુ ધન થતી, જાણે અવતરી અમરાવતી. ૩
સૂરજ તેજ પરે દીપતો, આપ તણાવે રીજી

પતો; રાજ કરે નામે સૂર સેન, યાચક જનવંછત
કામધેન. ૪ તાસ તણે વંધે એક હૂધ, નામે ધ-
ન્યનગરી જૂધ; રહ્યા ધ્યાન એક મુનિવરરાય,
પુરની પોલે પરડી પાય. ૫ નીસરતા પેસંતા
લોક, દયાહીન કારના થોક; કો મારે લોઢે લાકડે,
કો મારે ઇંટાલે ગડે. ૬ કોઠી કરી કો નાંખે
ધૂળ, કો બોલે વાણી પ્રતિકૂળ; કો મુકે મસ્તક
કાકરી, પામરજન મારે ટાકરી. ૭ કો પાટુ કો
કુંહણી હણે, કો પાટલ કોઉ ટીપણે; ઉપસમરસ
ખેડે સું ખલે; મુનિવર ધ્યાન થકી નવ ચલે.
૮ નગર તણે નિવાસી દેવ, કરતો મહા મુનિ-
વરની સેવ; મુનિ દુહંચો દેખી આવીઓ,
પામરજન ઉપર કોપીઓ. ૯ માર પડે મુનિ
માથે ઘોર, હૈયે આશ ચિત રાખવું જોર; તતક્ષણ
કેવલ પામુયતી, પહોતો પરમાનંદની ગતી. ૧૦
કોપાટોપ ચઢે દેવતા, નગરી માંહિ લોક જે હતા;
પીડે નીડે છળે, પામરજન પૂરવજન મળે. ૧૧
સકલ લોકે નગરી પરહરી, ઉચાલા ભરી ઉદ્ધ-
વસ કરી; વિનય સહિત બળ બાકલ લીચે,

સુર તુઠો વસવા થાન દીએ. ૧૨ નરનારી હીંડે
 નર મરે, હયહાડિ નવી જસ વિસ્તરે; ગવરીતણા
 હોય જે હાડ, ભૂપને વાત ભડાવે ચાડ. ૧૩ બિ-
 લા હાડી ગયું નવી વલે, લક્ષ્મી બળ ઉટે નવિ
 મિલે; મીટે નિજ આશ્રમ પરજળે, પડસાલી કે
 છલું બળે. ૧૪ રાસભ હાડ હોય ભુતળે, દંડે
 રાય કલહ નવી ટલે; સ્વાન તણે નવિ સુખ
 આસના, વિવેક વિલાસ ગ્રંથ ભાસના. ૧૫ ભ-
 લી ભોમિ જોઇ આવાસ, થાપ્યા સવકે પુગી
 આસ; સકલ જીવને ખેમં કરી, લોકે નામ ઠગ્યુ
 ક્ષેમં પુરી. ૧૬ ઉજડપુર પાદર ઉજલું, જહાંછે
 રૂપભદ્રેવ દેઉલું; જક્ષ રાજસીંહ રૂપે રહે, દુષ્ટ
 લોક દરશન નવી લહે. ૧૭ તેહ ભવન પાસે
 યુવાન, ખેડે ખેત્ર હલીક અભિધાન; દાલિદ્રી
 દુખીઓ વલી દાસ, અલછે આવી કર્યો નિવાસ.
 ૧૮ તે વાસો ખેમપુર માંહિ રહે, ધરણી ધધણ
 પાણી વહે; ખંડે પીસે વલોવે મહી, પેટ ભરે
 તે પરધેર રહી. ૧૯ કલથી કુરી ભૂત તાંદુલ,
 આણી તાસ હરે ઢોકલા; નિજજ ભરલારને આં-

(૮૨)

ણી દીએ, તે આછી ઉછાછાસે લીએ. ૨૦ દુહા.
ફરી કલથી કોદ્રવા, કટુઆ તેલહ ધાર; ટીપ
લોહી નવિ સંપજે, જો સમી સઉ વાર. ૨૧ આ-
પ્યા આવલ મુગદાત્ત, કર પટ દોડી કરી; રાય
ઉપર જો ધૃત ભેલી, વાઘે શાંદ શરીર. ૨૨ ચોપા-
ઈ. તે તુ કહીએ દીહું નવિ, ઘેર આવે આથમતે
રવિ; થાકયો પાકયો ભૂઈ વસમે, એણિપેર દુખી-
ઓ દિન નિગમે. ૨૩ અન્ય દિવસ આકાશથી
મુનિ, આરણ શ્રવણ આઠ્યો મેદની; મુખ આ-
ગળ બેસીને લવે, આદિ જિણેસરના ગુણ સ્તવે.
૨૪ તું ઠાકર તું માયને ખાપ, તું ખંધવ તું ટાળે
તાપ; મદ મછર માયાએ નડ્યો, તુજવિષ્ણુ ભવસા-
યર રડવડ્યો. ૨૫ હું માયી તુ માઈ દેવ, ભવોભવ
તાહરી માંગુ સેવ; હું રાગી પ્રભુ તું હ નીરાગ;
અખ મેં પાયા તાહરા પાગ. ૨૬ હું આકર તું
ઠાકર ધણી, આસ પૂરો સ્વામી અમ્હ તણી; સ-
રલે સાદ બોલાવે પ્રતી, સાંભળે હલીકુમર
નિજ શ્રુતી. ૨૭ આનંદ જલ ભરભરી લોયણે,
ભતીભરની પ્રભુધણે; હલ મુકીને આઠ્યો હલી,

મુનિવર દેખી આસ્યા ફલી. ૨૮ મુખ બોલે
 ભગવન હું દુખી, મુનિવર તું દીસે છે સુખી;
 દોહલો માનવ ભવ લહી, સાંભી સુખ ભોગ-
 વીઆ તહી. ૨૯ સાધુ ભણે સાંભળરે અજ્ઞ,
 સુપાત્ર જિનવરને વજ; પુરવભવ કીધી જો
 હાણ. ૩૦ દુખીઓ દારીદ્ર જાણ. ૩૦ દુહા.
 દીયા જગમાંહે ભલા, દીયા કરો સહુ કોય;
 ધરમાંહિ ધરયાં ન પાએ, જો કરી દીયા ન
 હોય. ૩૧ હકું નવ ઠાહુમિ ગયા, સાત હુઆ
 અપ્રમાણ; જિઉમે હાતિમ માનવી, આલછ ગમે
 અયાણ. ૩૨ ચોપાઈ. સુણી વચન બોલે ભોગ
 હીણ, હું દુખીઓ દાલિદ્રી દીણ; આજ પછી
 ભોજન મધ્યખંડ, જિનવર આગળ દોળે પિંડ.
 ૩૩ મુનિ દીઠે આદર સનમાન, પ્રતિલાભી કરવું
 અનપાન; એણે કારણ આવી આખડી, જિનવર
 નામ ન મુકું ઘડી. ૩૪ સહગુરૂ વચન થકી પ-
 ચ્ચખાણ, અદ્ભૂત આદરે પાલે આંણ; હલી
 આંચો નિજ ખેત્ર ભણી, ઉપડી ગમને ગયો
 સોમુની. ૩૫ નિજ ધરણી આણે આહાર. નિત

(૮૪)

નેવજ મુકે જિનદ્વાર; દિન દિન પ્રતિ સંભારે
નીમ, પચ્ચખાણુનું પાલે સીમ. ૩૬ એક દિન
ભુખે ભીડું ગાત્ર, ધરણી આણે અસૂરું ભાત;
જખ મસગી મુખ આગળ લીએ, ચિત આબ્યું
જિનવર કુલીએ. ૩૭ નિશ્ચય કરી અભંજ અ-
ખંડ, લઘ વાળુજિન પૂજ પિંડ; મારગ બેઠો સ્વા-
પદ અરી, મુખ આગળ દેખે કેસરી. ૩૮ ચિંતે
હલી હૈયા માહિ સજ્જ, કેણી વિધિ હું મુછને
વજ્જ; ભૂખે ભરાડ સંતાપે દેહ, વિષમ વાત
હુધ તિહાં બેહ. ૩૯

યતઃ અદ્વગલશસેદ્વપિઠં । નદુયાગલિગલાંતિદોનયજાં
દોવિવિસમાઈકંજાઈ । અહિનાછલુંદરિગહીઆ ॥૪૦॥

ચોપાઘ. જીવીત મરણ ધરી અંખીકાર, જિનવર
પુજવા નિરધાર; સત્વ ધરી ચાલુ સાહસી, કં-
સિરી જે કસોટી કસી. ૪૧ જેમ જેમ પમલાં
આત્રા ભરે, તેમ તેમ કેશરી પાછો વળે; ભગતિ
જે ભેટુ ભૂપાળ, એટલે સીંહ થયો વિસરાલ.
૪૨ દુહા. નેવજ મુકી આગલે, પ્રણમી જિનવર
પાય; હરખે હૈડે હસતો, ભોજન કરવા જાય.

(૮૫)

૪૩ જખ બેઠો ભોજન ભણી, તખ દીઠો એક
સાધુ; ભુખ્યો નર ભગત્યે કરી, ચિંતવે આપું
આદ્ય. ૪૪ ચોપાઇ. આદ્ય ભોજન આપી રહ્યો,
એટલે બીજું આધુ ભયું; ત્રિવર રૂપ કરી સં-
ચરે, ધર્મ લાભ મુખે ઉચરે. ૪૫ તેહને દાન
દીએ દાતાર, વસી દરવા બેઠો આહાર, એટલે
ત્રતીય યતિ સણગાર, બાળક રૂપે આબ્યો અ-
ણગાર. ૪૬ પ્રતિલાભી સત્રજો તે સભાત, અ-
નુમોદે આતમા શું વાત; ચક્ષુ રાજ અવધિ શું
દેઠે, જો તું બહુભાવે ચઢે. ૪૭ પ્રગટ રૂપ કરીને
જક્ષ, મુખે બોલે હુ તાહરો સિશ; માગ માગ
વર આપુ હસી, તાહરી મતિ જિનપુજ વસી.
૪૮ વળતું માગે હલીકુમાર, મુજ ઘેર લક્ષ-
મીનો અવતાર; રાજ રિદ્ધી રલીઆતિ આપ,
જો તુઠો તુ દાસિદ્ર કાપ. ૪૯ રાજરિદ્ધિ લક્ષમીનો
વર, આપી થાનક પહોતો અમર; હલીક કુમાર
હેયે ગહગહે, સકલ વાત વનિતાને કહે. ૫૦
પૂજ પ્રલ અનુમોદે નાર, પ્રતિલાભ્યા સાધુ ત્ર-
ણ વાર; જિનવર ભગતિ વિભાવે વણી, ધન્ય

ધન્યરે મુજ ધરનો ધણી. ૫૨ અનુમોદના થકી
 પુણ્યરાસ, ઉપરાજી આઠ્યા આવાસી; સંગત
 ફળ લાગે તે સહી, ચંદન પાસે સુકડિ કહી. ૫૨
 એહવે સૂરસેન નૃપ તણી, પુત્રી એકછે સોહા-
 મણી; વિષ્ણુ સરિતા મેં નીરખીએ, રૂપે વિષ્ણુ-
 સિરી પરખીએ. ૫૩ સ્વયંવર મંડપ તસ કાજ,
 મંડાવે તે બહુ તદવાજ; તેડયા દેશ દેશના ભૂ-
 પાળ, સણગારી આવાસ અટાલ. ૫૪ આઠ્યા
 નૃપ સોહાવે શરીર, મંચક ઉપર બેઠા વીર; મુંછ
 મરડે આરોગે પાન, જાણે ચઢીઆ અમર વિમા-
 ન. ૫૫ શિર ઉપર તાડે આત પત્ર, આગળ
 નાચે નવ નવ પાત્ર; મુખ આગળ આમર વી-
 જય, સોહે એક રાણાના રાય. ૫૬ હંસી પરિ
 આવે મલપતી, ચોવન ભરિ જાણે તીર ચઢી;
 વાજિત્ર ભેરી ભુંગલ સંખ, નાદે મળીયા લોક
 અસંખ. ૫૭ વાજિત્ર શબ્દ સોર સાંભળી, હલ
 ઉપર ચઢી આઠ્યા હલી; અનુક્રમે દેખાવે પ્રતિ-
 હાર; કેમ પામે લખ્યા લેખ, પદમની પરહરે
 ભૂપ અસેખ. ૫૮ મોટે મંડપ મિલીયા બહુ,

(૮૭)

જેવા નર નગરીના સહ; પુણ્ય વિના કેમ પુગે
રહી, ટુંવરી વર વરીઓ તે હલી. ૬૦ દુહા.
સુણી વાત ધરણીધરા, લજ્જા ભરી અધામુખ;
સકલ નીસાસો મુકતા, ચિતમે હુયા વિલખ.
૬૧ ભલે સિરયુ નિસાસડો હીયડે ઉકાટ મરંતી,
આધુ દુખ સહંતિ; જે નહોત નીસાસડુ, તુહે
પાટી મરંતિ. ૬૨ માંહોમાંહિ બોલે અસ્યું, ભુ-
પતિ ભયા સકોપ; રાય રાણા મુકી વડા; હલીય
વરયો કુણ ચોપ. ૬૩ ચોપાધ. તે સૂરસેન ઉપર
કોપીયા, એવડી વાત હતી જુહયા; હીંલી નર-
વલ હુઓ આજ, ભો ભુપતિ મેલ્યા કુણ કાજ.
૬૪ હલિક સહીત હણસે તુજ, ભૂપતિ ભલાં ક-
રશે જુજ; સયંવર ફેર માંડીએ, કે વર માલા
પાછી દીએ. ૬૫ જસ ઘેર બહુ મતની લાલિ-
કા, તું ટુંવારી રહે બાલિકા; બહુ માંમા ઘેર દીસે
હેજ, અનપાન ન મળે ભાંગેજ. ૬૬ હર્ષે હોમ
કરયા અતિ ઘણા, તોહે વીર ન હુઆ આપણા;
જખ સેખ પૂજે જે જણા, તો મિલસે એ પાટણ
પરહુણા. ૬૭ શીખવીને મોકલીયા દુત, સૂરસેન

(૮૮)

રાય કન્હે પહુત; મુખે બોલે કોખ્યા ભુપતિ,
કુમરી હાલી કરે કેમ પતી. ૬૮ રાજન ભણે
નહી મુજ દોષ, અવગુણ વિના નકી જે રોપ.
કુંઆરાં કહીએ સઉ ધરાં, કન્યા મનવાંછિત વરે-
વરાં. ૬૯ વલતી વચન સુણીને ભુપ, કોપાનલ
તે થયા કુરુપ; હલિક હણીને લેશું માલ, જે
પક્ષ કરે તેહનાં કાલ. ૭૦ હાંકી હાંકી હકાર્યો
હલી, મુકી માલા જેમ જાચરી; હલી ભણે જેમ
શતખંડ કરો, એહ વચનરે મત ઉચરો. ૭૧
સુરસાંનિધ થકી કોપીઓ, ભણે પુણ્ય તુમ્હે
કાં નવી કીઓ; પુણ્ય કાજ પાછા જે પડો, તો
મુજ સાથે કારે લડો. ૭૨ જે સંગ્રામે તુમ્હેછો
ધણા, તમ દાંતે લેવરાવું ત્રણા; સહસ્ત્ર બદ્ધ હા-
થીનો હલ્લો, કેશરી મદ ગાળું એકલો. ૭૩ ચંડ
સીહ કોપે કલકલે, હણુ હણુ મુખે એમટલવલે;
છેરે પાસે કો ભડીભ, મૂળ થકી કાઢો હલી જીભ.
૭૪ સામી વચન સુણી સુહણ, એહ ઠેલે એક
નાખે ગણ; એટલે હલી હુઓ ધસમસી, હલ
જલી નાડી કેડ કસી. ૭૫ ફેરવે હલ મૂસળ

જોમ ભીમ, અગનિ આળ મુકે બળેસીમ; નાઠા
 સુભટ સર્વે પરહરે, નિજ સામી સરણે ઉમરે.
 ૭૬ મહીધર માંચા થકી ઉતર્યા, રાય રાંણા
 રીસે બહુ ભરયા; હાક દીએ હલી પાછલ ફરે,
 બહુ કુંજર વીટે કેશરે. ૭૭ હલ ફેરવી મુકે સી-
 તકાર, ગોફણ ગોલે ઉટે ઝમર; અગની આલ
 જલત હલ રૂપ, દશ દિસ નાઠા જાય ભૂપ. ૭૮
 અરિ કુંજર કુંભસ્થળે વસે, તેમ ભેટે હલીહલ
 અંકુસ્યે; બળ મુકી મુખે પાડે ચીસ, મદગલિત
 નમાવે સીશ. ૭૯ અંડસીંહ પ્રમુખે પત ગયો,
 કે કૃતાંત કાલ અવતર્યો; કે દેવ કે જક્ષ રાક્ષસી,
 કે મોટા માંનવ સાહસી. ૮૦ ચિંતવી શરણ ગ-
 યા તેહ તણે, અરણ વિલગ્યા એણીપરે ભણે,
 આજ ભયા અગહે મૂઠ અયાણ, સામી તુમ્હ
 વરતાવો આણ. ૮૧ દુહા. રાગ ધન્યાશ્રી. માય
 બાપ બંધવ બહુ, હરખે હૂઆ સફાર; કુમરી
 મનવંછિત વર, નામે હલી કુમાર. ૮૨ ગુણ
 અવગુણ જોહે નહી, જો મન માને આપ, ઇ-
 શ્વર ચાંપુ પરહરી, કુસમ ધનૂરા વ્યાપ. ૮૩ ઓ-

(૯૦)

છવ સું સૂરસેન નૃપ, પરણાવે સમખ્ય, રાજ-
પાટ પદ થાપીઓ, પેખો પુણ્ય પ્રતખ્ય. ૮૪
હાલ. અરિહંતને ભજે ફલે, પરણ્યો રેહલી
પદમની નારી તું; પુણ્ય તણા પ્રલ કેલવે, મેળવે
રેરંગિ રાજનો ભાર તો. ૮૫ અરીહંતં ભૂપ ભલા
સહ્યે મલી, થાપ્યોરે નિજ સામી સમાન તો;
માન દેધ ઘેર મોકલ્યા, સુરે દીધલાં વર ખી-
ડીનાં પાંત તો. ૮૬ અરિં જક્ષરાજ એણીપેર
ભણે, આજ પોડોતીરે તાહરા મનતણી આસ
તો; દાલિદ્ર દુખ દુરે ગયું, વલિ માંગિનેરે હું
તાહરો દાસ તો. ૮૭ અં વલતો માંગે હાલીઓ,
તુંતો વસ્યનેરે ધન્યપુરી આજ તો; રાજ કરો
રળીઆમણું, નિતને વજરે મુકું જનરાજતો.
૮૮ અં કનકમણિ માણિક તણી, માંડી હાટની
રેવલી વાડ ઉલી તો; ગઢ મઢ મંદિર માળીઆં
રૂડા નગરનીરે સોવનમે પોલ તો. ૮૯ અં
રાજભુવન સુર સારિખું, નીપાઈલુરે જક્ષ
ગયો મનરંગે તો; ભોગવે સુખ સુરપતિ સામા,
હવે અપછારે બહુ નારીને સંગતો. ૯૦ અં

(૯૧)

એહ લોકે પરતક્ષ કલ્પું, જો દીવલુરે નેવજીનું
 દાન તો; માન પામ્યો મહી મંડલે, વજડાવુરે પડહ
 હો પરધાન તો. ૯૧ અં દુહા. દિન દિન પ્રતે
 પુજતો, રૂપભજનેરે નેવજનો પિંડત; આણુ પ-
 ળાવે આપણી, જેમ ચક્રીરે સાધે ખટ ખંડતો.
 ૯૨ અં દુહા. વિદ્વસિરિ વનિતા ઉચરે, અવત-
 રીઓ પુણ્ય હેતુ; જક્ષરાજ જીવ જગતો, હ-
 લીકુમર કુળ કેતુ. ૯૩ કુમુદ નામ કીધુ તસુ,
 માત પિતા મન કોડ; વાધે કલ્પ તરૂપરે, અં-
 ગે નહી એક ખોડ. ૯૪ ચોપાઈ. રાજભાર
 દેધને તાસ, હલિય ભૂપ વિચરે ઉદાસ; ભોગવી
 આયુ ભયુ સુખ ભરી, વૃંદારક સૌ ધર્મ સુરી.
 ૯૫ આપ તણી દેખીને, જ્ઞાનય રૂપેજીએ સુદ્ધિ,
 સૌવર્મે આંચો કોણ લેખ, જિનવર નેવજના
 ફલ દેખ. ૯૬ હલીદેવ રજનીને મધ્ય, પુત્ર
 આપણાને દીએ જુદ્ધ; મધુરી વાંણી બોલાવે
 તાત, કહે અરિહંત નેવજ અવદાત. ૯૭ જો
 જિન આગલ નેવજ દીદ્ધ, તો મે પામી સુરની
 રિદ્ધ; તુજ પ્રસાદ પામ્યો જિન મર્મ, તું કરજો

(૯૨)

જિનવરનો ધર્મ. ૯૮ વિસ્મૃત દ્વદ્ય થયું પ્રભાત
સંભળાવે મુજને કોણ વાત; ૩૫ આલોપ રહ્યો
કહે તેહ, ચિંતે ભૂપતિ પુણું તેહ. ૯૯ અવર
દિવસ આઠ્યો જોડેલે, કાંતો સુર પુણું તોટળે;
કોણ રાતે કરે સંતાપ, નિદ્રા ભેર જગાવે આપ.
૧૦૦ વળતો સોસુર દીએ જવાખ, પુરવભવ
હુ તાહરો બાપ; નેવજ થકી અમર સુખ લહ્યાં,
રજની મધ્ય આવી મ કહ્યાં. ૧૦૧ તે માટે તું
નેવજ મુક, ૩૫ભદેવ પુજ મમ ચૂક; તુજ પ્ર-
તિબોધન આઠ્યો હેવ, તું કરજે જિનવરની સેવ.
૧૦૨ પ્રતિબોધી જિનવરનો ધર્મ, પહુતો હક્કી
દેવ નિજ હર્મ; સુરનર સુખ ભોગવી અનોપમે,
મુગતિ વરે તે ભવ સાતમે. ૧૦૩ અરિહંત ને-
વજ કહ્યો વિચાર, ભવીક જીવને સુખદાતાર;
સુણાયો સકલ સંઘ જયકાર, છઠો પિંડ પૂજ
અધિકાર. ૧૦૪ પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમપુર માહિ
કવી, અષ્ટપ્રકાર પૂજ સુરગવી; ભણતાં મણતાં
સંપતિ મળે, સાંભળતાં મહા મનોરથ પ્રળે.
૧૦૫ ઇતિ છઠી પૂજ અધિકાર: સંપૂર્ણ: ૬

દુહા. વર તરુવર ફલ અંચી. જે અરિહંત
 કુપ કંડ; જનમ તરે મનોરથ ફળે, ઉપસમે
 વિવન ઉલંડ. ૧ ફળ પૂજ્યે પ્રળ પામીએ, મ-
 નોહર મનવાંછિત; જેમ પામ્યો સૂક જ્યાં મળે,
 દારિદ્ર નારી સહત. ૨ રામ સાંમેરી. જંબુદીપ
 વાર વાટલું, તહાં ભરતખેત્ર ભાલજ મહું; સાં-
 ભળુ અથવા અઠમિ ચંદલુ એ. ૩ અલકાપુરી
 સમ જાણીએ, કંચન નયરી વખાંણીએ; પીછાં-
 ણી ધર્મવંત ધનીજનાએ. ૪ જયસુંદર તસ રા-
 જ્યો, જસ પ્રતાપ પડો વાજ્યો; જેમ આસાઢે
 મેહુતો એ. ૫ નગર વન માંહિ સોહામણું, દેવલ
 એક જિનવર તણું; અતિ ઘણો ઓછવ કરે નરેસ
 રૂએ. ૬ તે આગળ એક આંખલો, તેણે નિવસે
 સુડી સુડલો; અતિ ભલું નીલ કમલદલ સારી
 સોએ. ૭ ઓછવ દિન એક સોહાવીઓ, અરનાથ
 જિન ગોવીઓ; આવીઓ રાજ રાણી પરવર્યો
 એ. ૮ સુંદર સરસ ફળે કરી, અરિહંત આગલ
 પૂજા ભરી; અતિ ખરી મોહણુમારી માનવા એ.
 ૯ દુખીણી દાલિદ્ર નારીય, તેહને ન મળે એક

સોપારીય; સારીય જિનવર પુજા કરે એ. ૧૦
 તે ધન્ય જે જિન પુજાએ, પુજા તણી વિધિ બુ-
 ઝીએ; ધૂજાએ પાતિક તરવર પાનડાંએ. ૧૧
 એમ ચિતવતાં સૂડો, સૂડી સાથે સુડો નીલડે;
 નિરખીઓ અંબડાલડીએ. ૧૨ આ સ્વાદિ ફળ
 અંબના, મનોહર મોટા લુંબના; લુંબના, દેખી
 ફળ એક માગીએ. ૧૩ વળતી સૂડો એમ ભણે,
 કર્યું કરે સફળ અંબન તણે; મન ઘણે જિન-
 વર પુજા કીજાએ. ૧૪ ફળ પુજ્યે ફળ ચું હોય,
 જિનવર આગળ મુજ કહે; જે હોય પુણ્ય ઘણું
 તો આપીએ. ૧૫ દુહા. વર તરવર ફળ અંચીએ,
 જે અરિહંત ઉપકંઠ; જનમાંતર મનોરથ ફળે,
 ઉપસમે વિઘન ઉત્તંઠ. ૧૬ ચોપાઈ. ચઉથ પુણ્ય
 પામે ચીંતવે, છઠ ભગત હોએ ઉઠવે; મમનાં-
 રંભ અઠમ પ્રલ નરાં, મક્ય ભાગ ઉપવાસ
 પત્તરાં. ૧૭ માસ દિવસ દીઠે મુખકમળ, કરજેડી
 સંવછર પ્રજા; સો ઉપવાસ પુણ્ય પૂજવે, સહસ
 લાભ હોય વિલેપવે. ૧૮ કુસમમાલ ચઢાવે લાખ,
 ઉપવાસ જિનવર એહજ લાખ; અનંત પુણ્ય

(૯૫)

હોય ગીતગાન, જે નાચે અરિહંતને ધ્યાન.
 ૧૯ દુહા. એહ ફળ જિનવર મુખ થકી, સાંભળ્યું
 મેં નિરધાર; દાસીદ્ર ફળ વિમલ, મુજ આપને
 એક દાતાર. ૨૦ નાગી પહેરે થાપણું, ભુખી
 ખાએ બીજ; બાંક્યો વેચે છોકરાં, દાસિદ્ર એહ
 પતીજ. ૨૧ ચોપાઈ. ડોકરીને ફળ આપું એક,
 જિનવર પુન્યા ધરી વિવેક; બીજે ફળ પુજે
 સૂકતામ, સુડી સહીત કરે ગુણગ્રાંમ. ૨૨ ફળ
 મુકીને કરે બકોર, અમ્હે અજ્ઞાન પસુને ઢોર;
 જે તુ વિધિ પિંડત સાચવે, તેનું ફળ આપો
 મસુ હવે. ૨૩ ચોખે પરીણામે ફળ ધણું, હુઓ
 લાભ પસુ પંખી તણું; ડોકરી સુરલોકે અવતા-
 ર, પામી દાસિદ્રનો નિસ્તાર. ૨૪ ગંધિલા નમરી
 સુર નરેસ, રત્નાદેવી ઉવરી નિવેસ; સુક જીવને
 પુણ્ય બોહલું, ઉપન્યો માડી ડોહલુ. ૨૫ દુર્બલ
 દેહ દેખીને રાય, પુછે ભદ્રે કાંકૃશ કાય, સંતાપી
 દુહવી તુજ કોણે, મુજ જીવતાં રાજ આપણે.
 ૨૬ મુજને ડોહલો ભયો આકાલ, જાણુ અંબ
 આરો ગુરસાલ; કઠિન કામ સંઘાતે બાથ, તુમ્હને

કહુ કસ્યું માણનાથ. ૨૭ દયિતા વચન સુણી
 ખડખડ્યો, ચિંતા દુખ સાયર માહિ પડ્યો;
 ભુપ ભલો નિજ મસ્તક ભાર; ચિંતે કેમ ઉતર-
 વો પાર. ૨૮ કેમ પુરં રાંછી અભીલાખ, ન મળે
 આજ આંખાની સાખ; ડોહલો નવિ પુજે જો દેહ,
 મરે નારી એ નહી સંદેહ. ૨૯ એહવે દુરગમ
 નારી દેવ, અવધિ જ્ઞાન પડપે હેવ; રખે સુક
 જીવ અજ્યસ્યું. ૩૦ એણે મુજને કર્યો ઉપ-
 ગાર, ફળ આપુ પુરવ એક વાર; તે માટે આંખા
 લેઈ ધરં, માત મનોરથ પુરો કરૂં. ૩૧ પુરવ સુડા
 જીવે લાખ, આરોગી આંખારી સાખ; ઉપજે
 કર્મ સમુ કલમલુ, જીવ જસ્યો જમે ડોહલું.
 ૩૨ દુહા. શ્રણી કથરી બે ઉપનાં, કાણુ મેઘ
 કુમાર; એક મનોરથ માંસનો, એકને મેઘ મ-
 લ્હાર. ૩૩ એક ખાઈબહુ ઠીકરાં, એક શ્રીફલનાં
 ખંડ; ગર્ભ તણે અનુસારડે, માતા પોસે પિંડ.
 ૩૪ ચોપાઈ. સારથવાહ તણું રૂપ કરી, જાઉ
 છાબડી આખાં ભરી; આવી નૃપ ઉતાઈ પાર,
 માય પુત્રને હોઈ જયકાર. ૩૫ એમ ચીંતવી હુ-

(૯૭)

ઓ સછવાહ, ભરી છાબ સહકાર પ્રવાહ; અદ-
ભૂત આંબ તણા ફળ જોઈ, નરપતિ આગળ
આણે દોઈ. ૩૬ પૂછે ભૂપ અકાલિ તબ, ફળ
પામ્યાં કીહાંથીરે અંબ; સછવાહ કહે સુણ હો
રાય, રત્નાદેવી ગર્ભ પસાય. ૩૭ દુહા. સજ્જન
સ્વકીય ન વીસરે, જંકી જે વેલાય; મીઠો ભોયણ
દુઁવયણ, એ વિસરે મુપાય. ૩૮ વૃદ્ય મઝારે
રાખીયે દેવ ગુરૂપર ઉપગાર; વચન સુભાષિત
સાંભલ્યું, જે કર્યું વલી અંગીકાર. ૩૯ ચોપાઈ.
એમ કહી થાનકે સુર ગયો, રાજ મન રલી-
યાતજ થયો; ચિતે જનમાંતર છે કોઈ, કઈ બાંધવ
કઈ મિત્રજ હોય. ૪૦ પરોપકારી કઈ દાતાર,
પૂરવ ભવ કઈ સુર અવતાર; સછવાહ રૂપે આ-
વીયો, છાબ ભરી આંબા લાવીયો. ૪૧ પૂરિ
લાલચે પ્રસંચો પૂત, શુભ લગન વેલા શુભ
મહુરત; લક્ષણવંતો ને ગુણવંત, બણે સુર
આવ્યો એકાંત. ૪૨ જનમ વધામણી દિએ ન-
રિંદ, હરખે રાજે જનવર ચંદ; સ્વામીણ વછલ
વરતાર, મોટા મંડાવિ સુત્રાકાર. ૪૩ પ્રીતે દાન

દેઈ અભિરામ, શુભ લગન મહુરત શુભ
 ઠાંમ; માત મનોરથ પ્રલે સિકાર, થામ્યું નામ ફલ
 સાર. ૪૪ ચોવન વયે માંડ્યા જખ પાગ, કનક
 કાંતિ ઝલકે શોભાગ; કુમર રૂપ દેખીને ચોપ,
 લાજ થકી થયું અનંગ અલોપ. ૪૫ પછે મરા-
 તિ સમે સો અમર, સરલ સાદે બોલાવે કુવર;
 જગ જગ ભૂપતિના પૂત, પૂરવ ભવ કીધા પુ-
 ણ્ય બહુત. ૪૬ ભાવ સહિત આંખાનું ફલ, ઢાયું
 જન આગળ નિર્મલ; તાસ પ્રભાવે લાભ ઘણો,
 મર્ષ પામ્યો સુખ અમરાં તણો. ૪૭ ભાવ થકી
 પ્રાદ્યુ સેડકો, મરી ઉપનો જળ દેડકો; મહા-
 વીર અક્ષર સુણી કાન, દેડક ફીટી થયો નિર્વાણ.
 ૪૮ તુજ માતા અભિલાષે નડી, મેં આણી આંખા
 છાંવડી; આસ્વાદી પામ્યો બહુ ખેમ, જનમાંતરે
 તુજ મુજને પ્રેમ. ૪૯ પૂરવ ભવ તાહારી જે પ્રીયા,
 હમે રૂડી સુડી સ્ત્રિયા; રૂળ મુકું એક બહુને લા-
 ભ, રાજકુવરી થઈ તજ કુલાભ. ૫૦ વળી સાં-
 ભળી સુંદર સુયડી, સમરકેત રાજ ધૂયડી;
 સયંવર મંડપ તસ કાજ, મંડાવ્યોછે જાઉ આ-

જ. પર મસ્તક શૂક યુગલ આકાર, થાપી ઘર
 રહેજે જાળ સાર; તે દેખી કુવરીને નાણુ,
 કિપજસે બહુ કરે વખાણુ. પર વરમાત્રા વસે
 તુજ કંઠે, પૂરવ ભવ પ્રેમ બાંધી ગાંઠે; એમ કહી
 ચાલ્યો સુર ઘરે, રાજકુવર આઠ્યો સંવરે. ૫૩ માથે
 શુક યુગલનું ચિત્ર, અદભૂત રૂપ સોહાવે વિંધ;
 દેખી શુક યુગલ ચિંતની, સાંભરીયો ભવસી
 મંતનો. ૫૫ ચંદ્રલેખા કન્યા કસમસી, દેખી
 શુક યુગલ હૈયે હસી; કુવર પાસે ચાલી ચડ-
 વડી, કંઠે ઠવી વરમાળા વડી. ૫૫ નરપતી સ-
 હુ દીયે સતકાર. ૫૬ દુહા. મધુકર રાચે માત્રતી,
 વર કમલે વર હંસ; કાચલ રાચે અંબસુ, તેમ
 કુવરી વર અંસ. ૫૭ સરખો સંયોગ તો મળે,
 જો હોયે પૂરવ લેખ; દંત સોહે દાડમ કળી, જો
 હોયે રાત્રી રેખ. ૫૮ ચોપાઈ. પરણાવે રાજ
 નંદની, સકળ લોકને થઈ વંદની; કર મુકાવણુ
 આપી દાન, ઘેર મોકલે દેઈ સનમાન. ૫૯ આ-
 ઠ્યો કુવર લેઈ ઘેર વશા, સુખ ભોગવે જસ્યા
 ત્રિદશા; ચંદ્ર લેખા સાથે સુખ લીન; રાતદિવસ

(૧૦૦)

એમ રહે જળ મીન. ૬૦ દુહા. માણસ પાયે
માછા ભલા, સાચા નેહ સુખણ; જ્યેજળ કીજે
જીજીઆ. તો તસ છુટે પ્રાણ. ૬૧ પડી વને દે-
ડક ભલાં, જળ વિણ ક્ષણ ન રહંત; જેમ દે-
ડક તેમ માનવી, પ્રીતે પ્રાણ ન જંત. ૬૨
ચોપાઈ. કાંમનીને કુમકુમ કેવડો, વળુલ કુર ક-
પૂરે વડો; કોમલ કપડ કવિતા પૂર, એ જીન પૂજા
ફળ અંકુર. ૬૩ અવર દીને જપે સુરેંદ્ર, મેલી
સલા અમરના વ્રંદ; ફળ સાર કુંવરને ઘેર, મન-
વાંછિત પહોચે દેવ પેર. ૬૪ વળતો એક બોલે
સુપર્વ, સુરપતી મ કરીએ એવડો ગર્વ; મનુષ્ય
અંગે મોટી એક ખોડ, મનવંત પહુચે નહીં કોડ.
૬૫ દુહા. કોયલ કહેરે બપૈયા, ઉયો ચઢી મ
રોય; થોડે થોડે દુખડે, દીધુ દીડે સહુ કોય. ૬૬
ચોપાઈ. વિખ ધર રૂપ કરીને ધર્યો, કુંવર પ્રિયા
અંગે જઈ ડર્યો; હાહાકાર હુવો ધરે શોક, ગામે
ઠામે ઠામ મળિયા બહુ લોક. ૬૭ મંત્ર તંત્ર
વિધા ગાર્ડી, તેડાળ્યા વધદ બહુ જડી; મહારા
મંત્ર ધસી જળ પાય, તોયે વિષધર વિષ ન-

(૧૦૧)

મય. ૬૮ સુર આઠ્યો. ગાર્ડી રૂપ કરી, મુખે
બોલે સુર તડ મંજરી; જો હોય તો જીવે નાર,
નહિ તર વિપરિત બુદ્ધે વિચાર. ૭૦ તમ બો-
લે રૂળ સાર કુમાર, લાવુરે મંજરી એક વાર;
તતક્ષણ ત્યાં કિણિ દુર્ગય દેવ, આવું સુર તર
મંજરી લેવ. ૭૦ તમ ગાર્ડી રૂપ થયુ વિગોપ,
કુજર રૂપ કરી કરે કોપ; સીંહ રૂપ કરી સંવરે,
તોયે નવિ કુંવર ચિત પ્રે. ૭૧ મગટ થઈ સુર
બોલે અસ્યુ, બહુ માયા મંડી મધ કસ્યુ; ઇંદ્ર
વખાણે સુખ અમરીક, મન માહારે તુ વસ્યો
અધિક. ૭૨ માંગ માંગ વર આપુ ઇંછ, સકલ
પુણ્ય પોતે તુઝ દીઠ; અમર કને માગી માન
ધરી, દેવલોક સરસી કરી પુરી. ૭૩ કંચન મણી
રયણ પ્રકાર, નીપાઈ નગરી આકાર; સાજી કરી
ગયું પ્રિયે યસી, દેવ લોક સરસી પુરિ વસી. ૭૪
દેખી નવલુ નગર નિવેસ, હરખ ધરે પ્રજા સાર
નરેસ; રાજ ભાર સંઠવી આપણો, સૂરરાય દી-
ક્ષા લીએ સુણો. ૭૫ દયિતા સહિત કુંવર અ-
ભિનવે, અરિહંત ફલ પૂજા સંઠવે; વિષય સુખ

(૧૦૨)

ભોગવતાં ભલો, અનુક્રમે પુત્ર જયો ગુણ નિલો.
૭૬ ચંદ્ર સાર બંટાને ભાર થાપી, ભૂપતિ ભયો
અણુગાર; નારિ સહિત સંયમ વ્રત પાલિ, જઈ
બેઠો તે શુક સુરાલિ. ૭૭ દુર્ગય દેવ કુવર કા-
મની, સત્તમ ભરિ મુગતિ ગામિની; સુણુને
સકલ સંઘ જયકાર, સાતમુ ફલ પૂજા અધિકાર.
૭૮ પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમપુરિ માંહિ કવિ, અષ્ટ
પ્રકાર પૂજા સુર ગવી; ભણુતાં ગણુતાં સંપતિ
મિલે, સાંભળતાં મહા મનોરથ ફલે. ૭૯ ઇતિ
સપ્તમ પૂજા અધિકારઃ ॥ સંપૂર્ણઃ ॥ ॥ ૭ ॥

દુહા. જો પૂજે જીનવર આગલે, ભાવ ધરી જલ
કુંભ; તો પામે કલ્યાણ પ્રજા, યમ પામુ પ્રિયા
બંભ. ૧ કુણુ આહ્વાણી કેહની વહુ, કેમ મુક્ય
ઉજલ કુંભ; બોલ વિચાર વિગતે કહું, સાંભ-
ળો પરિહરી દંભ. ૨ ચોપાઈ. ભરત ક્ષેત્રમાંહિ
બ્રહ્મપુરી, જાણે ઇંદ્રપુરી અવતરી; નિવસ્યે આ-
હ્વાણુ કોડા કોડ, ભૂપતિ શિર નામે કરજોડ. ૩
તેહ માંહિ ચિહ્નું વેદ તુ જાણ, વસે વિપ્ર સૌર્મલ
અભિ ધાન; પ્રિયા તાસ સોમા આંહાણી, થોડે

ગહને કરે રીસ ઘણી. ૪ જજ દત્ત બેટા જાણીયે
 યજ્ઞા પાવ મુખે વખાણીએ; નિરમળ વંસ વિમલ
 આતમા, સોમ સરી નામે પ્રીયતમા. પસહજે શ-
 રીર અછે ધર્મ તણી, વિનયવંતને વહુ કર્મણી;
 સીજવતી સોભાગજ ઘણુ, વચન ન લોપે સા-
 સૂ તણુ. ૬ દુહા. સાસૂ સસરા દેવ ગુરૂ, જે ન
 વિલોપે આણુ; સહુવે તાસ વહુ તણુ, ઘેરઘેર કરે
 વખાણુ. ૭ સાસૂ સુકંદલ કરે, બાળક સાથે રીસ
 ભાભા સુંભટકે બળે, અવ નીત વહુ જગીસ. ૮
 ચોપાઈ. કાલાંતરે સસરો સોમિલો, વિધિ વસ્યે
 મૂઓ એકલો; મૂઆપછી કસ્યુ આવેન ભોગ, એક
 અજસ બીજું સોભાગ. ૯ મંચક થકી માનવ
 મુકીઓ, ધરણી તલિ નિવાસ કીઓ; માહરૂં મા-
 હારૂં કરતો આસ, જઈ જીવ તે સુણો નિવાસ. ૧૦
 કેની વહુને કેના પૂત્ર, હકના એ દીસે ધર
 સૂત્ર; જે ધર સારૂ દીજે દાન, તો પરભવે પામે
 અન પાન. ૧૧ દુહા. સોની રૂપા સાવટુ, અરથ
 ગરથ ભંડાર; ગોરૂ ગોરી છોકરાં, કાણે ન લીધા
 લાર. ૧૨ સંપતિ દેખી આપણી, પ્રીતિ કહઈ

(૧૦૪)

જીયુ જગ; દો લોચન મિચ્યાં પછે, નહીં
આવે તુઝ ભાગ. ૧૩ ચોપાઈ. તાત તણુ મૃત
કારણ કીજે, ઠામે ઠામ તેડાવ્યાં દ્વિજ; સુંદર
સાલ દાલ ખહુ ધાન, પોઢા કેલવીએ પકવાન.
૧૪ બોલાવે સાસુ સોમસિરી, લાડી લાવો કુંભ
જળ ભરી; તુજ સસરાને દિન બારમે, તેડ્યા
દ્વિજ આવી જમે. ૧૫ ઘડો લેઈ ચાલી અંબ
ભણી, સોમસિરી જળ લેવા ભણી; ભરી ઘડો
જળ પાછી વળી, એટલે મુનિવર દીઠો મલી.
૧૬ દીએ દેશના ઘટ ભરી નીર, મુકે જો જી-
નવરને તીર; દિન દિન પ્રતે ઘડો ચિતધરે, તો
સંસાર સોહિલો તરે. ૧૭ અનુમોદે પર પૂજ
જોધ, પરભવ રાજ પાંમે પ્રતીબોધ; ગરહે નંદિ
જો વલી કાય, પરભવ પ્રત્યક્ષ દુખીયો હોય.
૧૮ સુણી વહુ મુનિ મુખ વાણિ, ઘડો લેઈ
આવે જીન ઠાણિ; જીન આગલે નિરમળ જળ
ભર્યો, મુકી મનોરથ પૂરો કર્યો. ૧૯ દુહા. વિધી
ન જાણુ વિમતસુ, મુઠ મુરખ હું નાર; મુક્યો
મે કુંભજ ભર્યો હવે તુ સામી તાર. ૨૦ સામી

(૧૦૫)

ચંદ ચકોર જ્યું, તુજ મુજને છે નેહ; તે કબહી
તુટે નહીં, યગ પડે જો દેહ. ૨૧ ચોપાઈ. ભાવે
સું પૂરતિ બંધુ રહે, સોમસિરી આવે મંદીરે;
સહી સમાણી જે સાહેલી, તે જઈ સાસુ થઈ
વાહલી. ૨૨ કારેલી લીબડ આધાર, વિખ વાટિ
વલિ દેહિ વધાર; ખરડ ઉચાં દેઉ પરી ખાર,
કોપી સાસુ સુણી પુકાર. ૨૩ કુતરી પરે કો-
પાનત્ર ચઢે, સોમા સાસુ વહુસું વઢે; મુખે બોલે
કહેરે સાપિણી, કોને કુંભ આપ્યો પાપિણી. ૨૪
વળતી વહુઅર એમ ઉચરે, આપ્યો જગદીસર
દેહરે; કહેની તું ક્યાં તે જગદીસ, ફોડ્યું કાં
નવિ તેહને સીસ. ૨૫ ભડભડતી ભડકાવે કડી,
હાથે કરી વાર લાકડી; પેસેછે કેમ ધર માંહિ
આજ, વહુઅર લોપી સાસુ લાજ. ૨૬ આડો-
સણ પાડોસણ મળી, અ સમજ સમ બોલે
આકુલી; એક કહે સાસુ સંખણી, વહુ સાથે
વળગે વાઘણી. ૨૮ એક ભણે સાસુ કસ્યું
વાંક, વહુઅર નગણે કહની સાંક; સાસુ સસરા
થકી નવિ ખીઠે, વિના પુછે કેમ જળ કુંભ

(૧૦૬)

દીયે. ૨૮ એક ભણે સાસુ કર્કસા, ગજ ગાંઠ વિ-
ણ ઝગડા અસ્યાં; એક જણી જોવા ધસે, એક
પાડોસણ હડ હડ હસે. ૨૯ સાસુ ભણે સાંભ-
લરે વહુ, પાડોસણ જોવા મળી સહુ; ઘડા સ-
હિત ઘેર આવિશ કસાંઠ લોટે લીહ પટોલે
ગાંઠ. ૩૦ દુહા. જેહને બોલે બંધ નહીં, નહીં
પંચકી લાજ; તે સું કેહા બોલણા, મુદિ ભલી
વછરાજ. ૩૧ કલહો કુમાણસ સાથે, કરતાં તે
જઘ એટલી; કચરો કાદવ હાથે, લીજેતો વળગે
વળી. ૩૨ ચોપાઈ. સોમસિરી રડતી રોયતી,
કુંભા કારને ઘરે પોહતી; બં મુજ ઘટો આપિને
છેક, લેઈ કંચન વર હાથથી એક. ૩૩ પભણે
કુંભકાર ભામિની, કોણ કારણે રોઈ કામની; વ-
હુઅર ભણે સુણ હો વીર, મેં જળ ઘટો મુ-
ક્યો જીત તીર. ૩૪ મુનિવર વચન થકી લાભ
ઘણો, સુણી જીવ જગ્યો આપણો; સહી સમાણી
ઘાલી ઘાત, સાસુને સંભલાવી વાત. ૩૫ ઘેર
આવીને માંડે હેજ, બાહેર જઘ પોકારે તેહજ
સાચી વાત વણાવી કળે, દિઠો હાંડલ કાઢી મળે.

(૧૦૭)

૩૬ મુજ ઉપર કોપી આજે, જનવર નામ ન
મુંકું હીયા; અનુમોદે શિવ સુખ પાઠ્યે, તાત્પ
કરે પુર ગતિ જાઠ્યે. ૩૭ ધન્ય ધન્યરે તુજ તણે
અવતાર, અનુમોદે એમ સુણી કુભાર; જનમાં-
તરે સિંચું સુખ બીજ, જે જિનવર જળ પૂજ
કીજ. ૩૮ દુહા. કુંભાર સામણ ભણી, આ-
ચ્યુ ઘટ તેણે વાર; કર કંકણ લીધા વિના, હ-
રખે બંભણ નાર. ૩૯ સગપણ તું સ્વામી
તણા, બીજાં આળપંપાળ; અનુમોદના કરતાં
બહુ, પાંમુ પુન્ય કુસાલ. ૪૦ ચોપાઈ. ભરી
ઘડો ઘેર આવી જામ, રીસ ઉતરી સાસુ તામ;
આપ સવારથ સહુકો રમે, સંસારિક સગપણ
કારી મે. ૪૧ સાસુડી નિરખી સો કુંભ, શુભર
ભર્યો તે નિરમળ અંભ; પશ્ચાતાપ કરે વળી
વળી, પાતિક આલોવે ટળવળી. ૪૨ એક ભ-
વંતર બાંધુ અશુભ, પછે સોમા પામી શુભ;
કુંભકાર જીવ જઈ ઉપન્યો, કુંભ પૂરે સીધર ભૂ-
ધનો. ૪૩ સિરી દેવી સાથે સીધર, સુખ ભોગવે
માહા મનોહર; પ્રીયા પેટ આવી અવતરી,

(૧૦૮)

કર્મ વસે પુત્રીસામસિરિ.૪૪મન જાણે જળ કુંભે
જન, પૂજ સફલ કરે નિજ દીન; પૂરીત અ-
ભલાખે લાઘવી, જનમી કુંભસિરી નામ ઠવી.
૪૫ ભોગવે પિતા તણે ઘેર સુખ, સુપનાંતર ન
દેખે નવિ દુખ; નવયોવન વહસ્યાં કુંપલાં, તે
જનવર પૂજના પ્રદ્યાં. ૪૬ એહવે ચ્યારનાનનો
ધણી, બહુસા પરિવરિયો સુણી; કુંભસિરી સાથે
વંદવા ચાલ્યો, ભૂપ મનોરથ હવા. ૪૭ ત્રણ પ્રદ-
ક્ષણ દેઈ ઉચિત, બેઠો નૃપ નિશ્ચલ ધરી ચિત;
એટલે એક દીઠી તે નાર, પરવરી બહુ ડંભક
પરવાર. ૪૮ ભસમધ લિધું સર ધર પંડ, સટિત
ત્રુટિત ચીવરના ખંડ; દુખ તણો નવ પામે પાર,
મસ્તકે ઉઠો ધડો આકાર. ૪૯ પૂછે ભૂપ ભક્તી
કોણ એહ, દાલિદ્ર દુખ સંતાપી દેહ; દીઠે બહુ
ભય જણણી જસી, પરતક્ષ જાણેછે રાક્ષસિ. ૫૦
દુહા. વલતી મુનિવર એમ ભણે, સાંભળ નૃપ
સાવધાન; દુખિયા ગૃહપતિ બાલિકા, વેણુંદતા
અભિ ધાન. ૫૧ માતપિતા જનમ્યા પછી, મ-
રણ ગયાં સમ કાલ; તુજ નગર માંહી ઉછરી,

(૧૦૯)

૩૫ વિપરીત વિકરાલ. પર બાલપણે વિછોઢીયુ,
યોવન વયે ધન હીણુ; આસ પીયારી આજ રીજે
રહે, તે ગર્ભિયે કાંઈ ન ક્ષીણુ. ૫૩ રાગ.
નિંદાનાં ફલ જોઈ, પરનિંદા બહુ પાપણીરે; સાં-
ભલજે સહુ કોઈરે, હો રાજન નિંદાનાં ફલ જોઈ.
૫૪ એક બહેરા એક બોબડારે, એક ટુંટા ત્રિ-
લોક; પંગુ મંગુ માનવીજી, એક બોલે તે કોક.
૫૫ હો રાજનં કાંણા કુબડ અંધતારે, એક
તણે અંજ ખોડ; ક્ષયન ખાસ ખસ વાલડારે,
ગુંમડ ગડીઆં કોડ. ૫૬ હોં કુરી કલથી
કોદ્રવારે, તેતનું ટીપ ન ચાખ; ભીખ ભલી
આપે નહીરે, જો ભમીએ ધર લાખ. ૫૭ હોં
એકન એકોઢે કરીરે, ગલી પડી દેહ બંધ; જીભ
સડે મુખ વાંકડારે, ગંધાએ દુરગંધ. ૫૮ હોં
દુહા. પંચકોડ અડસઠ લાખ, નવાણુ હજાર; પાં-
ચસે ચોરાસી વલી, એટલા રોગ સંસાર. ૫૯
પાપ તણે ઉદય કરી, ઉદભવ થાયે અપાર; પુ-
ણ્ય થકી ઝાંખ્યા રહિ, જેમ જેમ અગ્નિ અં-
ગાર. ૬૦ હાલ. સાંભલી ભૂપ શિશ ધુણેરે;

વિષમુ કરમ વિપાક; પર નંધા કરવા ભણીરે,
 મ ધરજ્યો કોઈ લાગ. ૬૧ હો રાજનં દુખિણી
 નારી દુખ ધરેરે, રોતી કરતી પોકાર; પુછે ભ-
 ગવન સું કીંઉ, પાંખી દુખ ભંડાર. ૬૨ હો
 તેહ પ્રતિ સૂરિ ભણેરે, સોમા નામે નાર; તાસ
 પૂત્ર વહુ સોમસિરીરે, જઘ કુંભ ભરવા વાડ. ૬૩
 હો સોમસિરી ઘેર અવતારે, મત્તીયો મુનિવર
 એક; વચન સુણી જન પૂજવારે, આંચું શરીર
 વિવેક. ૬૪ હો જન પુજ જળ કુભસુરે,
 આવી સાસુ પાસ; રીસ ચઢી કોપે કહેરે, કચાંહાં
 ઘટ આપ્યુ દાસ. ૬૫ હો સાનારી કુંભકાર ત-
 હોરે, પહોતી તમ આવાસ; સામિણી ભણી ઘટ
 આપીયારે, વહુઅર પહોતી આસ. ૬૬ હો દે-
 ખી સાસુ કુંભ ભર્યોરે, સોમા હરખી સખલ; રીસ
 ઉતરી આપણીરે, પાડાં કરમનિ બલ. ૬૭ હો
 વત્તી નીંધા જગદીસ, તાસ તણા ફલ ભોગવોરે;
 ઢામણુ ઉઠો સીસ. ૬૮ હો પશ્ચાતાપ કરી ઘ-
 હોરે, એક ભવ બાંધુ દુરિત; તે નારી તું અવ-
 તરીરે, રોગે દેહ ભરીત. ૬૯ હો પશ્ચાતાપ ક-

રંતાં બહુ, ઉપજે કેવલ નાણુ; ચંદનખાસા મૃગા-
વની, લેજે એહ આભાણુ. ૬૯ સોમસિરી જીવ
ઉપન્યો, ભગવાન ભાખ્યુ કિહાં; કર દેવ લોકે
મુગતીમે, કઈ આવ્યું છે ઇહાં. ૭૦ હો

ચોપાઈ. શ્રીધર નૃપને પાસે રહી, કુવરી કુંભ-
સિરી નામ કહી; મનવાંછિત સુખ ભોગવે ભોગ,
નર ભવ પામી પુણ્ય સંયોગ. ૭૧ પાંચમે
ભવ મુગતી જશેએ, તે જીનવર પુજને વસે;
કુંભસિરી સાંભલી ગુરૂ વેણુ, હરખે સિમ્ર દ્વયાં
દો નેણુ. ૭૨ કુંભસિરી ભણે પ્રભુ જોઈ, કુંભ-
કાર મરી કિહાં ગયો સોઈ; જણે મુજને ઘટ
કર્યો પસાય, સ્વામી સગપણુ હરખ ન માય. ૭૩
મરી ઉપન્યો સો તુજ પિતા, અનુમોદના થકી
ગુણ છતા; સાંભલી શ્રીધર આપ ચરિત્ર, પ્રણમે
વલી ગુરૂ પાય વિનીત. ૭૪ જતી સમરણુ ત્રહુંને
હુઓ, સુણતા કર્મ બંધ થયું જીઓ; સુંદર સુત
સુર પ્રિય કથા, સાંભલતાં કીધાં કર્મ વૃથા. ૭૫
જનમાંતરે કીધા અવરાહ, માંહે માંહિ ખમાવે
વિરાહ; વ્યાધિ ઘડોની ગમીયો નારી, શ્રસ

(૧૧૨)

કરી કરી રાજ કુવારી. ૭૬ નિજ પુત્રી દેખી
અવદાત, જલ પુખ કરે જમત વિખ્યાત; કું-
લસિરી કંચન કુંલ ભરી, ત્રિસંધ્યા પુજે નિખરી
૭૭ દુર્ગેય નારી થઈ માહા સતી, પંચમહા વ્રત
પાલે છતી; મુનિવર વિચરે મહા યજ્ઞિમહિ, દા-
નાદિક સંભલાવે કહી. ૭૮ કુંલસિરી નિજ આયુ
પાલિ, વિજય દેવતા માહિ નિહાલિ; સુરનર
ભવ ભોગવી અંતરે, પાંચમે ભવ મુગતિ સં-
વરે. ૭૯ અષ્ટ પ્રકાર પુખ વધિ ભણી, ધરણી-
ધર હરચંદ્રે સુણી; દેખી ફલ પુખના ઘણા,
નિત નવલા કરે વધાંમણા. ૮૦ ભૂપતિ પ્રતિ
બોધી મન રહી, વિચરે વિજયચંદ્ર કેવલી; સુ-
ણુને સકલ સંધ જયકાર, આઠમે જલ પુખ અ-
ધિકાર. ૮૧ પ્રીતિ વિમલે ક્ષેમપુરી માંહિ કવિ
અષ્ટ પ્રકાર પુખ સુર ગવી; ભણતા ગણતાં સંપ-
તિ મળે, સાંભલતાં મહા મનોરથ ફળે. ૮૨ ઇતિ
અષ્ટપ્રકાર પુખ પ્રતિ બંધ:સપુર્ણ: ॥છ:॥ ૮ ॥
દુહા. અષ્ટપ્રકાર પુખ પ્રબંધ, કરીયા કરી વ-
ખાંણુ; શ્રી શાંતિનાથ પશા ઉલે, તે ચઢીઆ

(૧૧૩)

પ્રમાણ. ૧ કોણ પાટ કોણ ગખ ગુર, કોણે ક-
કવિયા સુ પ્રબંધ; ભાવ ધરી ભગતિ કહું, સુ-
ણને સહુ અનુબંધ. ૨ ચોપાઈ. સુખમ સુખમ
આરોધરિ ધારિ, સાગર કોડ કોડીચ્યા; તેહ માહિ
યુગલીયાં હોઈ, આઉતિ ન પદ્યોપમ જોઈ. ૩
તિન કોસ કાયા તસુ કરી, અઠમ ભગત ભોજન
તુ અરી; સંતાન યુગલ તણી લાલણા, દિન
ઓગણપંચાસ પાલણા. ૪ પાંસલી બિચ્ચઈ છ-
પન તસ તણી, સુહ ગુર વચન થકી મે સુણી;
રૂઢિ વૃદ્ધિ સંપતિ સુખ તર, મનવાંછિત પૂરે
સુર તર. ૫ બીજુ સુખમ કહે જિન વર, ત્રણ
કોડી કોડી સાગર; આઉપુ પદ્યોપમ દોઈ, દોઈ
કોસ ઉંચપણુ સોઈ. ૬ બીજે દિન લેવે આહાર,
બદરી ફલને સરીખુ ભાર; એકસો અઠાવીસ
પાંસલી, પાળે અપતિ દિન ચહિસડી વલી. ૭
આરો સુખમ દુખમ જગિ જોડિ, સાગર દોય
કોડ કોડિ; આયુ એક પદ્યોપમ જસ, એક કોસ
ઉંચપણુ તાસ. ૮ ચઉથ ભગત ભોજન કેટલું,
આમલકળ હોય જોટલું; ચહિસડિ પાસલિ તે

(૧૧૪)

ભોગવે, દિન યોગણાસી અપતિ યોગવે. ૯ લ-
ખ્ય ચોરાસી પૂર્વ પાઠ, જિનવર સમ સવાડા
આઠ; સાઢા સાત દિવસ ભાપતે, ત્રીજા આરાને
થાકતે. ૧૦ તિહાં રૂપભ દેવ જિનવર અવતરયા,
માત મનોરથ પુરા કરયા; ચઉથઉ દુખમ સુખમ
અભિધાન, સાગર કોડા કોડિ માન. ૧૧ વરસ
બેતાલીસ સહસ્ત્રે હીણ, માનવ સુખ ભોગવે
અદીન; તેવીસેં જિનવર તિહાં હુવા, નામે ઠામે
લક્ષણ જુજુવા. ૧૨ દુહા. વરસ પંચ્યોતેર થા-
કતે, આઠમાસ નિરધાર; સાઢાસાત દિન ઉપરી,
ઉત્તમ જિન અવતાર. ૧૩ વીસવરસ ગૃહ વાસ
દસ, સંયમ લીયે સુખણ; બારવરસ અધિકે રહે,
પામ્યું કેવલ જ્ઞાન. ૧૪ ત્રીસવરસ કેવલ લહી,
પહોતા મુગતિ મઝારિ; સકળ આઉપુ વીરનુ,
બહોતેર વરસ વિચાર. ૧૫ ચોપાઠ. એકાદસ
ગણધર તસ હુવા, બ્રાહ્મણ કુલ બ્રાહ્મણના સૂચ્યા;
ગૌતમ ગોત્ર પહેલું ઇંદ્ર ભૂતિ, અગનિ ભૂતને
વાયુ ભૂત. ૧૬ વ્યક સુધર્મા ગુથ્યાં સૂત્ર, મંડિત
છઠો મૌરીય પુત્ર; અકંપિત અચલ ભાયામ તાર્ય,

(૧૧૫)

પ્રભાસ નામ એકદશ આર્ય. ૧૭ પાંચમા ગણધ-
રના સંતાન, જંબુસ્વામી ૨ પ્રભવો; પરધાન ૩
શીય ભવ ૪ ચોથો, ભદ્ર ૫ સંભૂતિ વિજય ૬
તણો થુલિભદ્ર. ૭ ૧૮ આર્ય માહાગિરિ ૮ સુ-
સ્થિત સૂરિ, ૯ ઇંદ્રદિન ૧૦ શ્રીદિન ૧૧ ગુણ
સૂરિ; સીંહગિરિ ૧૨ સીસવયરસેન સ્વામિ, ૧૩
વજ્રસ્વામિ ૧૪ ચંદ્રસૂરિ સહામિ. ૧૫ ૧૯ સા-
મંતભદ્ર ૧૬ વસી વૃંદદેવ, ૧૭ પ્રદ્યોતન ૧૮ પા-
ટિમાનદેવ ૧૯ માનતુગ ૨૦ પાટિગુણ વીસ વી-
રસૂરિ નામે થઈ વીસ. ૨૧ જયદેવ. ૨૨ દેવા-
નંદસૂરિ ૨૩ વિકૃમસૂરિ ૨૪ કીયાં કર્મ દુરિ
નરસિંહ ૨૫ સમુદ્ર ૨૬ માનદેવવગુરૂ ૨૭ વિ-
બુધથભ ૨૮ જ્યાનંદ વરૂ ૨૯ શ્રીવિરપ્રભ ૩૦
નંદજસોદેવ મુણી ૩૧ પ્રકવન્મ ૩૨ માનદેવસુ-
રિગુણ ૩૩ શ્રીવિમલચંદ્ર ૩૪ ઉદ્યોતનતાત ૩૫
સર્વદેવ ૩૬ શ્રીદેવ વિખ્યાત. ૨૨ સર્વ દેવ અ-
ડત્રીસમેપાટિ. ૩૮ યશોભદ્રસૂરિ ગુણ હાટ. ૩૯
ચારલી સમે રમે મુનિચંદ. ૪૦ અજિતદેવ શેવે
નર વૃંદ ૪૧ વિજયસીંહ નામે ૪૨ સોમવિભુ ૪૩

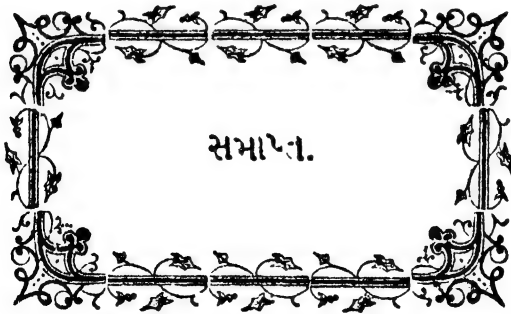
(૧૧૬)

જયચંદ્ર પાટ ૪૪ તણુ શ્રીદેવેંદ્રસુરિ ૪૫ ધર્મ
ઘોષ ૪૬ સોમપ્રભ ૪૭ સોમતિલક ૪૮ આરોષ.
૨૪ દેવ સુંદર ઓગણપંચાસ ૪૯ પાટે પુરે
સેવકે આસ, સોમસુંદરસુરિ ૫૦ મુનિ સુંદર
નામ ૫૧ રત્નસેખર ગુરૂ પર કરૂ પ્રણામ. ૨૫
લક્ષ્મીસાગર ગુણમણિ ખાણિ ૫૩ મુનિસાથ ૫૪
હેમ વિમલ વખાણિ ૫૫ પંચાવલ પાટ સંખ્યા
કહી, અવર પાટ સાંભલ્યો સહી. ૨૬ દુહા.

રાગ ધન્યાશ્રી. તપ ગછછપતિ ગુણુ ગિરી, શ્રી
આણુંદ વિમલ સુરિસીંહ; વિચરયો કુમત વિ-
હારવા, અકંપ અડોલ અખીહ. ૨૭ સંવતપંનર
ખ્યાસીયે, યતી પંથ પરગટ કીજ; પરમાદ પરિગ્રહ
પરહરી, રોષા સમકિત ખીજ. ૨૮ તાસ પાટિ
વિજયદાનસુરિ, તાસ પાટિ પ્રભુ હીર; તાસ પાટિ
વિજય સેનસુરિ, સાયર સમ ગંભીર. ૨૯ હાલ.
સાંભળ્યું આઠ પુજ પ્રમંધા ભવી, અઠકમ્મ
અરિ ભય દુરિ જાએ; કદપતરૂ કાંમ ઘટ ધેનુ
ચિંતામણિ, આંગણે આવીયાં પુણ્ય પસાઈ. ૩૦
સાંભલુ આણુંદ વિમલ વિજયદાનસુરી સરા,

(૧૧૭)

તાસ પાટ પ્રસુ હીર હરખ્યું; સકલ જગિ જીવ
પાદપ એહ સીંચવી, વચન સુધારસ મેઘ વર-
ષ્યો. ૩૧ સાંભ તાસ પાટિ. વિજયસેનસુરીનિધી,
જાગતો જાસ જગિ મંજુ મહિમા; તાસ શેવક
ગણિ ધર્મ સીધુરિ લગે, જિનવર લોપીન સીમા.
૩૨ સાંભ તાસ શેવક ગણી જય વિમલ શેવ-
કો, પ્રીતિ વિમલ ક્ષેમંજુરી ચઉભાસે; સંવત
સોલ છપન વરસિં કંઠ્યા, સકલ સંઘ માંહિ બેઠો
વિભાસે. ૩૩ ॥ છ ॥ શ્રીઃ ॥ ઇતિશ્રી
અષ્ટપ્રકાર પૂજ પ્રબંધ ॥ સપૂર્ણઃ ॥ ॥ શ્રી ॥
પ્રત્યાનુસારેણ લખીકૃત દોષોનિદેયઃ ॥ ॥ ॥

(૧૧૮)

શ્રી શ્રેણીકમહારાજનો રાસ.

દુહા. સકલ સિદ્ધિ મંગલ કરણ, જિન ચ-
ઉવીસ નમેવ; બ્રહ્માપુત્રી સરસ્વતિ, માય પાય
પ્રણમેવ. ૧ ગોયમ ગણધરને નમું, વિધુન વિણ
સંગાર; સોહમ સ્વામી નમું સદા, જસ સાખા
વિસ્તાર. ૨ સાર સદા ફલ ગુણ તણા, હું અ-
વિચલ પદું; અનુક્રમે પંચાવનમે, જસુ નામે ગહ
ગદું. ૩ હેમ વિલતણું દીપતા, શ્રી સૌમવિમલ
સુરિંદ; તેહ તણા ભલણ નમી, હયડે ધરી આ-
નંદ. ૪ ચંદ પરે ચડતી કલા, લાજે જોહને નામ;
શીષ્ય સૌભાગ્ય હર્ષ સૂરિંદવર, હરખિઓ તાસ
પ્રમાણ. ૫ મુખ્ય અક્ષર જે કહ્યા, તસવિ ગુર
પસાય; વણ માવિત્ર જોણે શીખવ્યું, તેહના પ્ર-
ણમુ પાય. ૬

વહ્નુ સકલ જિનવર ચરણવંદેવિ, દેવી શ્રી સરસ્વતી
તણા; પાય કમલ વહુ ભક્તિ જુક્તિઓ, પ્રણમી
ગોયમ સ્વામિવર; સુગુરુ રાય કમલ સ્તઓ, શ્રે-
ણિકરાજા ગુણ નિલુઓ; નિર્મલ બુદ્ધ વિશાલ,
રાવિ સુરા સદુ તદ તણું; સુળીઆ અતિહિ રસાલ. ૭

(૧૧૯)

ચોપાઈ. મહીયલ જોયણ લક્ષ પયાલ, મણુ અરિ
વત્ત સોહે સુ વિશાલ; પુષ્કરા વ્રતને ધાતકી ખંડ,
વળી કરીયાછે નવ ખંડ. ૮ મધ્યદ્વીપ દીપે ચઉ
સાલ, જંબુદ્વીપ સમો જેમ થાલ; ખંડ અપુરવ
ત્યાં છે ભરત, રૂપભ પુત્ર જ્યાં હુવા ભરત. ૯
દક્ષિણાર્દ્રિ જેમ મધ્યજ ખંડ, દીસે ત્યાં બહુ
દેશ પ્રચંડ; કવિજન કેતાં કહેત સુ નામ, ધર્મ
તણા જ્યાં અવિચલ ઠામ. ૧૦ સિંધ, સવીલખ
ને સાવીર, સોરઠ, સિંગલ, ને દાસ્મીર; ચરણ
વલી મહાવીણ પ્રસિદ્ધ, અંગ વંગને તિલંગ સ-
મૃદ્ધ. ૧૧ કુંકણ, કલહધ, ને કચ્છ, મારવાડ, મેવાડ,
માંહથ; પુરાણ, પારકર, ને પંડ, પુરવ, ઉવર,
દેશ અખંડ. ૧૨ ગંગા પાર ભલું ગુજરાત,
ઘણા કર્યા ત્યાં જગ વિખ્યાત; માલવ, મરહઠ,
ને મંડોર, સુવિચક્ષણ દક્ષણ ખંડોર. ગાજણ, ગૌડ,
ચૌડ, કર્ણાટ, ભણું ભોટ, દમણ નેલાટ; સોવિત,
વાગડ, ને ભીનમાલ, કનોજ, ને વળી ચઉઆલ.
૧૪ સાચુરકા હુડ, પંચાલ, ડંડીઆણ, ઉડાહલ,
કુણાલ, કુર, જંગલ, કોશલકા રૂપ, જલધર,

(૧૨૦)

વિશ્વર, બહુરૂપ. ૧૫ મહા માલવ એમ જાણીયે,
મગધદેશ શું વખાણીએ; રૂડાં દુર્ગ અતિ ઘણાં,
ગમે ગમે છે સોહામણા. ૧૬ રાજ ગૃહ નામે ત્યાં
નગર, નવકો લોકન ઘરે મુનીવર; અમરાપુરી
કેરો અવતાર, વસ્તાર જોજન નવ ખાર. ૧૭
ગઢ મઠ મંદીર પોઢી પોલ, ઉપર કોસીસાની
ઓલ; વાંચ. કુપ, સરોવર, ચંગ, નિર્મલ નીર
નાળીયર જેમ ગંગ. ૧૮ નગર માંહિ જિનમં-
દિર ઘણાં, ડંડ, કલસ, ધજ, સોહામણાં; વ્યવ-
હારી કેરો અવાસ, તસુ ઉપમ અનુપમ કૈલાશ.
૨૦ નગર દંડ દીસે પ્રસાદ, મારસાર પણ નહીં
વિવાદ; ધાતુવાદી કહીએ કલંક, દીસે વાંહિણી
વંસે વંક. ૨૧ ઘડીઆલ નાડી વાજતી, વાદ
વઢાવડિ ત્યાંત જાજતી; દીસે સજન મનના
ચોર, જ્યાં દુરંગો દીસે બોર. ૨૨ ફુલ વિના કુ-
મનું કોય, તેહ વિના નહીં બંધન હોય; ચંપકરે
કામી જન મલી, પણ કોઈ ન કરે કોયની તન્તિ.
૨૩ કર પીડા કીજેવી વહી, કહે કુવિ કામી કરે
ઉછાહિ; અણુ દેવ જિહાં દીસે દોષ, સોક સકલ

(૧૨૧)

વર્તે સંતોષ. ૨૪ એ સઘળાં દિસે એણે ઠામ,
 નગર માંહિ નવ લહીએ તામ; નગર તણું વ-
 ર્ણનછે ધણું, એકે જભે કેનુ ભણું. ૨૫ શ્રીપ્રસે-
 નજીત તિહાં ભૂપાલ, આરીયણ કોટી તણોત
 કાલ; કરે રાજ્ય કન્યા અભિરામ, કહે હવે
 અવતરીઓ રામ. ૨૬ ગજ ગામની શશીવદની
 નાર, શીલે શીતાનો અવતાર; રાજકુંવરી અંતે
 ઉરી ધણી, રૂપે અતિ ધણું રળીઆમણી. ૨૭
 તાસ કુંવર સત સુત ઉત્પન્ન, તેહ માંહ ગુણેછે
 સ પન્ન; એક દિવસ નિસી પોઢીઓ રાય, મન-
 ચિતવે એહવો ઉપાય. ૨૮ પુત્ર સાવછે ઉછાંછ-
 લા, માંહે માંહી ધરે અમલ; લાજ માહરી છે
 જ્યાંલગી, તાસ ધણું મુજને ઓલગી. ૨૯ રાજ
 ધરું ધર કે હું પુત્ર, કોણ રાખશે ધરનું સુત્ર; એ
 ચિંતા મોટી મન વસી, કરી બુદ્ધિપર જોઈ કસી.
 ૩૦ પુત્ર પરીક્ષા કરવા કાજ, ખાંજં કરંડ ભરા-
 વ્યાં રાજ; નિર્મલ નીર ભરાવ્યાં કુંભ, જેવાં
 સુજન જિત નિર્દભ. ૩૧ સકલ પુત્ર તેડયા તેણે
 ઠામ, બોલાવ્યા ભૂપતિ લઈ નામ; કરો પુત્ર

(૧૨૨)

બુદ્ધિ હીંઆં કાજ, જોમ નિજ કુળને ના'વે લાજ.
૩૨ શ્રેણિક પ્રમુખ ભણે કરજોડ, તાત વચન
કરતાં નહીં ખોડ; ભણે ભુપ લીઓ કુંભ કરંડ,
કરી મુહાર રાખવી અખંડ. ૩૩ પીઓ નીર
વાવરો પકવાન, જાણીશ તમે વાંચ્યા જ્ઞાન; કુવર
વશે મન ચિંતા એમ, કોઈ કોહડો પુછે નેમ. ૩૪
દુહા. પુરવ પુણ્ય હુઓ જસ, બુદ્ધિ તણે અનુ-
સાર; નીરમઝ કબુ વસે, પણ તન તરે વાર.
૩૫ પુણ્ય લગે પૂછ્યા વિના, ઉપજે નવ નવ
બુદ્ધિ; વિક્રમરાય નરીંદને, તેણે પરિ પરસા
સિદ્ધિ. ૩૬ બુદ્ધિ તણે પર ભાવજે, સસે વિણા
સિઓ સીંહ; બુદ્ધિ પસાયે સુગુણ નર, તહ હુઓ
અખીહ. ૩૭ ડગ મગ જોય કુંવર સવિ, નવી
પીએ નવી ખાય; શ્રેણિક બુદ્ધિ પસાઉલે, ભૂખ
તરસ દુખ જાય. ૩૮ ઢંઢોત્તીને કરંડીઓ, પાડે
બહુ પકવાન; વસ્ત્ર ધિકાં તે ઉદ્ધરી, વાવરે પુ-
રૂષ પરધાન. ૩૯ કુંભ પાખતી વીટીઆ, આછાં
ચોખાં વસ્ત્ર; નીચોઈ ત્યાં ધંપીએ, નિર્મલ નીર
પવિત્ર. ૪૦ હાલ કલાલુ તુ સંધ્યા સમયે ભુપા-

(૧૨૩)

લ, તેડી કુંવર ભૂપાલ; પુછે કહ્યું કેમ કીધું કેમ
ખાધું કેમ પીધું. ૪૧ કુંવર કહે સુણો તાત, પણ
નવિ જાણીએ વાત; ભૂળે તરસે પવાત, ભૂળે
તરસે એ વ્યાપ, કાંચલ એમ સંતાપ. ૪૨ હાથ
જેડી સીર નામ, શ્રેણિક કહે સુણ સ્વામ; ભો-
ગવીયું પકવાન નીર, દ્વીરીડિં તેણે સધલું શરીર.
૪૩ પુર્વ વાત પ્રકાશ, નૃપ મન કમલ વિકાસ;
જાણીડિં બુદ્ધિ નિધાન, સવિ હું મહિપ પ્રધાન.
૪૪ બીજી પરીક્ષા તે માંડે, કુંવરને ખીર જમાડે;
છોડી મુકાબ્યા એ શ્વાન, બીલ્હી આપ ધાન. ૪૫
દહ દિસિ કુંવર પાલાણ, બલવંત અતિ સરાણ;
શ્રેણિક જિમણ કરેછે, શ્વાનને ધાન કિ ધાલ ધ-
રેછે. ૪૬ કુંવરને રાય તેણાવે, અમૃતને વચ્ચને
બોલાવે; પુછે સયલ ચરિત્ર, ભોજન તણું સુ-
પવિત્ર. ૪૭ રાજ ચિંતવે એ નિજમન, શ્રેણિક
સમો નહીં રાજન; મતિ મેર હર નર એ જાણ,
એહની વરતસે આણ. ૪૮ હોજો દેહ નીરોગ,
એહને છે છત્ર યોગ; બીજા પુત્ર નવાણું, તેપણ
ઉદ્ધત જાણું. ૪૯ તેહ ધીનિજ રાજ વિણસે,

(૧૨૪)

લોકને ચિતે ન બેસે; જોએ જાણસે વાત, તોએ
કરશે ઉપધાત. ૫૦ એહ પરે ચિત્ત ધરંત, કુડો
કોપ કરંત; નરપતિ કુંવરને ભાસે, જાજસીઓ
રહી ઉપાસે. ૫૧ તું અતિ મોઢું એ પેટ, હોયશે
ગોવાલુ અનેટ; જતાં ઢોર તુ રાખે. મેં કહ્યું એ
જન સાખે. ૫૨ ધર્યો ધાનડ લોભ, નવી રાખ્યો
જિન ક્ષોમ; આગમ તુ પરખીઓ, ભંભા વા-
વ્ય શીખીઓ. ૫૩ મેલી રત્ન ભંડાર, સોવન
કપડ સાર; ભંભા હાધી ધરેજે, વાતુ દેશ ફિર
જે. ૫૪ તું નીરલજ નહીં સાન, જમણ કરાવ્યાં
તે શ્વાન; સાધિ ધાન જેતે ખાધું, તેમજ ઉપમા-
ન તે લીધું. ૫૫ કુમર કલાનિધિ ખીજ, તુતો
અતિ સહેજ; નૃપ કહે અહમન ભાવે, તુડસીડિં
પ્રેમ ન આવે. ૫૬ જ તું જો વિદેશ, કરી હમ
એહ દેશ; હોસે કાજ જેહ જેવારે, કરસ્યું તેડું
તે વારે. ૫૭ દુહા. શ્રેણીક ચિત્તે ચીંતવે, હવે
કરવું કેમ; જો દીધું અપમાન નૃપ, તો છાંડું વિ-
સરામ. ૫૮ નૃપ અપમાને જીવીએ, તે જીવ્યું
સહી ફેક; માય કુખે ભારજ કર્યો, તેણે નયરી

(૧૨૫)

કહે લોક. ૫૯ પગિયઆણી રજ પાધરી, કુડી
માથે થઇ; રજથી તે હું અધમ નર, નૃપ અપ-
માને ઠાઇ. ૬૦ જાણી જે આપણુ પણુ, લહીએ
મિત્ર કુમિત્ર; દેશ વિદેશે હીંડતાં, લહીએ સયલ
ચરીત્ર. ૬૧ એમ ચીંતવતો નીસરે, શ્રીશ્રેણીક
સુકમાલ; જે તું પૃથ્વી તત્ત્વ ભણું, જે છે અતિ
હિ વિશાળ. ૬૨ જાણે વિદ્યા યોગ સર્વી, જાણે
સંઘળા મંત્ર; જાણેસ્ત પરી ખડું, પ્રીછે સંઘળા
તંત્ર. ૬૩ ચોપાઇ. લઇ ખડ્ગને મેલી નગર,
વધરાગ રીપુ હતો તે કુમર; નિશી સુતા સુપનાં
તર લહે, ઇષ્ટ દેવતા આવી કહે. ૬૪ નદી તીરે
છે બે વૃક્ષ, શમી અને ખીજું વલી પક્ષ; એ
બે વચ્ચે જે ઘોળો પાપાણુ, રત્ન તે માંહિ જાણો
જાણુ. ૬૫ એક એક પાહેત સાર, સંખ્યા તે વ-
લી અઠાર; તેહ તણો મહિમા અતિ આણુ, એક
લગે વિખ ટળીયું જાણુ. ૬૬ ખીજે નાવે કાર્મણુ
દોષ, ત્રીજે અન્નપાન ઉપોષ; ચોથે પવર હોય
સંતાન, પઢયા વિના પંચમ લહે જ્ઞાન. ૬૭ છઠ્ઠે
આગેન આવે રામ, સત્તમિ સંઘળા લઇએ ભામ;

(૧૨૬)

અકુમ્ભી રૂપ પાલટું કરે, નવમેથી જળ નિધિ ઉ-
તરે. ૬૮ દસમે લઈએ વસુ પરીખ, અગ્યારમે
વિવેક હિત સીખ; અગ્નિ તણો નહીં ભય ખા-
રમે, તેરમે શુભ દોષ ઉપ સમે. ૬૯ ધાર બંધ
જાણે ચઉદમે, પનર સગે આવી સહુ નમે; સો-
લમે નૃપ માને બોલ, સતરમે સ્ત્રીઓ રંગરોળ.
૭૦ અઠારમે દેખે જ ચંદ્ર, સર્વ વ્યાધિના ટાળે
બંધ; મન માંહિ જાણે તું જાણ, વળી એહનું
એહિ નાણ. ૭૧ રત્ન તણા ગુણ પાથરી લખે,
પછે રત્ન માંહિ ઓતખે; લખ્યા સરિપૂરિ સિજ-
ગીસ, અવધિ તેહની વર્ષજ વીસ. ૭૨ એવું સુ-
પન લઈ જગજે જામ, પોહોતો કુમર જિહાં તે
ઠામ; દીઠો તે તર ધવલ પાપાણ, સુપન તણું
મદ્યું એ ઇધાણ. ૭૩ પાંચર આગલ આવીઓ
ખસી, તે કુમરીએ લીધું ઉત્તસી; નઘતર આઘો
સંચરે, ધીર વીર સાહસ આદરે. ૭૪ ઢાલ ત્રી-
પદીનું. ચંપક નાગ અને પુન્નાગ, તાલ મતાલ
ને સરાલ સાગ; ચંદન દીસે નાગ. ૭૫ કરણી
વોલી, જંખીરી, ચંગી, દાડમ, ખીજેરી; નારં-

(૧૨૭)

ગી, કેસુ. કુસુમ, સુરંગી. ૭૬ જુહી, જહી, તણા
ઘણા છોડ; નિમ, જવાયમ, અને અખોડ, દીઠે
ઉપજે ખોડ. ૭૭ કેતકિ, વેલી, અને કુંકોલ, રા-
યણ, જંખીરી, ને વરસોલ; નાલીએરી, કેરીનું
રોલ. ૭૮ વાર, ફેકલ, ને ફણસ, કમર, ખલીક
બુદીસે સરસ; વટ, પિપલ, ને સરસ. ૭૯ તેણે
વને પોહોતો શ્રેણીક કુમાર, રૂપે જાણે રતિવર
અમર; ચતુર પણે જેમ ભર. ૮૦ ચાહે ચતુર
તે મોટા રૂપ, જેહથી જશે સઘળાં દુઃખ; આગે
ખાધે ભુખ. ૮૧ મધુકર, મોર, કોયલ, સ્વરરૂડા
રાતા, નીલા, દીસે સૂડા; પ્રેમ ધરે નવિ કુડા. ૮૨
સસા, સૂયર, ને હરણાં, સીંહ, કુમર તણી નવિ
લોપે લીહ; હીંડે અકલ અખીદ. ૮૩ પર્વતથી
નીજરણાં વાળે, શીતલ મધુરી નીત્રસ સભાળે;
વંશ સમીરે ગાળે. ૮૪ ચીંતે શ્રેણીક લીલવિ-
લાસ, ધન યોગ લેજે વનવાસ; સઉ કીજે વાર
અવાસ. ૮૫ ઢાલખાહુલીનું. એક સફલ તરૂ
પેખીયું એ, બેઠા નિચે મને હરખીઓએ; સર-
ખાવિયે રૂપે એ, ભીલી અછે એકું. ૮૬ ભી-

(૧૨૮)

લી કુમરને ચાહીએ, મળવા મન ઉમાધએ;
સાહ્ય કોણ મારી ખાંચડીએ. ૮૭ ધન ધન રૂપે
ચોવને એ, ધન ધન તું એમજ તનુંએ, રત્ન
પુરૂષ જીએ મુજ વરે એ. ૮૮ ભીલી રાગ લડા-
વતી એ, ગજહયર મહાવતી એ; પારવતી
જેમ હુઈ હરને હેઠ લાવા એ. ૮૯ મોર પિછ કેર
ચરણુ એ, ચોલી સહિત સોહામણુ એ; ખમણુ
રાગે રંગ વધારતી એ. ૯૦ આવી કુમરને પાસે
એ, મધુરે વયણે ભાસે એ; ભાસે એ સાસે એ,
વચને રળીઆમણુ એ. ૯૧ કુમરી કહે મુજને
વરે રહી એ, એણુ મદીર અવસર જોતાં; તું
વર આવીઓ એ. ૯૨ જો નહીં માને મુજ વ-
યણુ, કરી તુજસુ જેમ મયણુ; નયણુ વિકાસી
જોઈ, એમ મુણીએ એ. ૯૩ કહે તું કોણુછે નારી
એ, એ વનમાં વન ચારીએ; સારીએ દિકન્યા
ઉત્તર પુછે એ. ૯૪ એ પક્ષી તુ તરવર તાત, તે
અમારૂં સુખ કર્યું એ; દુઃખ હર વિદ્યા કેડ, પર-
વર્યો એ. ૯૫ રાજ સહિત સહી મુને, એ આપસે
તુહને એ; એને વિહેરના નવિ, હરે ભાખવીઓ.

(૧૨૯)

૯૬ અમે વિરમ્યા દિઓ કુખંડ, જાણું સમલા
 રૂખંડ એ; પાણું માસ સવા પડીએ. ૯૭ માણસ
 પશુ વગી કીજીએ, સાપ સીંહ નવિ બીજીએ;
 લીજીએ મય તણું જીવ હરીએ. ૯૮ વૃક્ષ છેદ
 કરે નેટલે એ, નર કર છેદીએ તેટલે એ; ક્ષેત્ર
 લવીરીએ, શાકિની જેમ કરીએ. ૯૯ ઘણે પુરે
 હુવો જે જળ, તરવા નાવા પરિસખલ એ; અ-
 ખલ અનિલ, પ્રતિ અમે જીવ વાએ. ૧૦૦ સુણિએ
 વાત નર ચીંતવે, કેમ કરવું ઇહાં કને હવે એ;
 સંભવે ડાકિણી, કે સીકોતરી એ. ૧૦૧ જાતે એ
 તો ભીલડી એ, કામ કરવા મેલડીએ; મેલડીએ,
 સાથે કેમ પહોંચવુ એ. ૧૦૨ આગે જેમ લડીયા
 એ, ખરી સૂજું પોસીઆએ; લડી એને તર્ત કા-
 ઠીઓ એ. ૧૦૩ જો પરણું બાલીએ, મેલો વેશ
 વિઠાલીએ; ટાલી મેહેલે બંધવ અતિ ઘણાએ.
 ૧૦૪ રત્ન હાથી કરી ચાલીએ, દાવાનલ માંહી
 માલીએ એ; સાલે એ ભીલી મન દેખી કરીએ.
 ૧૦૫ હું હુ ત્યાંથી કાઢીએ એ, તુને અહીં કોણે કા-
 ઠીઓ એ; નાઠી એ બુદ્ધિ સર્વે રાવણ પરે એ.

૧૦૬ અમશીએ અતિશય રૂએ, સકલ કલા સં-
પુરણહુએ; જે રૂવે પુર્વે કીધાં કર્મને એ. ૧૦૭ હાહા
કાંધ મેલવીએ, કુમર ન જાણે જલવીએ; ચા-
લવી ચિત્ત માંડ ક્યાં ગયુંએ. ૧૦૮ જે બોલે તે
મીઠાં વેણુ એ, રહે તસ હૈયું નર રચણ એ; રા-
વણ સમુ તુજ વિણુએ સહુએ. ૧૦૯ એણે પેરે
શોચ બહુ કરે એ, આરતિ અસુખ પરી હરીએ;
મુંદરી નિજ મંદિર તે સુખે રહીએ. ૧૧૦

ચોપાધ. આણુંદે આધુ સંચરીએ, ગંગાને તટે
અનુસરીએ; નીર પુર ભર્યો દીઠો જમ, શુક વૃક્ષ
એક માડીયો તામ. ૧૧૧ રતન તણા મહિમા
મન ધરી, ચડી ગાંઠે ને જલ ઉતરી; વિસ દિ-
વસ જલમાં દેહ રહી, બેન્ના તટ ક્ષેમે ગયું વહી.
૧૧૨ લેછ કાઠ ઉતરીયા ઘાટ, બેઠો કુમર નગર
જિહાં વાટ; લોક તણા જવ મળીયા આઘાટ,
જંપે જેઠુએ ચંદન ઘાટ. ૧૧૩ પરિમલ બહુલ
તણે અનુસાર, ભમરપરે આવે જન ભાવ; ઠહે
શ્યું મુલ એનું કહે વીર, બોલે કુવર સાહસધીર.
૧૧૪ એવા બાવનચંદન વૃક્ષ, એહને કટકે આવે

(૧૩૧)

લક્ષ; અધિકાર આઠ્યા અતિ જાણ, માગે બાવન
ચંદન દાણ. ૧૧૫ સોવન લેખ ચંદન દેખ, સો-
વન વેચી રત્ન કરે; રત્ન લેખને બાંધ્યાં પુંઠ,
શુકન તણા હવે જોઈએ મુંઠ. ૧૧૬ નગર સમે
મન ચાપે જામ, જમણું વૃક્ષ ત્રર કીડિ તામ;
જમણા શ્વાનડાંવિધ્વની, ખર જમણું દેખી સર
સુણી. ૧૧૭ જવ દીઠા પુરના આવાસ, તુજ ઉ-
તરીઆ નીલા આસ; નક્કલ મોર કરતાં ગેલ.
જમણે હુતે હુતે રંગરેલ. ૧૧૮ પોલ પ્રવેશે
ઘોરી ધવલ, રાસે ધરા ધણીઆ તાસ બલ; કમલ
કુસુમ કેરી વર માલ, વન માલણ લાવે સુકમા-
લ. ૧૧૯ હયસુ પલાણ સામો મળ્યો, ચિત્ત
કુમર મનોરથ ફલ્યો; ડાબા જમણા હુઆ ગણેશ,
એવા શુકને પુર કીધ પ્રવેશ. ૧૨૦ રત્નપ્રભા
વિરૂપ પાલોટ, વઘો કુમર ગયો હુલોટ; પેલે હાટ
ધનવ સૈઠ, કુમર આવતો દીઠા દેવ. ૧૨૧ તે ઉઠ્યો
ઉકસાહ, કરી ભગતિને લેણું લાહ; ગુણવંતા
તુમે પુરૂષ પ્રધાન, હાટ પધારી ઘો બહુ માન.
૧૨૨ સાહ સાથે હાટ પહોત્યા, દેખાડે વળી વસુ

(૧૩૨)

બહોત; મુડલ ઢલ પુરીયો એક, બીજે રાહિણી
છાલ અનેક. ૧૨૩ ઈંદ્ર જવે એક પુરીઓ ઠામ,
કુમર પેખિયો અંતિ અભિરામ; કહે શેઠ મુણ
સકલ કુમાર, સહુ તુ મારે જે ધર સાર. ૧૨૪ વસે
કુમર પભણે કહ્યું, શ્રીવાંત અમ ઉપર હેત ઘણું;
કહો કેણે કારણ એ દીજે, અગ સભાવે જે એ-
હવુ અવર દેશ નર માન દીજે; જે કાંઈ કારણ
હોય તે બોલવુ મુજણ, શેઠ ભણે શુણ નિપુણ
નર; એ સવિ સુપન પરમાણ. ૧૨૫ ચોપાધ.
ધરનીસી ભરમે પહોડયા આજ, દીઠો સુપન
અસો નર રાજ; પ્રદેશી નર આવે જેહ, તુ તેહ
હર્ષે કરી તેહ. ૧૨૬ તેહ થકી તુજ હોશે લાહ,
તેને કારણ મુજ માન્યો માંહ; હઠસા ચુકે માયા
કરે, ધરી ચિત્ત આઘો સંચરે, ૧૨૭ ઉરા માંહી
જઈ બેઠા, તવ તે જન નૂરી દીઠા; બોલે વચન
અમૃત સમ મીઠ, કહ્યું એકએની રીદ્ધિ અનીઠ. ૧૨૮
શેઠ કહે મુણ તું અભિરામ, હાંસી કરવા નહીં
તુમે કામ; આગે નગર લોક મડ નામ, કીધું
હાંસી કેરું ઠામ. ૧૨૯ નગર રાય આગે ડંડીયો,

(૧૩૩)

કરી ચોર લોકે મંડોયો; ધણ, કણ, કપ્પડ, ચો-
પડ, ચીર; રાજ ભુવન ગ્રહો સવિ વીર. ૧૩૦
ભણુ કુમર મુજ કહું વૃત્તાંત, શેઠ કહે સુણ થઈ
કાંત; અન્ન દિવસ એણુ નગર પહોત, દ્રવ્યે વા-
હાણ પુર્યા બહોત. ૧૩૧ પરદેશીના વાયુ વિ-
શેષ, ચાર ઠામ ગયાં તટ વધિ; ચાર વેચવા
લઈ આવિયા, એણુ પરે નરપતિ નવિ જાણીયા.
૧૩૨ ઓછુ મુલ કર મઈ લીધ, દાણ ભાગ રા-
યને નવ દીધ; દુર્જનથી એક જાણી વાત, કીધી
લોક માંહિ વિખ્યાત. ૧૩૩ અનુક્રમે રાય લાગટ
ગયા, તુરંગ ઉપર તે સજ થયા; પ્રવહણ સહિત
લીધ સંપુર્ણ, દુર્જનને ઘેર માંડીઓ જંગ. ૧૩૪
પ્રવહણ કેરો કાઢીયો બહાર, રત્ન, હેમ, ભરી-
યા ભંડાર; દીઠા પ્રવહણ કરે મુલ, નગર રાય
મંત્રીસ્વરે ચૂલ. ૧૩૫ લીધો શેઠનો અધિકાર,
દીધો પ્રવહણ રાજનો ભાર; દીલ તણો ઉઘમ
મેં કરી, ધણાં આણી તિહાંથી ઉદ્ધરી. ૧૩૬ વ-
રસાદ કાદવ હુઓ એહાટ, આળ્યો ગ્રાહક જઈ
તે માટ; તીહાં નાખુરી સઘળી થઈ, અણાથી

(૧૩૪)

તે એણે મુલ રહી. ૧૩૭ નદી તીરે છ પ્રવહણ
પડ્યા, બહુ દિવસે તેઓ સંચર્યા; નગર લોક
એણે કારણ હશે, અધિકાર અધિકેરું થશે. ૧૩૮
મુગુણ શિરોમણી મળીયો તું, હવે હર્ષ હુઓ
છે બહુ; રખિ કુમર કહે સુણા સાહ, એહથકી
તુજ હોશે સલાહ. ૧૩૯ પ્રવહણ વસગી હુઓ
તર તરી, તેણે તીહાંથી ઉદ્ધરી; એહનું તે જન
નૂરી નામ, રૂંધે પાષાણ તણું એ ઠામ. ૧૪૦ ભ-
ણે ધના વહ તુમથી અધિ, હમો જાણુંછું આવે
સિહધિ; રસ પ્રભાવે લોહું જેમ, ક્ષણ એકમાં હુ-
ઓ હેમ. ૧૪૧ કુહા. સજ્જનને દુર્જણને મલ્યો,
નિય અવગુણ ઠંકત; સોના ઉપર ઘા જેમ, ધરે
પીરોજ કાંત. ૧૪૨ દુર્જનને સજ્જન મલે,
સામો ઝાંખો થાય; પીતલ સંગમે રત્ન જેમ,
ઓછે મુલ વિકાય. ૧૪૩ દુર્જનને દુર્જન મલે,
બોલે સામા કાગ ચક્રમકને પાષાણ મલ્યો, સામી
ઉઠે આગ. ૧૪૪ સજ્જનને સજ્જન મીલે, સાહ વ-
ધારે પ્રીત; દુધ સાથે સાદર મીલે, મીઠી જમ

(૧૩૫)

એ રીત. ૧૪૫ રત્ન માહરાં લઈ તમે, વણી કરું
 વ્યવસાય; ઓલગ અધિ કેરી કરી, હવે મનાવે
 રાય. ૧૪૬ દેશ અનેક જોવા તણી, મુજ મને છે
 ખંત; વણતાં આવીશું વણી, તસ ભવ જીસું
 મન ભ્રંત. ૧૪૭ મન માંહિ અલિ મનોરથ સફલ
 તરૂવર કેરી ધાત; કાંઈ કરવા કારણે, જવાની
 કહી વાત. ૧૪૮ સુગુણ સરસી ગોઠડી, લાગે
 પુણ્ય પ્રમાણ; દેવ યોગ મલતાં મળી, નિર
 વહી નિરવાણ. ૧૪૯ હયડું અમૃતપરે, સજ્જન
 કરે સંગ; વિરહ ઉત્પન તેહને, દાહ ઉઠેછે અંગ.
 ૧૫૦ અમ આગળ મહિમા કહો, એ રજ કેરું
 જોહ; દીન દશ પંચ રહી કરી, દેખાડું સવિ
 તેહ. ૧૫૧ દારિદ્ર નરને કહે, નવ કો રાંધે ખીર;
 નર હુઓ તે રજલે, લઈ મુકયું જ્યાં નય નીર.
 ૧૫૨ નર ઉત્તમ જે આદર્યો, તે નવ ધાએ ફેક;
 એહ વસ્ત્ર વેચી કરી, લાભ અર્પ લીઓ રોક.
 ૧૫૩ એવાં વચન સુણી શેઠનાં, કુમર રહી કુર
 માંય; રાખતાં જે નવિ રહે, અધમ શિરોમણી

(૧૩૬)

ધાય. ૧૫૪ કુમર કહે સુણુ શોઠજી, તું હું રહી
કરું કામ; જે મુજને પુછો નહીં, માત તાત પુર
નાંમ. ૧૫૫ વળતો કુમર પ્રત્યે ભણે, શોઠ અમૃત
સમી વાણુ; જેમ કહેશો તેમ કીજસ્યું, મકરો
તાણા તાણુ. ૧૫૬ હરખે બે નર સહ કરે, માંહે
માંહિ બોલ; સંપ પસાયે જેહથી, નીજ ધરે હુ-
ઓ રંગ રોલ. ૧૫૭ શોઠ ધનાવહ કારડી, બેટી
સુનંદા નામ; દાણુ તે નીર લઇ કરી, આવે
અતિ અભિરામ. ૧૫૮ દાતણુના કટકા કરી,
હરખે આપે સાહ; ભૂપ કુમર ચિત્ત અસે, એણે
વ્યવસાયે લાહ. ૧૫૯ કુમરી ચાહે કુમરને, લ-
ક્ષણુછે બત્રીસ; ઉદયવંત અતિ દિપતો,
વિસાવલીછે વીસ. ૧૬૦ ચોપાઈ. નાનું અ-
થવા મોટું કામ, આરંભ્યું કરવા પરિણામ; સીંહ
તણું એ લક્ષણુ એક, એક બક કેરુંછે સુવિવેક.
૧૬૧ ઇંદ્રી કેરું સંવર કર કરે, દર્શકાલે કા-
રજ આદરે; કુર્કટ કેરા લક્ષણુ ચ્યાર, વેહેલો
ભગે એ આચાર. ૧૬૨ કરતો યુદ્ધ ન પાછો
થાયે, બંધુ ભાગ આપીને ખાય; આ કમ તું

(૧૩૭)

સ્રીને ભોગવે, પંચ લક્ષણ વાજસ ભોગવે. ૧૬૩
 મૈથુન શેવા છાની કરે, ઘૈર્યપણું અધિકેકું ધરે;
 અપ્રમતને કરે વિશ્વાસ, વહેયું રહેવા કરે અવા-
 સ. ૧૬૪ શ્વાન તણા ગુણ છેજ્ઞા ને, સ્વામિ ભ-
 ક્ત ઉદ્ધમ કીજે; અદ્વનિએ થોડે સંતોષ, સદા
 સૂર જાણે ગુણ દોષ. ૧૬૫ ગર્દભના ગુણ ત્રિહિ
 સાર, આરોગ્યે સહે સઘળો ભાર; ત્રણ લક્ષણ
 સંતોષી સદા, તાઢ તાપ ન લહે એ કદા. ૧૬૬
 એણે પેરે સાવીસ ને કહ્યા, કુમર માંહિ સઘળા
 તે લહ્યા; રૂપવંતને સાહસ ધીર, બળવંતો સહી
 બાવનવીર. ૧૬૭ દુહા. કુમરે કુમરી ઓળખી,
 લક્ષણવંતી નાર; નયણો નયણ મેલાવતાં, હુવો
 મનસ વિકાર. ૧૬૮ પેલું નયણ સલુયણે, વિ-
 મલ તે મળીયો મન; મન મળે વયણે મલણ,
 પછે તન્ને તન્ન. ૧૬૯ ગઈ સુનંદા હર્ષ ભરી,
 નિજ ઘર જનની પાસ; જાણે આવીસુ ગુણ
 ભરી, ત્યાં તેડુ આવાસ. ૧૭૦ કળા કોડછે પર-
 વર્યો, રૂપે મયણ અવતાર; મનવાંછિત મુજને
 મળ્યો, અનુપમ એ ભરતાર. ૧૭૧ આજ મ-

(૧૩૮)

નોરથ સવિ કલ્યા, મળ્યા સીયત્ત સંજોગ; લાડુ,
 ઘેખર, લાપરી, સરસ રસ વતિ યોગ. ૧૭૨ સા-
 કર જે આપણુ ઘરે, એક પરદેશી કાજ; રે
 રે છોકરી ગેત્રી, તું મુંકસે ઘર ભાજ. ૧૭૩
 જે જે રૂપે રૂચ્યા, તે તે કેસ્યું કરેશ; હું નહીં
 વેવું પાયકું, એહ પરણા રેસ. ૧૭૪ વળતી જંપે
 લાડકી, બેટીને સુણ માય; એણે લવ એ નર
 કેરડા, વિશ્વાસે વસુ પાય. ૧૭૫ તેહ ભણી મુજ
 સુખડી, કેરા એ લ્યો દામ; નીપાયે વર વર ર-
 સવતી, કરવાને અભિરામ. ૧૭૬ કહે એ વર
 મુજ સહી કરે, કહે મુજ સંજમ માત; અવર
 પુરૂષ બંધવ સમ, એ સહી જાણું વાત. ૧૭૭
 મા બેટી બે બોલતાં, કરે સ્વપ્ન સુવિચાર; એણે
 અવસર ધન પરણો, બે આઠ્યા ઘરબાર. ૧૭૮
 ઘણી આગળ ઘરિણી ભણે, બેટી કેરા બોલ;
 શેઠ કહે સુણ સુંદરી, એકથી છે રંગરોલ. ૧૭૯
 બેટિ બુદ્ધિ આગળે, તાત જણાવીયું તામ; મુજ
 પરણવું પરહુણો, કે સંજમ સંવાત. ૧૮૦ જાત
 ભાત નવ જાણીયે, નવિ જાણું જે ઠામ; માત

(૧૩૬)

તાત નવિ જાણીયે, પણછે ગુણ અભિરામ. ૧૮૧
અંગ પખાસે આપણું, શ્રી જનવર અખેય;
શેઠ કુમર ભોજન કરે, બેઠા વાત કરેય. ૧૮૨
વચન એકાંતે પરહુણો, કરવું સહી પ્રમાણ; મુજ
પુત્રી છે ગુણ ભરી, વરવી તે તે સુખણ. ૧૮૩
વળતી જંપે કુમર સ્વર, સુણ તું લીલવિલાસ;
આભ કેરી છાંયડી, તે તેહની કેતી આસ. ૧૮૪
વાસન જાણો માહરો, ન જાણો મુજ તાત;
કુળ નવ જાણો માહરું કેમ કરો એ વાત. ૧૮૫
મુગુણ સુલક્ષણ સુંદરી, બેટી કુલ સણગાર;
મુજ અણજાણ્યા પુરૂષને, દેવા નહીં વ્યવહાર
શેઠ ધન કહે તુમ સમો, નહીં કુલવંતો કોય; આ-
પણ પુન્ને દીજ કે મુગુણ શારોમણ સોય. ૧૮૭
એહ વાત જો માનસો, તો અમે જમણું કાલ;
લગન અપુરવ આજનું, એહછે ભલો વિયા-
લ. ૧૮૮ કુમર વાત માને નહીં, કુમરી મુકી
લાજ; નામ ઠામ જોઈયે કર્યું, કુલક્ષણ નરરાજ.
૧૮૯ ન રૂચી તુમ વિણ અવર નર, સર્વ મુજ તાત
સમાન; દયા કરી મુજને વરો, આદર મુકી માન.

(૧૪૦)

૧૯૦ કુમર કહે રે ગેલડી, એવડી મ કર વાત,
 વેશ્યાને બ્રાહ્મણ તણે, ક્યાં મળે સંઘાત. ૧૯૧
 હું પરદેશી પરણે મુજસું ઘર વાસ; ચિર વાસી
 ધન પતી, અવર નર વિરહે વિલાસ. ૧૯૨ આ-
 સ્યા પુરે હવે માહરી, હું છું તારી દાશી; દુધ
 તણું પલક ભણું, નહીં મણુ અધમ છાસ. ૧૯૩
 સજ્જન સું ઘડી ભલી, નહીં દુર્જન સું જમ્મ;
 સુકત જે થોડે કીજ્યે, નહીં પણ ધણું કુકમ્મ. ૧૯૪
 સજ્જન સરસી ગોઠડી, જે કીજે તે સાર;
 સોનાનું વાલે ભણું, નહીં મણુ લાઠી ભાર. ૧૯૫
 જે મન માને તમ તણું, ત્યાં રહીયે રંગ રાજ;
 પછી ઘરે જઈ કરી, કરીયે ધાર્યા કાજ. ૧૯૬
 શુકન ગાંઠ બાંધી કરી, છાનો કીધો વિવાહ;
 સુખે સમાધે ત્યાં રહે, લે ધન યોવન લાહ. ૧૯૭
 શ્રેણિક નરપતિ રાસનો, રચિયો પહેલો ખંડ;
 સોમ વિમલ અવસર લહી, કહી શું બીજે ખંડ. ૧૯૮
 इति श्री सम्यक् सार श्रेणिक नर राज रासे
 वाणिकादिक पुत्र परिक्षा करण श्रेणिक देश गमन
 रत्न प्रापण विन्नातट गमन सुनंदा पाणी गृहण क-

રણ પ્રસ્તાવ શુભગં પ્રથમ લેખ સમાપ્તર્ણ. ૧॥

ચોપાઇ. શ્રીમતી ભગવતિ સરસ્વતિ દેવ, તેના ચરણ કમળ વંદેઅ; બીજે ખંડે રચું હું વલી, જે સુણતાં પહોંચે મન રલી. ૨૦૦ કુમર શેઠ બે વ્યવસાય કરે, એક દિન ચૌટામાં સંચરે; પડે સાદ સુણીને કાન, ઉભા રહીને સુણે એક ધ્યાન. ૨૦૧ શુક સંબોધન નાયક આવિયો, સવાલાખ બળદ લાવિયો; આ વૃતાંતને હુવા છ માસ, દેવ દિયો શુક વચન વિલાસ. ૨૦૨ અહીં થકી બિજા તટ જાય, તે જનનુ રીજે લીઠે તિણિ ડાય; તેણે વચને તે નાયક અહીં, લઈ પોઠ આંચો ગહ ગહી. ૨૦૩ નયર ધણીને કીધી ભેટ, ભૂપ વિનવે નાયક નેટ; તે જનનુ રીસ ધરે રહો, મુજ મહેલે આવો શ્રીપતિ સોહો. ૨૦૪ નગર રાજ જાપે એહવે, તે જનનુ રીતે મેળવે; નગર સોહક રજે હુવો શેઠ, તે હર્ષે આંચો મુજ હેઠ. ૨૦૫ પડહ વજડાંચો નગર મોજર, બેસી ભૂપ મંત્રી સુવિચાર; તે જનનુ રી આપે જોહ, નગર શેઠ નૃપ થાપ્યું તેહ. ૨૦૬ પડહ સુણીને શેઠ કુમાર,

હેડે હરખ ધરે એણી વાર; કુમર કહે સુણો શેઠ
 મહંત, તું થા માંડવિયો જસવંત. ૨૦૭ દ્રામ વ-
 ધાઈ રાઓલીજે, તમારી આશા સફલ સવિ હુવે;
 વિરામ બાંધુ પાઘડી, ભેટયો ભૂપ સવિ પાઘડી.
 ૨૦૮ રાઓલી કુમર શેઠ બે જણા, પહોલ્યા માન
 લઈ અતિ ઘણાં; વાજે પડહ કેવો પુર માંહી,
 રાજ જપે મન ઉલસાહી. ૨૦૯ વિણજર પર
 દાસી એક, લાવ્યો બલદ વસ અનેક; તે કહે
 મનવાંછિત એણે ગામ, કહ્યું ભૂપ લેઉં કુણ કામ.
 ૨૧૦ સોવન, રૂપ, રત્ન, કપુર, હીર, ચીર, ચં-
 દન, નેપુર; આછી ચોલી અને મજા, ધટકી
 નૂરી દંત અનીઠ. ૨૧૧ કેરમુ મોતી મુગડા, જાતિ
 અનેક તણાં લૂગડાં; એણુ પેર વસ્તુ ઘણી તે ક-
 હી, જે જોઈયે તેહ માંય નહીં. ૨૧૨ નગર અ-
 નોપમ મોટું સુણી, હું અહીં આવ્યો તુમ ભણી;
 જીવે અહીં કણ લાભે નહીં, તું જવાનું કરવું
 સહી. ૨૧૩ ભણે ભૂપ શેઠ અધિકાર, માંડવી આ
 કેરો વ્યાપાર; લેઈ અને ચિંતા સવિ કરૂં, વણ-
 જરાની આરત હરૂં. ૨૧૪ રત્ન પ્રભાવ ભૂપ વશ

થયો, ભૂપને વચન શેઠે ગહ ગળ્યો; તતક્ષણ
 તેડયો સારથ વાહ, માગુ વસુ મન ધરી ઉછાંહ.
 ૨૧૫ કહે વણજારો માંહિ ત્યાં કુમર, અમે દીયો
 તે જનનુરી પર્વર; જે જોઈયે તે માંગો મુલ, નર
 તુમે થાવો સાનુ કુળ. ૨૧૬ કુમર શેઠ વણજારા
 સાથ, ચઉટે પહોત્યાં વલગી હાથ; હાટ મોઝાર
 પહોત્યાં જામ, તે જનનુરી દીડા તામ. ૨૧૭ દીઠે
 હર્ષ ધરે અનિવાર, વાર વાર તે કરે જીહાર; સો-
 વન, કુસુમે અરચ્યાં અંગ, હવે પહોત્યાં મ-
 નના રંગ. ૨૧૮ અંગ તણી આરતી સવી ટળી,
 કુમર શેઠ સહુ બેઠા મળી; કુમર જોઈ વણજાર,
 કહે મહ્યાછો કાંઈ કુમાર. ૨૧૯ મગધદેશ રાજ
 ગૃહનગર, રાલ ગુનજ દીડાછે દિવર; ભૂપ કુમર
 રાતાં કરી નેણ, રાજ જપે એહવું વેણ. ૨૨૦
 જાજરે વણજારા તું, શું કહું અવિચારી હું;
 રખે ત્યાં અમ વેરી હોય, જાય જ્યાં પ્રસેન છત
 સોય. ૨૨૧ જાઓ વણજારા લાગુ વાટ, બેસસો
 તુમે ઇણે હાટ; શુંક સંબોધ નાયક કહે ઇમ, એહ
 વાત હવે કરવા નીમ. ૨૨૨ નાયક પાછા કરે

પસાય, દો વસ્તુને કરૂં વ્યવસાય; કુમર કહે નિ
 સુણું સુ વિવેક, સોમણ સોને ગદીઆણા એક.
 ૨૨૩ એનું તે જનનુરી નામ, એહ વસ્તુનું મોટું
 ઠામ; તમે નજાણો એહનો મર્મ, ઉહલી જીવે
 શુભ કર્મ. ૨૨૪ ભાર એક ત્રાંબુ ગાલીયે, વાલ
 એક માંહિ ભેલીયે; સાઠ સોલું સોનું તે થાય,
 કસમલ સધલું દારીદ્ર જાય. ૨૨૫ નાયક ઉઠી પ્ર-
 ભુમે પાય, તુમે લહ્યો છે સર્વ ઉપાય; દેવદત્ત
 સૂડે જે કહ્યું, તે સધલું મેં તુમથી લહ્યું. ૨૨૬.
 ચંદન, સોવત્ર, રત્ન, પ્રવાલ, માણિક હિરા ચાર-
 સુ વિશાલ; ભરી પોઠ આણ્યા છે ઇહાં, લઈ
 ઉતાઈ તું મ ધર જિહાં. ૨૨૭. તે જન તુરી આ-
 ધ્યું અમ, રત્ન પ્રવાલ લીઓ સવિ તુમ; એણે
 વચ્ચે પરમેશ્વર સાખ, મન માંહિ અંતરમાં રા-
 ખ, ૨૨૮. માંહો માંહિ માન્યા મત્ત, ધનવંતા
 સેઠ હુઆ ધન; નાયકને મન ચિંત્યુ કહ્યું, ભે-
 ટી ભુપ કહે દુઃખ ટહ્યું. ૨૨૯. નયર મંડણ એ
 વેવારીઓ, ભલે કર્યો તે વેપારીઓ; તું ભુપ
 મંત્રી સર એહ, સ્નેહ ધણું જિમ પૃથ્વી મેહ.

(૧૪૫)

૨૩૦. વણુઝરો ગયો નિજ ઠામ, શેઠ પ્રસિધ્ધ
વાઘ્યો તેણે ઠામ; તુંગ તુરંગમ લીધા સાર, વ્ય-
વસાએ પાલ્યો વેવહાર. ૨૩૧. આવી મલીયા
ધણા વાણાત્ર, ધન શેઠ તમારૂં ગોત્ર; અમને આ
પો વચન પ્રસાદ, પ્રથમ વિરસે કરતા વિવાદ.
૨૩૨ પુર્વ લાવરી વાણીઆ, શેઠ ભુયખી હતા
પ્રાણીઆ; તે આવીને પ્રણમે પાય, પડયું વરાંસ
કરૂં પસાય. ૨૩૩ મંડાળ્યા મોટા આવાસ, સમુહ
રતે તીહાં પુર્યા વાસ; દીએ દાન નીત લીલ
વિલાસ, ચાચક જનની પુરે આસ. ૨૩૪ શ્રેણિ
ક નામ ઠવંતુ ગોપાલ, ભોગ ભોગવે પરમ
દયાલ; ધરણિ સુનંદા સાથે પ્રીત, રતિ પતિ ધરે
જેમ રતિને પ્રીત. ૨૩૫ હુઓ સુનંદાને આ થાન,
ચક્રવર્તિ ધરે જેમ નિધાન; ત્રીજે માસે ડાહલા
ધરે, અભયદાન પુરમાંહે વીસ્તરે. ૨૩૬ સો-
વન રતન જડીત સવા લખી, રાજ કુંવર બેઠો
પાલખી; આગળ પાયગ કેરી ફોડ, ગાયણ ગાયે
કરજોડ. ૨૩૭ ગજવર રાજ તણે હું ચડી, વા-
જતે માદલ દડદડી; વરતાણું પુરમાંહે અમાર,

(૧૪૬)

સફલ જન્મ કરું દેવ જીહાર. ૨૩૮ એવો મનોરથ
મન ચીંતવે, લાજંતે પતિ વિનવે; તણે તે દુ-
ખડી થાય, તેજ વર્ણ તસ શિરથી જાય. ૨૩૯
ગર્ભ ભાવે મુખ આવે મુલિ, ભાગી ભુખ થઈ
એક કુલિ; આવે ફેર મુઠે ફેફરી, કીસ્યુ કામ તે
ન સકે કરી. ૨૪૦ કેમ પહોંચસે મનની આસ,
વાત તણો કીમ કરું પ્રકાશ; લાજતિ પ્રીત અને
નવિ મિલે, જોહથિ સવિ મુખ દુરે ટલે. ૨૪૧
એક દિન કુંભર સુનંદા નાર, દીઠી આવંતી ઘર
બાર; આખડતી હોંડતી, ઘણા સાસ મુખે નાં-
ખતી. ૨૪૨ મરવા સરખી દીઠી જામ, ચિત્ત
હિચાટ થયોઅતિ તામ; સાસુને પુછે તતકાલ,
કાંદીસે એહવી વિકરાલ. ૨૪૩ સાસુ કહેજમાઈ
સુણ, ગર્ભપાત તુમે નવિ સુણ; મન ડોહલો ન
જણ્યું કસ્યું, છોડું યોગી એહ મન કસ્યું. ૨૪૪
શ્રેણિક જંપે પુછ્યું માજ, લાજે વિણસે સઘળા
કાજ; ગઈ સુનંદા પુત્રી પાસ, કહે ડોહલું મન
ઉઠાસ. ૨૪૫ ભણે સુનંદા સાંભળ માત, ડોહલા
ની મોટી છે વાત; જણું નરપતિ કેડું જાત, શિ-

(૧૪૭)

બિકા બેઠી સંઘાત. ૨૪૬ એણે પરે મનની
વાતજ કહી, અનુક્રમે શ્રેણિક કુમરે લહી; ચિંતે
શ્રેણિક કરી પ્રપંચ, કેઇ પરે મલશે એ સંચ.
૨૪૭ શેઠ ધનાવહે કીધો સાદ, જોડે વહિમમ
કરૂં પ્રમાદ; તુમ બેટી મન ડોહલો જોહ, પુરવો
જોધએ નિશ્ચે. ૨૪૮ જોતાં જોતાં ઉપની બુદ્ધ,
સોહિલું હોસે કારજ શુદ્ધ; નરપતિને બેટીને
બેટી જયંધ, તેનું કરું છે સખંધ. ૨૪૯
ભણે શેઠ સુણી કુંમર દયાલ, તેહના લોચન છે
વિશાલ; કાંઈ કારણ દેખે નહીં, માને આણુ સહુ
તસ સહી. ૨૫૦ રતન પ્રભાવ નયણુ નિરમલા,
હોસે જમચંદ્ર મંડલા; લઈ હમણાંને જાઓ
શેઠ, છાંટી નિર્મલ કરજ્યો દ્રેઠ. ૨૫૧ વર આ-
પે તુમને જવરાય, નવ બીજું માગવું પસાય;
બેટી ડોહલા પુરૂ જામ, હવે કરવું નિશ્ચે તામ.
૨૫૨ ભરી કચોલું હુવણુ નીર, રાજ ભુવન પો-
હતો ધનવીર; નમી ભુપ કહે પુત્રી કીયાં, નામ
લઈને તેડું ઇલાં. ૨૫૩ તતક્ષણ સુલોચના કુંવરી,
આવે રણ કંતીને ઉરી, બેઠી શેઠ તણા ઉમરે,

(૧૪૮)

છાંડી દ્રદ્ધિ નીરમન રંગ. ૨૫૪ લોચન નિર્મ્મ
લહુ આ તતકાલ, મન માંહિ હરખ્યો ભુપાલ;
ભણે ભુપ મન વંછિત કહ્યું, જે માગું તે સઘળું
લહ્યું. ૨૫૫ કહે શેઠ પુણ્ય પ્રસાદ, અભયદાન
દેવરાવું સાદ, દસ માંહિ વરતી અમારી, જીવ
દયા સંપદ ખારી. ૨૫૬ કહે શેઠ સાંભળ નર
રાજ, કાજ કહેતાં આવે લાજ; ભણે ભુપ ભાખું
નિજ કાજ, નાવું મોટું કરવું આજ. ૨૫૭ બેઠી
ડોહલા તણું સ્વરૂપ, સેઠે વિનવ્યું તવ ભુપ, કરી
સખઈ સઘળી સાર, તેડું સુતા મેલ્યું આ વાર
૨૫૮ ગજવર ચડી સુનંદા નાર, ભુપ સાથે જિન
મંદિર ખાર; પહોતી જિનવર પુજા કરંત, હૈયડું
અધિકું હર્ષ ધરંત. ૨૫૯ સકલ મનોરથ પુરા
થયા, ધનશ્રી ધણી હય તુમે ગયા; સુલોચના
સુનંદા સહી; સરખી જોડી મીલીએ સહી. ૨૬૦
ગર્ભ પોષણ કારણ કરે, ઉસભ વાત મનથી અ-
પહરે, એક દિન શ્રેણિક કરે વિચાર, નામ દીજે
એ અભયકુમાર. ૨૬૧ ભણે સુનંદા જંપુ સ્વામ,
વાસ તમારું કહે કુણ ગામ; રાજ ગૃહના ગોવા-

(૧૪૯)

લિઆ, ધુલે ટોડે જગી જાણીઆં. ૨૬૨ સુખે
સમાવે સહુ તિહા રહે, રાજમાન અધિકાર લહે;
હવે પ્રસેન જિત ભુપવાન, કહે વેણ સુણજ્યો
વિખ્યાત. ૨૬૩ હાલ. સસખણીઆનું. શ્રી પસેન
જિત ભુપ, રૂપ અનોપમ બેઝયો; સુખ વિલાસે
ઘણુંએ. એણે અવસર પુર તેણે, આબ્યો નાય-
ક એક; ચરિત્ર પુછ્યું જેહ તણુંએ. ૨૬૪ તુમ
બેટા સુ જેહ, તેયન વાણું અહીએ; કહું કુણ
કારણે એ. વલતો જપે રાય, રતન રહે કિમ રાંક
તણુદ્ધર બારણે એ. ૨૬૫ સુણિ સુણિ શ્રુક સં-
બોધ, એ બુધિ મારી ધરી; તે મુજને ફલીએ.
જનમ ન મોહ ન પુત્ર, સુત્ર જેહથીએ; તે કુવ-
ચન ગાંઠી ઉવલીએ. ૨૬૬ પુત્ર નવાણું જેહ,
તસવિ ઉદ્ધત એ; વાત કહેને બેસે નહીંએ.
કુંભર સિરોમણ સાર, પાર ન જાણું ગુણનોહ,
રૂડી તેહ નહીં સહીએ. ૨૬૭ કીધી છે પરખી
શીખ, નલોપી કહે; તેણે માહરી એ. મારે કુવ-
ચન તેહ, ગયો પરદેશે એ. ચિંત લોક ત્યાંના
હરીએ. ૨૬૮ શુદ્ધ કહું તે પુત્રીની, તમે સાંભ-

(૧૫૦)

દયું એહ; બેન્ના તટ ગેહ દેહ દીપતુંએ, તેમે
દીહું અતિ ભલું એ. ૨૬૯ વલતી બોલે રાય
નાયક મંગલ દુધ; કહી નવી જીવને એ. નવિ
પહોંએ મન આસ, તાસ અપુર્વ દર્શન; જ્યાં ન-
વિ પામીએ એ. ૨૭૦ તારી પર અનેક; લોકે
મેંને મીઠ; વચન ઠારીયું એહ. નાયક જપે એ-
મ, નિમણે પરે નવ કોય; અમે ધુતારીઓએ.
૨૭૧ તુમ બેટે ગુણ કીધ, દીધ અપુર્વ વસ્ત્ર
એક; મન માનતીએ. જવ પુછયું મેં ગામ, ના-
મ જેમ ભાખે ભાખી; કટ્ટુ સુ વિચારતી એ.
૨૭૨ સહી તે તારૂં જાત નહીં, અને રૂએ નિશ્ચય;
તુમે મન રાવું એ. જે નવ માને એહ, તુએ ક-
કો મોકલું તેહને સહી મેં દાખળું એ. ૨૭૩
જે કદી જુહું હોય, તુ ગુરૂદેવ એહ; લોપી પાપ-
લીજીએ. આયરી ઉવઝાય, સાધુ સાહ મ્મીર,
પ્રત્યનીક પાપ ભાજીએ. ૨૭૪ માત તાતનું લોપ,
થાપણ મોસુએ કીધ; પાપ જેટલું એ. જુઠી સા
ખે પાપ, જે કહું જુહું અનુસહી; હોજ્યો તેટ-
લું એ. ૨૭૫ કહે નાયક સુ વિચાર, કુંમર કિસી

(૧૫૧)

પરે કાણે; રૂપે તે પેખીઓ એ. કહે જીવારી ચોર,
કહે ધુતારીએ; કેવી પરે તે પેખીઓ એ. ૨૭૬
જંપે સુણી ભુપાલ, આલ ન જંપીએ; માનું વેણ
અમારકું એ. નયર શેઠની ધુઅ, પરણીતું રચ-
ણી રાજ; ભુવન રમે છોરકું એ. ૨૭૭ કરતું
અતિ ઘણી લીલ, શીલ પાલતું એ નાર; સુન-
દા સ્યું રમે એ. શાલ દાલ ધૂત ગોળ, રોલ ક-
રતું એ; ધાન ધરે બેઠો તે જમે. ૨૭૮ મુજ ઘેર
સોવન જે, આરયણ ભંડાર એ; તે મહિમા તુ-
મ પુત્રનું એ. મુજ મન જેતાં દોય, નહીં આન-
રૂએ; અધિપતિ રાજન સુત્રનું એ. ૨૭૯ નર
પતિ બેઠા શુદ્ધ, જાણી સાચી આપ; ઘણી વધા
મણીએ. હવે પુત્રને કાજ, નરપતિ મોકલે;
ગોધા દોઈ સોહામણાએ. ૨૮૦ દુહા.
ગેહ જમાઈ ન સુણે, એ બિહં અધીકું કોઈ;
જાણુ પુરૂષ જો કરે, મોહ જાણવું સોઈ. ૨૮૧
તાત વેણ કુંવર કહું, ઘર જમાઈ હોય; પરદેસીને
પરધરે, ડાહુ ન ફિરે કાંઈ. ૨૮૨ દોય લીખી કરી,
પાઠવીઆ ભુપાલ; બેન્નાતટ ત્યાં પહોંચ્યાડયા,

(૧૫૨)

પશ્ચિમ સંધ્યા કાલ. ૨૮૩ અક્ષર ઐણિક કુંભર
વરે, જન કહ કેરા જમ, નેહ ભરે તે ચાંપતાં,
નયણુ ભરિયા જલ તામ. ૨૮૪ નિસિ મોકલવાને
નારને, અમે જસ્યું અમ ઠામ; હુને પુત્ર તુમા-
રડો, કહો આવું કોણ ઠામ. ૨૮૫ રાજ ગૃહ પુ-
રવ તણા, અમે છીએ ગોવાલ; ધુલે ટોડે ઘરછે,
જાણે બાપ ગોવાલ. ૨૮૬ પિતા પ્રતે વળતી
લખે, રહે ઉત્તમ આચાર; એક પ્રતે દે સુખડી,
એક પ્રતે દે ગાલ. ૨૮૭ પિતા કેસ્યું અંતર કરે,
આવે વરસ દુઃકાલ; પુત્ર સપુત્ર તે કલો, જે ન-
વિ લોપે શીખ. ૨૮૮ માત તાત સહિ ગુર તણી,
જે છે અમૃત શીખ; જ્યારે લે અપમાનનું, તવ
તે નિશ્ચે છંડીએ દેસ નગર પુરાણ. ૨૮૯ આયુ
સમાપી તુમ તણું, મેં લીધો પરદેશ; પિતા વચ-
ન પ્રતિ પાલતાં, નિશ્ચે હોય વિસેસ. ૨૯૦ પગ
સુખ જુહાર ત્રણ, એક રહિતજ જવ હોય; કાંઈ
ઉણું નવિ પડે, ઇમ ભણે સહુ કોય. ૨૯૧ તેમ
તુમ બેઠા સુંવલી, ઓ લીયો ગુણવંત સ્વામી;
દ્વિહાન મુરખ વલી, ઉતાહુ કાકુણ ઠામ. ૨૯૨

(૧૫૩)

એમ લખીને મોકલે, રાય પ્રતિ સુ વિચાર; શ્રી
 પ્રસેન જીત વાંચતાં, પાખ્યાં હરખ અપાર. ૨૯૩
 પુત્ર વેણુની ચતુરીમ, પેખી રંજ્યા ભુપ; સભા
 દેખતાં નૃપ કહે, પેખું વિનય સ્વરૂપ. ૨૯૪ પુત્ર
 નવાણું ઇમ કહે, આમ ન કરું સનાથ; શ્રૈણિક
 કુમર તેડાવિએ, જોઈ રૂડો સાથ. ૨૯૫ શ્રી પ્રસેન
 જિત રાય વર, પુનારપિ લખ લિખંત; ઉત્તમ
 આહું તહિં પરભવે, ચિતે રાસ ન ધરંત. ૨૯૬
 બેટી છે અતિ ઘણી, પણ તુજ સમ નહી કોઈ;
 વલી મીલીએ ઘણો, થંભ વિના નવી હોય.
 ૨૯૭ અણ જોઈતું બહુ મીલે, નહીં જોઈતું એક;
 સુગુણ સહુહો નૃપ નર, વિનય વંત સુ વિવેક
 ૨૯૮ એક પખુ સનેહ પણ, દીસેછે ગુણવંત;
 પ્રેમ ધરંતિ નવી થઈ, તસુ કેમ કહીએ સત.
 ૨૯૯ મુજ મન તુજસ્યો વાધીઓ, પણ તુજને
 નહીં સાર; બપૈઓ પીઉ પીઉ કરે, મની ધરે
 જલ ધાર. ૩૦૦ દષ્ટિ દેખતું આવજે, જો મુજ
 જીવને કાજ; લેખ લખીને પાઠવજે, બન્નવટ
 નર રાજ. ૩૦૧ લેખ પહોત્યો કુમરને, વાંચ્યો

(૧૫૪)

ધરી સ્નેહ; તાત વેણુ મન આણુતાં, નયણુ ઠૂઠા
હામ. ૩૦૨ શ્રી શ્રેણિક નર વર કુમર, સોવન
કેરો સાર; રતન જડીત્ર સોહામણા, નીપાએ સ-
ણુમાર. ૩૦૩ ભાઈ નવાણું પ્રતે, વહુ વરને
વલી તેમ; માત તાતને મોકલે, તીહાં પોહતા
જમ. ૩૦૪ તવ તે હરખીઆ, પેખી સવિ સણુ-
માર; જય જય હોજે એહને, ધન ધન એહ
અવતાર. ૩૦૫ શ્રી પ્રસેન જિતરાયને, ડી-
લ થઈ સમાધ; જાણુ પુરૂષ જોઈ કહે, એછે ંયા-
ધિ અસાધ. ૩૦૬ તવ નખર જંધે અસ્યું, સુણુ
મંત્રિ સુ વિચાર; શ્રેણિકને તેડી કરી, આપુ રાજ
ભાર. ૩૦૭ વત શ્રેણિકને તેડવા, ધડી અજાણી
સાંઢ; મહિ તેસઘલે મોકલી, ઉતરી જઈ માંઢ. ૩૦૮
તાત તણે શ્રીરાગનું, શ્રેણિક સુણી ઉંચાય; ના-
રી સુનંદાને કહે, તેડાવે પછે બાપ. ૩૦૯
શીખ ધનાવહ સેઠની, આણુવિનય અંગ; એમ
કહીને ચાલીઓ, પોહતો નીચમ નિરંગ. ૩૧૦
શ્રી પ્રસેનજિત રાયને, મલીઓ પોહતી આશ;
રાજ ભાર સવિ સુખીઓ, જંપે લીલવિલાસ.

(૧૫૫)

૩૧૧ તાત તુમારે ધર્મનો, મન હોય હર્ષ; તે
સઘળું તુમે પુરજ્યો, છાડી સીયલ અમર્ષ ૩૧૨
શ્રી પ્રસન જિત ચીંતવે, મહામંત્ર નવકાર; શિ-
વ અપુર્વ પડાવજે, અરિહંતાદિક ચ્યાર. ૩૧૩
જીવ ચોરાસી લક્ષ જેહ, તસવિ મીત્ર સમાન;
ભૂપતિ નિજ મન ચીંતવે, અતિ આણી શુભ
ધ્યાન. ૩૧૪ પુરં પાલી આઉખું, ભૂપ ગયા દેવ
લોક; શોભ સંતાપ કરી આ ઘણાં, રાજ ગૃહ
પુર લોક. ૩૧૫ પ્રેત કૃત્ય સઘલા કરી, શ્રી શ્રે-
ષ્ઠિક નર નાહ; ઉત્સવ અધિકેરા કરે, મહે દાન
પ્રવાહ. ૩૧૬ વસુ. હવે નિસુણુ સુણુ સેઠ ધન-
જેહ; શ્રેષ્ઠિક ઘરણે જોય પુત્ર એક સોભાગ સુ-
દર; દાણ માણ ઓછવ ઘણા કરે મંગલ મનો-
હર, અશ્વિ કર્મ સવિ ટાસે દિવસ હુઆ જ
વ ખાર, સજન પુછી નામ તસ ઠવીઓ અભય
કુમાર. ૩૧૭ કુંભર વાઘે વાઘે ખીય જિમ ચંદ,
ઈંદ્ર પરી રૂપિ વર અઠ વરસ તસુ જમ હોય;
તામ સુ ગુરૂ પાસે રહી સયલ ગૃંથ બહુ પરે જોય
ખાલક માંહિ રમતુ કોડીઓ ખાલક એક, સગા

(૧૫૬)

સાણીજાં તેહના તતક્ષણ મિલ્યા અનેક. ૩૧૮
તેહ ભણે ભણે સુણી નતુ બાલ બાપ વિના કોણ
ઉપરે બાલ સાથે કલહ કીજે, એમ સુણીને કું-
મર વર વર ચિત્ત ખેદ અધિકું ધરજે; ઘેર
જઈને પુછ્યું માત કોણ મુજ તાત; નામ કહે
શ્યું વલતું કહીએ સુણી તુમ પુત્રજ વાત. ૩૧૯
તાત તાહરે તાહરે એક પ્રાદસ વાસી નર વર
આવીઓ તાસ સાથે મેં કીછ રંગ, તુજ આધાન
રહે થકે ને હુઓ નિજ ગામિ અંગહ; ગામ ઠામ
જખ પુછીયું તવ મને કહ્યું, એ મારાજ ગૃહ
ગોવાલીઆ એ નહીં જુઠું નીમ. ૩૨૦ ભણે
કુંવર સુણને તું માતા તાત જિહાં તિહાં જવું
એહ વાત નિશ્ચે કરેવા, રહે પુત્ર માતા કહે કર-
સું કાજ મન મતિ ધરવા; શેઠ ધનાવહ પુછીયું
કીધ સજાઈ સાર, રથ બેસી માત સહિત આડ્યા
અભય કુમાર. ૩૨૧. ચોપાઈ.

કેટલા દિન સુખ વાટે વહ્યા, રાજ ગૃહ આબ્યા
ગહ ગહા; ઉઘમ અપૂરવ માંહિ જય, રથ રાખી
જપે સુણને માય. ૩૨૨ હું જોઈ આવું પુરસ્વ

(૧૫૭)

૩૫, અહીં રાજ કરેછે કોણુ ભુપ; કહે જનની જ-
 ને નગર માંહિ, ધુતારા જ્યાં ધરે બાંહિ. ૩૨૩
 કહે કુંવર માત સુણિને બોલ, મન માને સ્યા
 રીતનું ટોલ; એણે પુરે જતાં છે રંગ રોલ, જેણે
 મુજ મલીઆ તંબોલ. ૩૨૪ કહે કુંવર પહોંચું
 જમાંહ પોલ, તવ કુંભ ભરી કુંકમ તણે રોલ;
 અખ્યાણું શ્રી બાલક ધરવા, કહે આવું આવું
 રંગ ભરવા. ૩૨૫. શુભ શુકને પુર પ્રવેશ,
 એણે અવસર શ્રી શ્રેણિક નરેશ; ચિંતે મન માં-
 હિતા સુ પ્રપંચ, એ કેછે ઉણાંસ્યાં પંચ. ૩૨૬
 તસ ઉપર નાયક એક કોય, સહી કરવું સજ્જન
 સુગુણ હોય; પરિક્ષા કારણુ જેએ ભુપ, બેઠો તે
 સુકો જ્યાં કુપ. ૩૨૭ કર વીટીં મુકી તસ માંહે,
 કહો પહેરો જન મન ઉછાંહ; જે પહેરે કાઠી રહ્યાં
 વલી, તે માંહિ તુ થાપું સહુ મલી. ૩૨૮ તે તણે
 ઠામે મળીઆ લોક લક્ષ, ટગ મગ રહ્યાં આહે જે
 દક્ષ; નવ કહે ને સૂજે કાંઈ બુદ્ધિ, જેણે પેરે કાજ
 હોય સિદ્ધિ. ૩૨૯ તેણે ઠામે પહોંત્યો કુંભર રાય,
 એમ ચિંતવે લોક ઉપાય; શા કારણુ મળીયું ન-

(૧૫૮)

ગર લોક; હરખી તમો દીસે નહીં સોક. ૩૩૦
તવ પુછ્યું કુંભરે પુરૂષ સાર, કોણ કારણ નરપતિ
સહ પરિવાર; આવી બેઠો એણે ઠામ, વલતું જે
જંપે સુણું સ્યામ. ૩૩૧ એણે નગરે શ્રી શ્રેણિક
નરિંદ, તસ ધર માંહિ તાનું છે તુંદ; તેહ ઉપર
કપતિ તણે કાજ, એ ઉપાય રચીઓ તેણે કા-
જ. ૩૩૨ એણે પરે તેને કીધી સકલ વાત, પુર
માંહિ હતો વિખ્યાત; તવ જંપે કુંભર સુણિને
સાહ, કર મુદ્ર પહેરી લીઓ શાહ. ૩૩૩ તું જેને
વીનવે નગર નાહ, પરદેશી કહેછે ધરી ઉછાહ;
બુદ્ધિ કરી પહિં મુદ્રડી, રાય વેણ ન લાગે ધડી.
૩૩૪ તેણે સેઠ જરા વીનવો, સુણી સ્વામી દેસાં
તરિ નવો, ન જંપે જે મુજ કહે દેવ, કર મુદ્રા
પહેરી કંઈ સેવ. ૩૩૫ તે વેણ સુણી શ્રેણી નરે-
સ, કંઈ કાર્ય મુજને દીઓ આદેસ; તવ ભુપે
હુંધર બોલાવીઓ, પ્રણમીને આગલ આવી-
ઓ. ૩૩૬ કરજોડી જંપે સુણ નરેસ, કંઈ કાર્ય
મુજને આદેસ; તવ ભૂપતિ ભાખે કુંભાર, કર
મુદ્રા પહેરી કર વ્યાપાર. ૩૩૭ તે આવી બેઠો

(૧૫૯)

કુપ પાસ, માંહિ મોટા નાંખ્યો ગણ રાસ; અધ
ત્નત્ર તું પુત્રુ કરી એક, માંહિ મુકે મન મતિ
ધરી વિવેક. ૩૩૮ તતાપે સુકું છાણુ જામ, તવ
નીર ભર્યો રૂપ તામ; તે તરતુ છાણુ આંચું
તીર, તતક્ષણુ લીધું સાહસ ધીર. ૩૩૯ રાજ
મુદ્રા પહેરી મન રૂઢી, તવ ભુપ તણી આરતિ
સવિ ટલી; સવિ મંત્રી માંહિ મુલગુ, મેં થાપ્યું
સહુ ઉલગુ. ૩૪૦ કહે શ્રેણિક જપુ કુમર નામ,
તુમ વાસ તણુ તે કવણુ ઠામ; કહે અમે બેના તટ
રહું, તે નગર રૂપ જે સત્તું. ૩૪૧ કહે ભુપતિ
ન વસે તેણે ઠામ, શેઠ એક ધનાવહ તેણે નામ;
તસ પુત્રી સુનંદા ગર્ભવતી, એહ ભરતરે તીહાં
મુકી હતી. ૩૪૨ તસ સુદ્ધિ કહું અભયકુમાર
રાજ, ત્યાં આંચુંછે સુણીને રાજ; તે ભુપતિ
કહે તસ્યું અમ કાજ, તુ મીલસે તુમને સહી
આજ. ૩૪૩ તસ જઘને તું તેડી આવ, તુજપે
કુમર મન ભાવ; મેં મેલી મધ્યુ તુમ તેહ, મુજ
સાત અછેની રોગ દેહ. ૩૪૪ પ્રણમીને ભાખે
કુમર વાત, એણે નગરે આવીછે મુજ માત; તે

(૧૬૦)

સુણીને ભૂપ આણ દીયા, તેડીને નિજ ધર આ-
વીઆ. ૩૪૫ પુણ્યે કરી મળ્યો સકળ સંજોગ,
સુખ વિલસે ભૂપતિ ભલે ભોગ; નૃપ ધરે હુઓ
સ્વગાંન, યાચકને દીજે સખલ દાન. ૩૪૬

દુહા. શ્રેણીક નરપતિ રાસનો, રચીઓ ખીજો ખંડ;
સામ વિમલસુરી અવસરે, કહે ત્રીજો ખંડ. ૩૪૭

इति श्री सम्यक सार श्री श्रेणिक मर राज रासे
शुक संवधित, नायका गमन, भूपति मिलन धना वह
श्रेष्ठि पदा धिकार बलन, ते जन नुरी वच दर्पण,
सुनंदा गर्भ धारण, प्रसेनजित भूपाल कारित गमन,
राज्य प्रापण अभयकुमार पुत्र प्रस्यना, सापन लेख
शाळा पठन, समाचक राज गृह गमन, स्वबुद्धा सु-
प्रिका कर्षण, प्रापु सकल मंत्रीश्वरा धिकार, पद
लंभन सुभंग, द्वितीय खंड संपूर्ण.

દુહા. વિરજિનેશ્વર ચરણકમલ, કહેવાશે
એ ઢાલ; ગોયમ ગણહર રાય પાય, સરસ્વતિ
દેવી વિશાલ. ૧ શેવિ સહી ગુરૂ ચરણકમલ,
ભાવે વંદે શ્રી શ્રેણીક; નર રાય રાસે કરૂં, ત્રીજો
ખંડ આધુનિક. ૨ ભવિયણ ભાવે સાંભલો, ધ-

(૧૬૧)

રીય ધ્યાન અખંડ; ધ્યાન નવિ તમે ચુકતા,
 સજ્જન ત્રિજે ખંડ. ૩ મહારાય ચેડા તણી પુ-
 ઓછે સાત, પભાવઈ, પુભાવઈ, બહુ ગુણી,
 વિખ્યાત; જિઠ, સુજિઠ, સુભિ ગાવઈ, શેરી,
 ચિલણાદેવી, શિવાદેવી, સંબંધ એહ બાલુ સં-
 ખેવિ. ૨ પરણી અંચે પંચ ઠામ નરપતિને ગહિ,
 સુજેષ્ટાને ચિલણા કુમરી વર દહિ; એકવાર એક
 તાપસ અંતપુર આવ્યો, કુમરીએ નિજ ધર્મ
 ભાવે તેને બોલાવ્યો. ૩ તેણે ખર દેતાં ચિંતવે
 મનસ્યું ધૂતારી, હું પરણાવું એહને જિહાં બહુ
 નારી; કુંવરી રૂપ પદી લીખી પહોતા રાજ ગૃહી,
 જોઈ અવસર તે ગઈ રાય રાજ ગૃહ્યો પદ રૂપ
 દેખી કરી નર વર એમ બોલે કહી. ૪ તાપસ
 કવણુ રૂપ અમરી તાલે, જંપે સ્વામી સુણીને
 રાય ચેડાની ધૂઅ; એહ રૂપથી છે ભલી, જેવું
 સુખ હોય. ૫ પેખી રૂપને સુણી નામ નૃપ કામે
 પડીઓ, બુદ્ધિ પૂછવા કારણે મંત્રીસરે તેડયો;
 અભયકુમારને કહિ ભૂપ રાય ચેડાની પુત્રી, મુ-
 જને તું પરણાવિ પુત્ર પરી રૂડી સુત્રી. ૬ મુજ

(૧૬૨)

તાતને ન ગણું મીનમેખ, લેખ પહોતે કહે ભૂપ
સુણિ સુણિરે દૂત; તુજ મંત્રીસર રાયને, વલ-
ગ્યું છે ભૂત. ૭ લોક માંહિ એછે રીતી વરે વર
કન્યાય, વરજે કન્યા વરજને વર એ તુ છે અ-
ન્યાય; જા જઘને તું વિનવ શ્રી શ્રેણિક રાય,
એ મુજ કન્યા નહીં દીઓ, મકરસ્યો ઉપાય. ૮
દૂત જઘને વિનવે સુણી અભયકુમાર, એ પર-
ણવા તણી ઇચ્છા મન કરો લગાર; દૂત વેણુ તે
સાંભલી શ્રેણિક ભૂપાલ, આસ રહિત મન ચી-
તવ્યું થયું સહુ વિસરાલ. ૯ મકરસ્યો આરતિ
તાત તું એ ચિંતા મુહ, તેમ મેં કર્યું સહી
સ્વામિ જિમ પરણે તુંહ; ગયો વિસાલ નગરમાં
જે શ્રી અભયકુમાર, રાય ભુવન માંડી હદ પોલ
વ્યવહાર. ૧૦ શ્રી શ્રેણિક નરરાય રૂપ પદે તકાર,
હોટે બેઠો કરે પૂજ ખહુ ભાતે સાર; રાજભુવન
માંહિ થકી વૃતઘો લેવા આવે, સુજેષ્ટા કુમરી
તણી દાસી બોલાવે. ૧૧ કહીને શેઠ એ કવણુ
રૂપ તું અહ નિશિધ્યાય, અભય કહે અમ નૃપ
તણું જોતાં દુઃખ જાય; દાશી ચિતે ચીતમાં કે

(૧૬૩)

સુરવર કીંતર, રૂપ અનોપમ નયણ મયણ આ-
ણંદણ વયર. ૧૨ જોઇ રૂપ પાછિ વલી પહોતી
ધર સાસુ. જ્યેષ્ઠાને કહે દાસિ સુણિ સુણિ ઉ-
દ્ધાસ; પરદેશી છે શેઠ એક તે માંડી હાટ, બેઠો
પુજે એક રૂપ જ્યાં નૃપ ધર વાટ. ૧૩ સ્વામિને
નથી તેહ સમજ ગમે રૂપ, મેં પુછ્યું એ કેવું
રૂપ તે કહે અમે ભૂપ; સુજ્યેષ્ઠા સહીને કહે ક-
હેજે તું લાવી, સખી જઈ અભયડ કહુ માગે
શુભ ભાવિ. ૧૪ પટ લઇ પહોતીય જ્યાંમ
સુજેષ્ઠા જોય, સહી સખી એ રૂપને તોલે નહીં
કોય; કે પરણું હું એ રાયકે સંયમ ભાર, અવર
રાય બંધવ સમા જે રૂપે પવાર. ૧૫ સખી કહે
ઉતાવલી કાં તુમ થાય, એહ શેઠને પુછસ્યું એ
જેમ દુઃખ જાય; પદ રૂપ લઇ કરી જાય સહી
એક, પહોતી અભયડને કહે સાંભલ સુવિવેક.
૧૬ મુજ સ્વામિનિ તુજ રૂપને પરણવું વંછે,
એહ વાત સહી તુમ થકી હોસે પછે; તેહ તણો
કરવા ઉપાય જેમ કાજ સીજે, એહ વેણુ સુભ
સાંભલી અભયડને રીજે. ૧૭ કહે અભયડ ક-

(૧૬૪)

રવી નહીં એ ચીંતા કરી, જેમ હોસે કાર્ય ને
 સિદ્ધ પરે કરી વાત સી; અમુક દીનને અમુક
 વેત્તા તુમે ને ને વાટ, દેઘ સરંગને આવશું,
 જ્યાં છે તુમ ખાટ. ૧૮ એણે પરે સહીયર સાથ
 સંચ સુધા તે વિરચી, પહોતું રાજ ગૃહ પરે
 મોટું સુ પ્રપંચી; કરી સુરંગને તેણે દિવસ શ્રે-
 ણિકમૂપાલ, સુલસા પુત્ર બત્રીસ સાથ પહોતો
 સુકમાલ. ૧૯ સુજ્યેષ્ઠા કુમરી જાત્ર પેખી તેડી
 આવું, ચિલણાવય રૂપ સરખી રચણક એ વામુ;
 લેવા રહી સુજ્યેષ્ઠા કુમરી, જવ આવી ત્યાં
 ચિલણા રૂપકારિ અમરી. ૨૦ શ્રેણિકને સ્વામી
 કહે સુણું સ્વામી આજ, હવે ઘેર ક્યારે હું જઉં
 સીધું કાજ; રથે બેસારી ચાલીઆ તે સુરંગ
 મોઝાર, પુછે રચણક રંડ સહિત આવી તે નારિ.
 ૨૧ જવ દેખે તિહાં નહીં કોઈ તવ જપે વિલ
 વિલખી, રે રે ચિલણા ક્યાં ગઈ મુજને ઉવેખી;
 રોઈ ગણુંને સલ તલે તલપાપડ થાય, મુજ મુ-
 કીને ચીલણાએ એકલડી જાય. ૨૨ જાણી સ-
 હીયર દાસિ સકલ કોલાહલ કીધું, જાણી ચીડે

(૧૬૫)

રાય વાત વીરંગ કનૂંધું; જઈ મહ્યો સુરંગ ખાર
નાંખ્યું એક ખાણ, સુલસા પુત્ર બત્રીસ તિહાં
છંડાવ્યા પ્રાણ. ૨૩ સખ પડ્યાં સુરંગ બહાર
આધુન જવાય, વીરંગ કળ્પી કરી નિય મં-
દિરજાય; સુજ્યેષ્ઠા મન ચીંતવે એ મુજથી પાપ,
ચારીત્ર લઈ તપ કરે તેણે તાર્યો આપ. ૨૪ શ્રી
શ્રેણિકને ચીલણા સુખિ વાત કરંત, સુજ્યેષ્ઠાનું
નામ લઈ નૃપ રંગ ધરંત; લઘુ ભગિની હું તેહની
મુજ ચીલણા નામ, નૃપ ચિંતે ફેક નવિ થયો
નેટિ સીધું કામ. ૨૫ શુભ દિન શ્રી શ્રેણિક ન-
રેસ પુરો કર્યો પ્રવેશ, કર્યો ગંધર્વ વિવાહ સાર
મન હરખ વિષેશ; નાગને સુલસા સાંભલો સુત
કેરો ધાત, બત્રીસે અતિ રૂપ ગણિ કરી વિખ્યા-
ત. ૨૬ હાલ. અશાડ ભૂતિના રાસનુ વિષયને
ગાંજે એ, પુત્ર મરણ સુલસા સુણીરે; મન દુઃખ
ધરે અપાર, શોક વારે આવિઆરે, શ્રેણિક અ-
ભયકુમારોરે. ૨૭ અભયડ એમ ભણે, સુલસા
અથિર સંસારોરે; દુઃખ નવિ કીજે, ધરે ધર્મ
વિચારોરે. ૨૮ અભયડ નાગને સુલસા એમ

ભણે, અમ હું તું આધારરે; અમવડ પણ કોણ
 પાળશે, સુસયળ સંસારોરે. ૨૯ અભયડ ચીંત-
 વી અને રૂંડું, અને અનેરૂં હાય ઉચલી; આ તેથી
 હુઓરે, ધિર ઉચલીઆ તને એ. ૩૦ અભયડ
 અભયકુમાર એણી પર ભણે, સુલસા મકરૂં
 શોક; જન્મ હુઓ તું મરણછે, એમ કહે સઘળું
 લોક. ૩૧ અભયડ અભય તણા પ્રતિબોધથી,
 છંડ્યો સઘળો શોગ; ધર્મ પસાયે જીવને, સુસ
 સંયોગોરે. ૩૨ અભયડ. ચોપાઈ. શ્રેણિક રાજ
 કરે આપણું, ચિત્તણાસ્યું સુખ વિલશે ઘણું;
 ચિત્તણાને હુઓ ઓધાન, અશુભ દોહલા મેલું
 ધાન. ૩૩ ગર્ભ ભવે મન એવું વસ્યું, પીય રં-
 ગત રાય મંશ શ્યું; એક દોહિલું કહિને આવે,
 તેમ ચિંતાએ દેહજ દહે. ૩૪ એક દિન રાય
 આગળ સંચરી, દીડા કશને ચીંતા તુરી; દાસી
 પાસે પૂછાવે રાય, સ્યું કર્યું જોઈએછે કાજ. ૩૫
 બાઈ કેવી વાત કીજે, રાયમંસ કહો કેમ ખાજે;
 મુજ અરીએ એકાંત વિચાર, ઉપન્યો વેર વા-
 લવા બાપનું આ વાર. ૩૬ તવ દાસી કેજે રા-

(૧૬૭)

યને, તુમ મંસ દોહિલુંછે એહને; રાય તેડાવે
અભયકુમાર, એકાંતે કહ્યો સવિ વિચાર. ૩૭
બુદ્ધિ કરીને સાધ્યું કાજ, હરખ્યા શ્રી શ્રેણિક
નર રાજ; ગર્ભ સંબંધછે સુ પ્રસિદ્ધ, તેણે અહીં
વિસ્તાર ન કીધ. ૩૮ નવ મસવાડાને દીન સાત,
પહોતો શુભ લગ્ને સંજાત; તેજવંત સૂરજની
પરે, અંધારે અજવાલું કરે. ૩૯ પુત્ર જનમ જા-
ણીને દેવ, મુખ અણ જોઈ નખાવિ ખેવ; તવ
દાસી લેઈ ગઈ વગ માંહિ, મૂક્યો અશોક વૃ-
ક્ષની છાંહિ. ૪૦ દાસી નાંખી પાછી વલી, ધ-
સમસતી ને ઉતાવલી; શ્રેણિકરાયની દ્રષ્ટિ પડી,
ગઈ હતી કયાં રહે તું ખડી. ૪૧ દાસી જંપે
પ્રણમી પાય, સુણ સ્વામી શ્રેણિક નરરાય; ચિ-
લણાદેવી પુત્ર જાઈઓ, મુજ પાસે બાહાર નં-
ખાવિઓ. ૪૨ સુણિ વાત શ્રેણિક નર નાહ,
લેવા જાય ધરી ઉછાંહ; અશોક હેઠે શશિ સમ
પેખીઓ, રાજ હેઠે ઘણું હરખીઓ. ૪૩ ચંદ્ર
તણી પરે તે દિપંત, કર લઈ ચાલ્યો મહંત;
ધરે જઈ વણા દેઈ, કહે નારીએ આણ્યો સીદ.

(૧૬૮)

૪૪ ભણે ભૂપ તું પાપિણી, પુત્ર ડેડકો પરે સા-
પિણી; કાણું ને પાંગલું, નવિ છાંડે જય રાં-
ધલુ. ૪૫ રયામ ગર્ભથી કહે તુમ તણું, મંસ
ભક્ષણ એણે કીધું ઘણું; તે જાયું કરશે સંતાપ,
પતિ વયરી હણતાં નહીં પાપ. ૪૬ સ્ત્રી કેરો
સ્વામી એ ધર્મ, એણી પેરે રહેતાં લઘ્યે
શર્મ; પતિ વચન થકી આદરે, સર્પ દુધ પાવું
મન ધરે. ૪૭ અશોક હેઠે શસિ સમ અભિરામ,
દીધું અશોક ચંદ્ર તેણે નામ; આંગણડી કરડી
જેણે, બીજું નામ કોણ કહે તેણે. ૪૮ વૃદ્ધિવંત
તે હુઓ કુમાર, કળા બહોતેર વિવિધ વિચાર;
થોડા દિવસ વનમાંહે અભ્યસે, તેમ તેમ શ્રેણિક
મન ઊલસે. ૪૯ ચિલણાદેવિ તણા સુત દાઢ,
હલ્લ વિહલ્લ નામે વાળી હોઠ; એ સંબંધ કહ્યા
એટલે, સાંભલતાં સવિ દુઃખ તે ખલે. ૫૦ શ્રેણિક
રાણી ધારણી, ધરે ગર્ભ શુભ મતિ ધારણી; ગ-
જવર તણું સુપન તે લહે, મેહ તણું દોહલું મન
વહે. ૫૧ દેવ પ્રભાવે અભયકુમાર, દોહદ પુણું
કરે સુવિચાર; પૂરે દિન સુત જયો સાર, નામ

(૧૬૯)

થાપ્યો મેઘકુમાર. પર વાઘે કુમર રૂપ ગુણવંત,
સીખી કલાને ધર્મ અનંત; નંદિ જોણ દુરવ
ભવ તણું; સુણ ચરીત્ર દાને ફલ થણું. ૫૩ પૃથ્વી
ભૂષણ નરયણ પવિત્ર, વસે વિપ્રત સુ ભલું ચ-
રિત્ર; લક્ષ વિપ્રનું ભોજન કરે, નિર્મલ ભાવ
સદા તે ધરે. ૫૪ કર્મ કરે વા જાઘર્યે દાસ, પુરૂષ
એક તિહાં માગે ગ્રાસ; તે કહે અહીં કોણ તું રહું,
ઉગરનું અન સવલું લહું. ૫૫ દાસ કર્મ કરનું
તેર હરે, ઉગરનું અન સવલું લહે; તપીઆ
સાધુ પ્રતે તે દધ, દાને અશુભ કર્મછે દેધ. ૫૬
કરીઆ યુદ્ધ રંતદાસ, દેવ લોક ગયો લીલવિ-
લાસ; દેવ ભોગ ઉત્તમ ભોગવી, શ્રેણિક પુત્ર
હુઓ તે ચવિ. ૫૭ નંદિજોણ તસ દીધું નામ,
વાઘે કલારૂપ અભિરામ; લક્ષ ભોજ બંભણ તે
મરી, પાંચ સાત ભવ ભૂડા કરી. ૫૮ વનમાંહે
છે એક હાથણી, કુખે ઉપનું તાતહ તણી; હા-
થીણી દામની ચિંતવે એ સ્યું, પતિ સુત હણસે
કરવું કસ્યુ. ૫૯ હાથણી તાપસ આશ્રમે ગધ,
તાપસ પ્રણમે નીચી થધ; કરી સાનને એહવું

(૧૭૦)

કહ્યું, મુજ પુત્ર જીવી તુમથી લાહું. ૬૦ ઇહાં
આવીને પ્રસવજ કરે, એ ચિંતા મનથી પરહરે;
યુદ્ધ થકી તે અલગી પડે, પતિ દ્રષ્ટિ સંધ્યાએ
ચડે. ૬૧ અનુક્રમે પ્રસવ સમય આવિયો, ઉડવલે
જઈ કરવા જઈઓ; વલી યુદ્ધ માંહિ ભલી થઈ,
દિન દિન પાલે આશ્રમ જઈ. ૬૨ તાપસ પાલે
છોડું પરે, નદી તીર જલ ગલ જે કરે; ભરી સુઠ
રાખી વન સિંચે, સેચનક નામિ તેણે તસાદે. ૬૩
દિન કેતે યુદ્ધા ધૂપ મુઓ, તેહને ઠામે સેચનક
હુઓ; કરી ચિંતામાં એ હવી, તાપસ આશ્રમ-
થી એ હવી. ૬૪ કો કરણી વલી એણી પરે કરે,
એહ ઠામ હું ભાંગુ સીરે; આશ્રમ ભાગ્યાં તા-
પસ તણા, જેહસ્યું પ્રેમ હતા અતિ ઘણા. ૬૫
તાપસને મન ઉપતી રીસ, તેમ કરવું જેમ પાડે
ચીસ; જઈ શ્રેણિક નરપતિ વિનંચું, સ્વામી
હાથી એક છે નવું. ૬૬ લાભે ભૂમિ જસ સ-
પૂગ, જસુ ઘરે હુઓ તસુ લક્ષ્મી રંગ; રાય
બુદ્ધિ કરી આણીઓ, બંધન બાંધ્યું તે પ્રાણી-

(૧૭૧)

ઓ. ૬૭ તાપસ આવી કરીને કહે, કાં મુખ
નિજ મન દુઃખ વહે; જો કીધું તે જાણ્યું નહીં,
તે તે બંધન પામ્યો સહી. ૬૮ હસ્તી સદા સુખ
તિહાં રહે, એક દિન મદ ભર તસ સરિ વહે;
પાડે ગઢ મઢ મંદિર પોળ, કંપાવે સવિ ચહુટા
ઓલ. ૬૯ કરે ઉધત કોણ ન જાણે, નંદીખેણ
તસ જોવા જાએ; દેખી કુંવર કરી જાગીઓ, પૂર્વ
ભવ સંવળો જાણીઓ. ૭૦ તતક્ષણ મદ ભર
સંવળુ ગયું, નંદીખેણને આવી મહ્યું; જોયુ તેહ
તણું પરમાણ, નંદીખેણની માની આણ. ૭૧
પદ્મ હસ્તી તે કરી વર કિંધ, બીજી રાણી તણા
પ્રસિદ્ધ; કુમર કલાદિકછે ધણાં, ભોગવે રાજ કી-
સી તસમણા. એણે અવસર પહોતા વિહરંત,
વર્ચમાન જિનવર ભગવંત; સુપરિવાર શ્રેણિક
નર રાય, જઈ જિનવરના પ્રણમે પાય. ૭૩ જ-
ગદાનંદન જગદાધાર, વિખય મહાદેવ તું જલ
ધાર; તુમ વંદે દુઃખ દુર્ગતિ ટલે, તુમ શેવે સુખ
સંપદા મલે. ૭૪ રાગ ભૂપાલના ગીતનું, મન
મહ્યું મુજ વીરસ્યુરે, જેમ જો દુધે નીર; સુતાં

(૧૭૨)

બેઠતાં ઉઠતારે, મનવચને તું વીર. ૭૫ વીર
તુજસ્યું લાગ્યો રંગ, હોજ્યો રંગ અભંગ; ભલે
ભેદ્યાં તારાં અંગ, રખે કાં કરે વિરંગ. ૫૬.
જલ પાખે જેમ માછલીરે, ઉથલ પાથલ થાય;
તેમ જિન નામ જપાવનાર, કાણુ એક દોહિલું
જાય. ૭૬ વીરજી ધન ધન તેમજ દેહ ડાયુરે,
ધન ધન તેમજ રાત; ધન ધન પહોરને તે ધ-
ડીરે, જ્યાં મળતો રાજ તે. ૭૭ વીરજી. ધન
ધન તેમજ હાથડીરે, જેમ લીઆ તુમ અંગ; ધન
ધન મુજ લોઅણારે, જો જો તુમે રંગ. ૭૮ વીરજી.
ધન ધન તુ મુજ જીભડીરે, જેનું મમ લેછ નામ,
ધનધન કાંન સોહામણારે;જે મુણે ગુણુઅભિરામ.
૭૯વીરજી ધનધન તું મુજ હૈડવુરે,જે ઇંતે ઓડ
વાત;તુજ ઠાકુર તુહીજ ધણીરે,તુ મુજ બંધવ તા
ત. ૮૦ વીરજી. એણે પરે શ્રેણિક રાજ્યોરે, હું
જંપુ જિન નામ; સોમ વિમલસુરી એમ ભણેરે,
તું લહેસે તસ ઠામ. ૮૧ વીરજી. ચોપાઈ. એ-
ણીપરે જિનવર ગુણુ ઉચરી, શ્રેણિક નરપતિ
ભાવે કરી; બેઠાને મુણે જિનવર વાણુ, જાણે

(૧૭૩)

ઉપશમ રસની ખાણ. ૮૨ ગ્રંથ ભેદ સર્વ તુ
ક્ષય કરે, શ્રેણિક ક્ષાયક સમકિત વરે; વ્રત ખાર
અભયડ ઉચરે, ઘણા જીવ જિન ધર્મ અણુસરે.
૮૩ શ્રેણિક વંદી નિજ ઘેર જાય, મેઘકુમર તવ
બેઠો થાય; જંપે સ્વામી એ સંસાર, સુહણા તણી
પરે અસાર. ૮૪ મુને પરણાવો સંજમ સરી,
ભવસાયર તરવા પર ખરી; સ્વામી ભણે યથા
સુખ હોય, ઇહાં પ્રતિબંધ કરે નહીં કોય. ૮૫
ઘેર જઈને મેઘકુમાર, માત તાતને કરે જુહાર;
સ્વામી એ સંસાર અસાર, દો અનુમત લઈએ
સંજમ ભાર. ૮૬ ધારણી માત ધરણી તલે ઢળી,
વચન સુણતાં થઈ આકળી; દાસી નાંખે ટાઢા
વાય, ચિત વાળવા કરે ઉપાય. ૮૭ વળ્યું ચિત
શરીરે તેડલે, વછ વછ કરી તેડલે; ઉઠી મથ
પ્રતે એમ કહે, ગેલા કેસું એ મન વહે. ૮૮ મા-
હરે એક તુજ આધાર, ક્યાં મેલી જાએ નિર-
ધાર; સંજમ ઘણુ છે દોહડું, ભોગવ રાજ
કુમર સોહડું. ૮૯ તુજ આતુર નવિલીછે, સુખ
વિલસી સંજમ દયો પછે; ઘડપણે લે સહુ સં-

જમ યોગ, બાત્રપણે ભોગવીએ ભોગ. ૯૦ મુ-
 થુ તું માતા સાચી વાત, ધન ચોવનને બહુ ઉ-
 પધાત; ધન ચોવન જુજી વળગે, થિર હોય હું
 રાચુ તાં લગે. ૯૧ મીણુ દત વછ લોહમે ચણા,
 ચાવવા કુત્ર વેતૂ તણા; ખડગ ધાર ઉપર ચા-
 લતું, ભાષા સમતા નિત બોલતું. ૯૨ માત
 તાતને ચાલે નમી, સર્વ મતી માગે ઉપ શમી;
 વતની અનુમતિ આપે માય, ઓછવ અધિક
 કરે હવે રાય. ૯૩ લાખ દોકૂતકા પછેદે, અડધું
 પડધું ત્યાંથી લે; નાવીને એક આપે લાખ, ધન
 ધન શ્રેણિક નરવર સાખ. ૯૪ શબ્ધિકા બેસારે
 સોય કુમાર, મેલી કુટુંબ સકળ પરિવાર; ભેર
 નફેરી માદલ શાંખ, વાળે વાજિત્ર મધુર અસં-
 ખ્ય. ૯૫ ઓછવ સહિત જઈ જિન પાસ, સીસ
 ભેખ આપે ઉદ્દાસ; પંચમુષ્ટિ કરી લોચ જે
 કરે, ધારણિ માતા વસ્ત્ર ધરે. ૯૬ જઈ જનવરના
 પ્રણમી પાય, લે સંજમ શિવ રમણિ ઉપાય;
 સ્થિવર પ્રત્યે આપે શીખવા, જય ત્યાંહાં પુણ્ય
 પોષવા. ૯૭ ભણતાં ગણતાં દિન નીર્જમે, થઈ

(૧૭૫)

રાતિ ભાગ્યું ઉપશમે; પહોત્યા પુરે સિમ ભણી
જમ, અનુકમે લહુ સંથારા ઠામ. ૯૮ ઉપાસિરા
તણે બારણે, નવિ પાથરણે નવિ ઓઢણે; નીંદ્રા
ને સિના વીત સુ તણે, પાય પહાર સેવે ઘણે.
૯૯ રાજભુવનની લીલા કહે, દુઃખ સહેલું બ-
હોણુ સહી ઇલાં; હજી નથી વિણસ્યો મુજ કાજ,
મુખભાવતી વંદે જિનરાજ. ૧૦૦ પછી દીધો
ઓઘો મુહપતિ, ઘેર જાસે નહીં થાય ઉચ્ચતિ;
એમ કરતો વિહણી સાત, જઈ જિનવર વંદા
પ્રભાત. ૧ મીઠે વચને બોલાવે, મેઘકુમર આઘો
આવે; તુજને રાત થઈ દોહલી, ઘેર જાઓ મન
ચીંતી વળી. ૨ પામે દુધ આછણુ કોઈ જમે,
વિષ ખાવું કહો કોને ગમે, સોનું મુકી લોહું ધમે,
ધર્મ મુકી પ્રભાદ રમે. ૩ અગ્નિ માંહી પડતાં
ભલું, કોઈ વાર વિષ ખાવું એકલું; વાર અ-
નંત દુઃખ એવાં સહ્યાં, કહે વીર કેમ જાયે કહ્યાં.
૪ આથી ભવ ત્રીજે સંભાર, હાથી હુઓ વન
મોઝાર; સહસ હાથણી તણા પરિવાર, વચરી
ઘણા તણા જયકાર. એક દિન દાવાનળ થયો,

(૧૭૬)

તાપ તાપ્યો સરોવર ગયો; પંક ઘણુંને થોડું
નીર, ત્યાં તું પોહોત્યો તું સાહસ ધરી. ૬ વય-
રી ખીજી કરી આવીઓ, દંતુસલ કરી તું મા-
રીઓ; વંધ્યાચલ વલી પણ અવતર્યો, કરણી
સેસા તે પરવર્યો. ૭ દંતુસલ સોહે વલી ચ્યાર,
દીઠો દેવતઈ વન મોઝાર; દીઠોછે સંભાર્યો જ-
મ, જતી સમરણ લહ્યું તામ. ૮ દાવાનલનું ભય
મન ધરે, મંડલ તણ રહેવા કરે; પરિહરે દાહ
લાગે અણુસરે, ત્યાંથી છંડીલ મંચરે. ૯ ઘણા
જિવ ત્યાં વીચારી રહે, પગ મુકવા ઠામ નવ
લહે; એણે અવસર પગ આવી ખાંજ; પગ
હિયો કરીઓ ખણવા કાજ. ૧૦ સસુ એક આ-
વી રહ્યો ત્યાં, જોયું પગ મુકું ક્યાં; ત્રિ ત્રિહું
પાગ દિન તણ તુ રહ્યો, દિન ચોથે પગ મારગ
લહ્યો. ૧૧ રૂધિર ભરાણું ભારે ડીલ, જોજો જીવ
દયા એલીલ; દિન તણ અણુસણ પાળી તીહાં,
કરી કાળને ઉપન્યો ઇહાં. ૧૨ તેણે ભવ તું પા-
મ્યો નહીં ખેદ, પરી સહે પામ્યો ભેદ; મુણી
વચનને જગ્યો જણ, ધન ધન શ્રીજિનવચન પ્ર-

(૧૭૭).

માણ. ૧૩ મુનિ સંજમની થિરતા થઈ, દુરમતિ
સંવલી દુરે ગઈ; મેઘ રીખી સંજમ પાલે, અ-
તીયાર સંવલા ટાલે. ૧૪ અવસર લહી અણુ-
સણુ ઉચરે, કરી કાળ દેવ લોક અવતરે; મહા-
વિદે ખેચે અવતરી, મેઘકુમાર જશે શિવપુરી.
૧૫ નંદીખેણુ પામે વધરાગ, સંજમ લઉં હું
પામી લાગ; શ્રેણિકરાય મનાવી કરી, જય વીર
પાસે આદરી. ૧૬ સુણે વચન વાટે દેવનાં, કર્મ
છે તારે ભોગનાં; દ્રઢ થઈ ચાલ્યો લેવા ચોમ, મુજને
સ્યું કરશે એ ભોગ. ૧૭ વીર પાસે જઈ સંજમ લી-
ધ, થિવર પ્રત્યે શીખવા દીધ; ભણ્યા સુત્ર સર્વ શી-
ખી કલા, ધરમદાસ ગુરૂની આગલા. ૧૮ એકવાર
જિનને આદેસ, એકલડો ચાલે પ્રદેસ; ગુણિકા
ગ્રહે ગયા વોહરવા, જોયો ખેપા ત્યાં જો હવા. ૧૯
ધર્મ લાભ મુનિ દીધો જીસે, ગુણિકા ઉત્તર આપે
તિસે; દામ લાભ જાયે મુનિરાજ, જોહથી સર્વ
સીજે અમ કાજ. ૨૦ મુનિવર મન આણી અ-
ભિરામ, નવ તણું તૃણ તાણ્યો જમ; તતક્ષણ
મુઠી ધણુની કોડ, ઉઠી વેસ્યા કહે કરજોડ. ૨૧

(૧૭૮)

સ્વામી એ ધન સ્યુ' કીજે, રહેા તો તુમસ્યુ' ફલ લીજે; હાવ ભાવ વિભ્રમ બહુ કરે, નંદિખેણુ મુનીનું મન હરે. ૨૨ વેસ્યા વેણે વેધ્યું સંજતી, મુકી માંહ ઓઘો મુહપતી; મુનિ વિલસે વેસ્યા સું ભોગ, ચિંતે યોવન એક સંયોગ. ૨૩ અથ રાગ સામેરી ગીતનું. ભામનિ ભમે ભમાડે, વાંકી દ્રષ્ટિએ પુરૂષને પાડે; બોલાવી અતિ ચડે આડરે, માનવ માનિની મમ રાચ્યો. જગ પાશ છે એ સાચુરે. ૨૪ માનવ દુપદ અતિ કૂડ કરે એ કર સાહી, લે ધનવંતનાં ધન વાંહી; મન જાણે હું છું ડાહીરે. ૨૫ માનવ યોવન મદ રસ ચડીઆ, એ દેખી નિપુણ નર પડીઆ; ઇંદ્રાદિક દીસે ન-ડીઆરે. ૨૬ માનવી. કવિ સોમવિમલ મુનિ બોલે, એમ જાણે મનડુ ડમડોલે, જગશીલ સમુ નહીં તોલેરે, માનવ. ૨૭ ચોપાછ. નટ વિટ ખૂટ ખરડ વિસણીઆ, વસ વિલુધ્ય જે પ્રાણીયા; તેહવા દસને ઘો ઉપદેશ, વીર પાસે લે સંજમ વેસ. ૨૮ ખારે વરસે કેતાહુઆ, સહસ ત્રેતાલીશ દોસે જુઆ; એક દિન સમો આઠ્યો ટાક, નવિ

(૧૭૯)

ખૂઝે તે અતિ હિલ ડાક.૨૯ વેલા થઈ તસ ભો-
જન તણી, દાસી વાટ બુએ અતિ ઘણી; સરસ
રસવતી ટાઢી થાય, સહસ કિરણ સિરથી ઢલી
જાય. ૩૦ દાસી આવી વળી તેડવા, નંદિખેણ
નવ ઉઠે જમવા; દસમો નર જ્યારે બુજશે, ત્યારે
જમવું મુને સુજશે. ૩૧ વેસ્યા આવી ત્યાં એ
ધસી, બોલે વચન સ્યું ડિલસી; સ્વામી બોલ
કહું છું અમે, ઉઠો જમવા દસમા તુમે. ૩૨ ભોગ
કર્મનો આબો અંત, જઈ વાંઘા પુનરપિ ભગ-
વંત; વીર પાસે લે સંજમ ભાર, આરાધી લે
સુર અવતાર. ૩૩ દુહા. શ્રેણિક નરપતિ રા-
સનો, રચીઓ ત્રીજે ખંડ; સોમવિમલસૂરી અ-
વસરે, કહેશું ચોથોખંડ. ૩૪

इति श्री सम्यक् सार श्री श्रेणिक नरराज
सरासे चिलणा हरण, सुलसा पुत्र मरण, पाणी गृहण
करण, सुलसा शोक वारण, चिलणा गर्भ धरण,
अशोकचंद्रपर नाम, कोणीनाम स्वप्नमेघ, कुमार संबंध
कथन पूर्व भय युत सेवन, नंदिखेण संबंध ग्रंथ न
सुभगं तृतीय खंड संपूर्ण देशमगध मांहि जाणीए.

(૧૮૦)

એ ઢાલ. સરસતિ મુજ વાણી દિઓ, જેસી
મીઠી ખંડલ; શ્રેણિક નરપતિ રાસનો, હું રચું
હું ચોથો ખંડલ. ૧ ધન ધન શ્રેણિક નર વરં,
ખાયક સમકિત ધારલ; સુરપતિ જસુ તણુ ઉ-
ચરે, શ્રી જિન ધર્મ આધારલ. ધન. ૨ રાજગૃહ
પુર જાણલ, સોમવસરણ રચેલ; સુર વર વહે
જિન આણલ, ધન ધન શ્રેણિ. ૩ આવી વાંદે
શ્રી જિન રાજલ, સુર નર કિંતર પાય નમે;
વંદિરે શ્રી સુર રાજલ. ધન. ૪ કુષ્ટી એક આવી
કરી, સુર સ્વભાવે બેઠોલ; કુષ્ટ રસે એ જિન
પ્રતે, ખરડતાં શ્રેણિક દીઠોલ. ધન. ૫ જિનની
ભગતિએ ભાવીઓ, શ્રેણિક રીસ ધરેલ; એણે
અવસર જિનવર વળીલ, સખલ છીંક કરેલ.
ધન. ૬ નિસુણી સુરવર સહુ કહે, જયવંત કોડી
વરસલ; તવ કુષ્ટી કહે મરી પડુ, સુણી શ્રેણિક
થઈ રીસલ. ધન. ૭ અવસર પણ એ રાયને,
છીંક તે કહે ચિરલવલ; એણે પેરે અભયકુમા-
રને, છીંક તે કહી મરિ લવલ. ધન. ૮ તેમ વળી
કાલિક સુરે, છીંક્યો સુણ્યો જામલ; મમરિમ

(૧૮૧)

જીવનો તેહને, જેણે પાપ નહીં ઠામજી. ધન. ૯
 સાતસેં રાજ સુભટને, જંપે ધર જે એહજી; દ-
 સન પુરી જખ હવી, તવ સહુ ઉઠયો ત્યાંહજી.
 ધન. ૧૦ ધસમસતા ભડ આવીઆ, સાવા કુટ્ટી
 પાસજી; વીજ તણી પેરે અખકલે, તે પોહોતો
 સુર વાસજી. ધન. ૧૧ સેવક આવી કહે, મા-
 ણુસ નહીં તે દેવજી; શ્રેણિક જિનવર પ્રભુ પ્રતે,
 પૂછે કહે જિન દેવજી. ધન. ૧૨ નગર કોસંખી
 જાણીએ, શતાનીક ભુપાળજી; સેડક બ્રાહ્મણ
 તીહાં વસે, દારિદ્રી વિકરાલ. ધન. ૧૩ ભણતાં
 ગણતાં ના આવડે, તસ દો ભાગ બહે; નજીક
 ધરણીએ ગર્ભ જ્યાં ધરૂં, પ્રસવનો સમય પહો-
 ત્યોજી. ધન. ૧૪ સેડકને ધરણી કહે, ધૃત ગુડ
 જોધએ આજજી; કહે વિપ્ર લાવું ક્યાં થકી, જઈ
 માગુ નર રાજજી. ધન. ૧૫ વિપ્ર ગયો ભુપતિ
 ભણી, લઈને રૂળ પુલજી; સાગર જમ સેવ્યા
 પછી, આપે રત્ન અમુલકજી. ધન. ૧૬ એણે
 અવસર આવીઓ, ચંપાનગરી ભુપજી; કટકે
 વીટી ચહુ પખે, જોયું કોસંખી રૂપજી. ધન. ૧૭

(૧૮૨)

કટક સહિત બાહાર રહ્યો, શતાતીક નરરાજી; જવ વર્ષારતુ આવીઓ, ચંપાવતિ જય ડાયજી. ધન. ૧૮ કટક સહુડો સંચર્યો, થોડું થયું પરિવારજી; સેડકસરી પોહોતો હતો, દીઠો સકલ પ્રકારજી. ધન. ૧૯ સ્થાનક આગલે જઈ, જંપે સુણ મુજ વાણજી; ચંપાસુપતિ સર તટે, કટક થોડું થયું જાણજી. ધન. ૨૦ કટક લઈને નિસર્યો, પહોત્યો જવ સર તીરજી; અરીદલ જીતી આવીઓ, પાખ્યો જય તેજી વારજી. ધન. ૨૧ સેડકને રાઓ તુંડડા, જે જોઈએ તે માંગ્યજી; નિજ મનમાંહી વિચારતાં, કાંઈ ન આવે લાગજી. ધન. ૨૨ સેડક કહે અવધારીયે, ધરણી સ્યું દરી અવિચારજી; વર માગુ મન માનતો, તે દેજ્યો મુજ સારજી. ધન. ૨૩ ઘેર જઈને વિખ કહે, સુણ સુણ તું મુજ નારજી; કોસંખીપતિ તુંડડા; સ્યું માગો સવિચારજી. ધન. ૨૪ દુહા. નારી મનસ્યું ચિંતવે, નર વાધે નહીં સુખ; જેહ ભણી નર વાધીઓ, એ ત્રિહુને દે દુઃખ. ૨૫ પહેલો મિત્ર હુઓ જે પાછડ્યા, અને પહેલીનાર;

(૧૮૩)

ધર જુના માથે પડે, નર વાઘ્યો સંસાર. ૨૬ કાજ
વિણુ દઉં તેહનું, જેહ ઘેર નારી ચાલ; આપ
સ્વારથ સાધવા, સુખ કરે વિકરાલ. ૨૭ નારી
અનરથ કારણે, નારી ઘર તે હોય, સાહસ ધરે
નારી ઘણું, ફેડણ હારી જાય. ૨૮ એ દ્રષ્ટાંતછે
ખરું, એ ચોકડે નવ જાય; વીતુડી અનર્થ કર્યું,
એ સઘળે કહેવાય. ૨૯ પક્ષ ધૂર્તે વાયસ કહ્યો,
કોઇલિ તસ ધૂતે; ખાલક નાંખી તેહના, આ-
પણ પાંમુ કે. ૩૦ દાંત ખત્રીસ સુલક્ષણા, બાજે
કરડે ખાય; હલ લે રસ આપણા, દુઃખ દંતે
સહેવાય. ૩૧ સ્ત્રી કેરા નર ફેરવ્યા, ફરીઆ જો
જગ માંહિ; નાહુ ઢોલણિ રેટીઆ, ફેરે સાહી
ખાંહી. ૩૨ પ્રહ પુરૂષે ધણુરડા, પડીઆ દીસે
પાસ; તસ પય પણુ મુકી કહે, નવસે નારી વાસ.
૩૩ ભણ્યા ગણ્યા ને નિપુણ નર, લક્ષણવંતા
વીર; યોગવંત તપીઆ જિકે, નારી અણાવ્યા
નીર. ૩૪ વિપ્ર પ્રતે નારી કહે, રખે લીઆ અ-
ધિકાર; આપણ બંભણ પાધરા, ઉત્તર વહે લ-
ગાર. ૩૫ વરતે નગર જેટલે, એ નરપતિ અ-

(૧૮૪)

ધિકાર; ઘેર સહુ ભોજન દેઈ, ઉપર દીએ દીનાર.
૩૬ એટલું તુમે માગજો, જઈને નરપતિ પાસ;
બુદ્ધિ રહિત બંધણુ જઈ, માગે ધરી ઉલાસ. ૩૭
નરપતિ જંપે મુરખા, એ સ્યું માગે અભુજ; મ-
મનગર પુર કેરડુ, ઘણી કરે હું તુજ. ૩૮ રાય
વેણ માની કરી, હરખ્યો મન મોઝાર; જમી
અને દીના રલે, લોભણુ ભાળે નાર. ૩૯ એક
દીનારે સ્યુ હએ, કાંઈ કીજે વળી બુદ્ધી; ઘણુ
ઘણેરે ભમણા, જે જેમુ એણ પરી વાધે રીદ્ધિ.
૪૦ એક ઘેર ભોજન કરે, વમી તેહ આહાર;
બીજે જમે તેહુ વમે, એમ મલે દિનાર. ૪૧
કર્મ તણે વસ તેહનો, વિણું સયલ શરીર; મ-
લિત કુષ્ટ તસ ઉપન્યો, દેહે વહે ધણું નીર. ૪૨
નગર માંહિ લોકે કહ્યું, તુમ વિશેષ માગેહ; પુત્ર
મોકલે તાહરો, જિણુ તું વિણકયુ દેહ. ૪૩ પુત્ર
કલત્ર બંધવ સહુ, તે ચીંત્યુ એમ; એ સંગત
રૂડી નહીં, હવે કરવું કેમ. ૪૪ ઘર પાસે બીજું
કરી, આખું કુટ્ટી કાજ; દુઃખ અહનિશ સહતાં
ઘણાં, કુટ્ટી આળ્યો વાજ. દુષ્ટ ચીંતવે ચીતસ્યું,

(૧૮૫)

જ્યું કાઢયો એ સેણ; તું કાંઈ એહવું કરે, કુટી
થાયે જોણ. ૪૬ બોકડ બંભણ આવીઓ, પિર
એ ખરડી ચાર; નીર તે જેમ વાવરે, વ્યાધ્યો
રોગ અપાર. ૪૭ સેડક માય બહુ કરી, કહે સાં-
ભલો કુટુંબ; જઈ તીરથસેં કરે, દવિસનું હીસ
કુટુંબ. ૪૮ એક વાર ભોજન દેઉ, કુટુંબ પ્રતે
નિજ હાથ; વિત્ત સુકામે વાવરે, જોણે ન આવે
સાથ. ૪૯ હણી છાગને કેલવી, કુટુંબ પ્રતે દે;
સજ્જન સર્વ મોકલાવીઆ, પુર મુકી ચાલે. ૫૦
વન માંહે આગો ગયો, તરશ્યો થયો અસાર;
કાંઈ પાણી પામે નહીં, તસ આવ્યો સર એક
સાર. ૫૧ દેખી મન આણુંદીઓ, બંભણ પી-
એની નીર; કર્યું અનેરું કસાલું, આકુલ થયું
શરીર. ૫૨ અતીસાર તિએ થયું, વહી
ગયું સર સર્વ રાગ; કૃષિ સઘલી જવ ની-
સરી, તવત ગયોની રાગ. ૫૩ ક્ષુધા પૂરિત તે
થયું, પહોતો નગર નિવેસ; પૂછે લોક કેસી પરે,
રોગ યોની સેસ. ૫૪ કહે દિવ એ આરાધીઓ,
તેણે મુજ થઈ સમાધિ; છાગ મંશ ભોજન થકી,

(૧૮૬)

કુટુંબ વ્યાપી વ્યાધિ. ૫૫ જવ તે નિય ઘેર પુઠ
તુડો, સજન દીઠ સરોગ; વડો મુને અવગણો,
તુ તુમ કુષ્ટ હયોગ. ૫૬ ભણે પુત્ર પાપી પિતા,
કહે કેસ્યું એ કિઠ; વીસાસી કુષ્ટી તણું, મંશ
ભોજન તે દિઠ. ૫૭ સજન વર્ગ સવિ આણું,
પહોત્યો નગર દ્વાર; એણે અવસર શ્રી વિરજન,
પહોતા વન મોઝાર. ૫૮ દ્વારપાલક મન ચિંતવે,
વંદુ શ્રી વીરજણુંદ; પાલે સેડક મુકીઓ, પહોચે
ધરી આણુંદ. ૫૯ ધર્મ દેશના વીરની, સુણતા
વેલા લગય; દ્વારપાલ તે સાંભલે, આણી રંગ
અભંગ. ૬૦ પુઠેઈ પોલિ લઈ, આઁયા લાકુ
આનક; બાકુલ પુડા લાખસી, ખાય લેઈએ છેક.
૬૧ શરીર નખલું અતિ તેહનું, અને વળી સ-
ખળો આહાર; તસ લાગી તસ અતિ ઘણી,
જઈ નવ સકે લગાર. ૬૨ તરફડતું તરસે કરે,
આર્તિને અનુસાર; સેડક મરી ડેડેક થયું, વાપી
વારમ જર. ૬૩ જળ માંહે કીડા કરે, એણે અ-
વસર વિહરંત; તેણે પુર વલી પહોતલા, વર્ધ-
માન ભગવંત. ૬૪ ચોપાઈ. પાણીહારી જતી

(૧૮૭)

આવતિ, એસી વાણી બોલી ભામનિ વક્તી;
આવું સખી વીર વંદણુ જાઘએ, એણે પરે નિ-
ર્મલ થાઘએ. ૬૫ તેહ વાતડેડકી સાંભલી, તવ
તે ચિતે એવું વક્તી; આગે એહ વાત છે સુણી,
હવે સંભાઈ સહી તેહ ભણી. ૬૬ ઇહાં પોહ ક-
રંતા તાસ, હુઓ પુરવ ભવ પ્રકાસ; હવે વીર
વંદી દયો લાહ, મનમાં એમ ધર્યો ઉછાંહ. ૬૭
ડેડક જાય ભાવે ચડયો, એ હવે તુજ ઘોડે દોડ-
વ્યો; આવ્યો ચંપાણા પગની ખરી, દેવ થયો
તે ડેડક મરી. ૬૮ દેવ ચિતવે મન એહવું, અ-
વધિ જ્ઞાન હવે હુડિ; જાઉં પૂર્વ ભવે સ્યાં કીધાં
કર્મ, દેવ તણા જેણે પામ્યા શર્મ. ૬૯ પુર્વભવ
જેઈ ધરે જ્ઞાન, વીર વંદવા તણું નિદાન; કુષ્ટી
રૂપ ધરી આવીઓ, ભક્તિ ધરી વંદે ભાવીઓ.
૭૦ આવના ચંદન ચરચે, સહુ જાણે કુષ્ટી અ-
રચે; દેવ માયાએ જાણે સહુ, કહે વિર શ્રેણિકને
બહુ. ૭૧ સુણી છીંક સ્વામી તુમ તણી, એવું
બોલ્યો કહું સાંભણી; સ્વામી ભાળે સુણો વિ-
ચાર, એ સ્યાં સુખ સંસાર અસાર. ૭૨ શિવ

(૧૮૮)

ગતિના છે સુરક અનંત, ત્યાં રૂકુ ભાષે ભગ-
વંત; તેણે કારણ પણ મરિ કહ્યો, સર્વ લોક મન
કુકુ લહ્યો. ૭૩ ભાખું ભગવન કરી પસાય,
જંપે શ્રી શ્રેણિક નરરાય; ચિરંજીવ જે મુજને કહ્યું,
ત્યાં એણે કારણ કેહું લહ્યું. ૭૪ એક વાર નરકે
જાઈસ્યો, પછે તિર્યંકર થાઈસ્યો; અભયડં લેસિ
દેવ વિમાન, મરણુ જીવ તહ ભણી સમાન. ૭૫
હિંસા કરે કાલિંગ સૂરીઓ, જાસે નર્કે હાથી મુ-
ઓ; તેહ ભણી નવ જીવ મરે, એ કારણ કહ્યાં
મન ધરે. ૭૬ ચિત્તે દુઃખ ધરે ભુપાલ, નરક
તણી ગતિ છે વિકરાલ; ઉઠી જિનવરને પાચે
પડે, દીન વચને દુઃખ ભરી રડે. ૭૭ સ્વામી
કાંઈ કહો તે કરું, નગર માંહે જેમ હું નવ કરું;
જંપે જિનવર પરમદયાળ, કર્મનિ કાચી તનું હે
વિસરાલ. ૭૮ કહે શ્રેણિક સ્વામી તું ધણી, તારી
સેવા કરી સાભણી; તુઠ્યો તુ સહુને સુખ દે, મુ-
જને સદગતિ કાં ન દે. ૭૯ વીર કહે સુણ શ્રેણિ-
કરાજ, કપિલા કરે દાનનું કાજ; કાલિંગસૂરી હંસા
નવ કરે, તુતું નગર માંહે નવ શરે. ૮૦ ઉઠી

(૧૮૯)

ભગવંત વાદી કરી, ઉલટ અધિકો મનમાં ધરી;
 વળી પુર ભણી ભૂપતિ ચાલ્યો જમ, દુર્દરસુર
 કૌતિક કરે તામ. ૮૧ શ્રેણિક સમકિત સૂધું કી-
 સ્યું, કરી પરીક્ષા એમ મન વસ્યું; શુધા સાધુ
 તણા કરી વેશ, એમ કરંતા દેખાડ્યો દેશ. ૮૨
 ધરી જલ જળ માંહિ જાય, શ્રેણિક મનને કૌ-
 તિક થાય; જિવ જલ ભરી નિસર્યો, તવ તે
 શ્રેણિક બાંહિ ધર્યો. ૮૩ કહ્યું એ રીખીએ કરસ્યો
 કીશું, મધ સહિત અમે તે જિમસ્યું; પીયો મધ
 તુમે વલી મુનિ, નવ એકલું વેશા સ્યું મળી.
 ૮૪ તું ધન જોઈએ તે કયાં થકી, છોડી ગાંઠ લઉ
 પારકી; કીસે ધ્યાને દિન આખો ગમુ, ચોરી કરું
 ને જીવદુ રમુ. ૮૫ કરી ચોરીને પર દ્રવ્ય, પર-
 નારી સ્યું ધરીએ મ્રવ્ય; તુજને ઈંદ્રધને નિધાન,
 ધર્યો વેશ તે ગુણ નિધાન. ૮૬ હીંસાનો સંગ કરી
 પરિહાર, નવ માને તે બોલ લગાર; પહોતો ન-
 મર તણી જ્યાં વાટ, દીઠું એક ઉઘાડું હાટ. ૮૭
 દીઠી મર્લવતી માહ સતી, ત્યાં જઈ બેઠો સંપ-
 તી; દીઠો અસમ તસ અધિકાર, ખેદ ન હુઓ

(૧૯૦)

નૃપતિ લગાર. ૮૮ રખે ધર્મની હોય હાણી, એમ
ચિંતી બોલે નૃપ વાણી; આવું તુમ સમળ
આપીઓ, ઘેર એક રડું વળી રાખીઓ. ૮૯
વાટે હાટ વાય લાગશે, અમુખ ઘણું તુમ સિરી
થાયસે; અણપરે રાય ચીંત્તા કરે, નગયો ધર્મ તું
ચિત ઉતરે. ૯૦ દુર્દર દેવે જોયુ જ્ઞાન, નવ સૂકું
એ પુરૂષ પ્રધાન; એહ તું સમકિત સૂધુ સહી,
તું તીર્થંકર પદવી લહી. ૯૧ પરતક્ષ દેવ હુઓ
ગહગહી, દુઃખ દારિદ્ર સર્વ ગયું વહી; સુરંગે જેવું
તું ઇંદ્રે કહ્યું, પરિક્ષા કરતાં તેહવું લહ્યું. ૯૨ ગોળા
દોય રાયને દેઈ, વળી હાર એકજ આપેઈ; ત્રુ-
ટયો હાર જે સાંધસે, તે નર નિશ્ચે ભવ ચૂકશે.
૯૩ કહીસ્યું સુર ગયો દેવ લોકે, શ્રેણિકનો જશ
વાધ્યો લોકે; સુરપતિ આગત એમ ગુણ ઉચરે,
સમકિત મહિમા એમ વિસ્તરે. ૯૪ વસ્તુ. સુણું
સમકિત સમકિત તણાં એ લીંગ, ઉચિત રજે
સધવું સાચવું; સત્ય વૃત પરતાને છંડીય; જિન-
વર રચણ સદ્દુ, ચિત મુજ સુહ ભાવ મડિય;
ગુણવંત ગુણ ઉચરે, અવગુણ મધ્યમ હોય, એ-

(૧૯૧)

ણીપેરે સમકિત પાલતાં, શ્રી શ્રેણિક ફલ જ્ઞેય. ૯૫
શુદ્ધ સમકિત સમકિત ધર સહુ કોઈ, સમકિત
વિણુ જિવ રડવડે; ચડીને નહીં અગુણગણ
ઉચે, નરગ ત્રિયંચ નવ ફરે, હરે પાપને પુણ્ય
સંચે; દેવ ચક્ષાંચો નવ ચલે, બોલે ગુણ અ-
ભિરામ, તે શ્રેણિક નરરાય વરે, પામું ઉત્તમ
કામ. ૯૬ ચોપાઈ. હરજિ નરપતિ નિજ ઘેર
ગયા, સકળ લોક મન આણુંદ થયા; દીવો હાર
દેવી ચિલણા, દોયગોલા સોહામણા. ૯૭ આપ્યા
તેહ સુનંદા પ્રતે, તે લેઈ ભાળ્યા નિજ મતે; માંહિ-
થી કુંડલ યુગલ નીસર્યા, રાણીએ નિજ કાને ધર્યા.
૯૮ બીજે ગો ભાળ્યો જામ, નિકળ્યું વસ્ત્ર યુગલ
અભિરામ; ચિંતે રાણી મન મોઝાર, એ સમો
વસ્ત્ર નહીં સંસાર. ૯૯ શેવક અંગ તણા મોકલી,
કપિલા ત્યાં તેડાવી વળી; રાજાએ કપિલાને
કહ્યું, દે તું દાન જેમ સદગતિ લાહું. ૧૦૦ કપિ-
લા કહે સુણા પુરધણી, એહ વાત મમ કરસ્યો
ધણી; આણુ જન્મે ન દીધું દાન, જુદું તુ ન
બોટં ધાન. ૧ રાજાએ તવ કીધી રીસ, કોણ

(૧૯૨)

પુરસે તુંજ જગીસ; દાસી હાથે બાંધ્યો આટુઓ,
મુખ સંકોચી કીધ વાટવો. ૨ સાહ હાથ દેવરાવે
દાન, દે આટુ મુજને નહીં દાન; કાલિકસૂરી તે-
ડવા રહ્યો, ન રહે પાતક બ્યાપારીઓ. ૩ બાંધી
કૂપ માંહે તે ધર્યો, મન ચિત્તે પાપિ પરવર્યો; રાય
વીરને કરે વિનતી, નરક દુઃખ નહીં પામું રતી. ૪
વર્દ્ધમાન જિનવર એમ કહે, નરવર મહિમા તેણે
કહે; સ્વામી કહે પહોતો તે કર્યું, કહે વીર નથી
અણસર્યું. ૫ દાસી કાલિકસૂરે પૂછીઆં, સહેજ
આપણે નવ ચૂકીઆં; શ્રેણિક દુઃખ ધરે અતિ
ઘણું, ખસે પુરવ કૃત. આપણું. ૬ જપે જિનવર
મધુરું દુઃખ, અમ સરખું તુમે લેસ્યો સૂખ; પ્ર-
થમ તિર્થંકર હોસ્યો તુમે, પદ્મનાભ નિશ્ચે કહું
અમે. ૭ જાણી શુદ્ધ વાત નરરાય, વળી વળી
વંદે જિન પાય; આણંદે અધિકો ઉલસે, જિન-
વર ચરણકમલ મન વસે. ૮ વીરજિણંદે કીધો
વિહાર, શ્રેણિકરાજ કરે જયકાર; એક વાર સં-
જમ અનુમતી, અભય મંત્રી માગે શુભ મતી. ૯
ભાખે ભૂપતિ ભંભા સાર, એહ વાત મમ કરો.

(૧૯૩)

લગાર; બુધિનિધાન મંત્રીસર કહે, એ અનુમતિ
કહું કહીએ લહે. ૧૦ જાઓ જવ જંપુહું વળી,
ભવ સંજમ લેયો મન રળી; બુદ્ધિવંત બહુ
કરે એ ઉપાય, પણ અનુમતિ નવ આપે રાય.
૧૧ વળી તિર્થ પતિ ત્યાં આવિઆ, ભાવ ધરી
વંદે ભાવિઆ; શ્રેણિક પેરે પરવરો, જય વં-
દવા ભાવે કરી. ૧૨ જિનવર વંદિ પાછા વદ્યા,
સરોવર તીરે મુનિવર મળ્યા; તે મુનિ કાઉસગે
રહ્યા દીડ, વંદિને નિજ નગરે પધડ. ૧૩ ચિલણા
રાણી આથે હતી, હાથ ઉઘાડો રહ્યો ઢાંકતી; નિ-
શિ નિદ્ર ભરે જાગે જામ, મુનિવર મન સંભાર્યા
તામ. ૧૪ ભોલી ભાળે ભક્તિ કરી, તે બાપલડું
જાસે ઠરી; ટાઢે કરી ઠુંડવાતુ હશે, તે કહો કેમ
કેયું થાયસે. ૧૫ કુહા. તેને સુણી ભૂપતિ ભલું,
ચિતે મન મોઝાર; એક બીજા પુરૂષ સ્યું, એ છે
વિદ્યુધી નાર. ૧૬ કુલવંતી રૂપે ભલી, પરણી
મેટે ઠામ; તું હે નારી નીચ સ્યું, સંગત કરે કુ
ઠામ. ૧૭ ચતઃ મહતિ કુલે પિહિ જતા, પ્રત્યા
એણુ મધુપમા; સવાદાના વર્જિત હદ્યા, ચું-

(૧૯૪)

બતિ માતંગ વઠમપિ. ૧૮ જે નર નારી વીસસે,
 તે નર જાણ અજાણ; કવિતા જન એણી પરે
 ભણે, નહીં જીન આણ. ૧૯ શ્રેણિક મન
 રીસે ભર્યો, ચિતે એવી વાત; જેનર એ એહવી,
 તુ કરણ ઉપદાત. ૨૦ દિનકર ઉગ્યો જેટલે,
 તેટલે તેડ્યો મંત્રી; અંત ઉરપર જાતજે, કીધી
 વાત કુમંત્રી. ૨૧ ક્રોધ અગ્નિ જવ પર જલે,
 બોલે વિનય વિવેક; અર્થ વિણાસે આપણું, ગુણ
 નવ વાધે એક. ૨૨ અભય પ્રતે એમ કહી
 કરી, આડ્યો જિનવર પાસ; વાંઘા વીર આ-
 ણુંદસ્યું, પુછે મન ઉત્તાસ. ૨૩ પુત્રી ચેડારાયની,
 કહો કેવી કહેવાય; અસતી અથવા તે સતી,
 સાતસે શીતા ઠાય. ૨૪ સુણી બેણ જિનરાજનાં,
 મન આણે અતિ ખેદ; સ્વામી કહે મુની રાજ,
 કહો કોણ આઠ્યો ભેદ. ૨૫ ચોપાઈ. મુજ વં-
 દીને વળીઆં કાલ,જે મુનિ દીઠ્યો સરનીપાળ;
 નારી હાથ બહેરે વીસર્યો, ટાઢ પડેથી મુનિ સાં-
 ભર્યો. ૨૬ સુણી વાત ઉઠ્યો તતકાલ, નગર
 ભણી આડ્યો ભૂપાલ; ભૂપે ધૂમ તણી જવ દીઠી

(૧૯૫)

જાલ, તવ મુનીરાય હુવા રિસાળ. ૨૭ મંત્રી
અંતે ઉર સુતા કરી, ધણી કડખ લાવીને ભરી;
દર્ધ આગ બાહાર નિકળ્યો, મંત્રી ભૂપને સામે
મહ્યો. ૨૮ તવ તે નેણુ કરી રાતડાં, ભૂપ વેણુ
ભાખે વાંકડાં; અભયડ બુદ્ધિ ગર્ધ તાહરી, જ
જ વાણિ એવી માહરી. ૨૯ માની વેણુ આધો
સંચરે, વીર પાસે સંજમ અણુસરે; શ્રીશ્રેણિક
નિજ મંદિર ગયો, દેખી કુશળ હૈયે ગહ મહ્યો.
૩૦ જોઈ વાટ અભડક કેરડી, નવ આઠ્યો ત્યાં
ચિંતા પડી; લીધું સંજમ જાણી સાર, ભૂપતિ
ચિંતા મન ધરે અપાર. ૩૧ વેલગા બઉને કુંડલ
દોય, વસ્ત્ર યુગલ પ્રતે આપે સોય; નિજ રાણી
ધણે ભારી ચારિત્ર લીએ, નિર્મલ ભાવ ધરીને
હુએ. ૩૨ અભયડ તપ જપ ખપ બહુ કરે,
પંચમે અણુતર નિસીર વરે, હૃદય વિહલ પ્રતે
ગજરાજ, સેયનાક ગજ આપે શ્રી નરરાજ. ૩૩
શ્રેણિકને મન ચિંતા વસી, રાજ તણી પરે હો-
સ્યે કીસી; રાજ જોગ જે અભયકુમાર, તેણે
લીધું સંજમ ભાર. ૩૪ બીજા કુવર સર્વ આ-

કરા, આણુ ન માને કેા ઠાકરા; તેહ ભણી કેણે
 થાપીએ, રાજ ભાર સધળો સોંપીએ. ૩૫ એણે
 અવસર કેણુ ચીંતવે, બાંધી રાય રાજ હયો હવે;
 કાલાદિક દસસ્યું કરી સંચ, બાંધ્યો તાત તેણે
 કરી પ્રપંચ. ૩૬ જંજરે કાઠી પંજરે ભર્યો, નાડી
 થાય એમ દુઃખીઓ કર્યો; અનપાન નવ મુકે
 પુત્ર, ચિલણા એવું સુત્રે સુત્ર. ૩૭ અન્નઅડદના
 દોકળ કરી, મસ્તકી વેણા માંહે ધરી; મદિરાએ
 ખરડી નિજ કેસ, જાય જ્યાં છે નરેસ. ૩૮ કોઈ
 કેસને પાયે નીર, તેણે વલી ભલું થાય શરીર;
 દોકળ કેરો લે આહાર, ગમે કાલ નહીં સુખ અ-
 પાર. ૩૯ કેણુ રાજ કરે આપણું, પુમાસું સુખ
 વિલસે ધણું; પદમાદેવિ પુત્ર જાઈઓ, વધા-
 મણી લેઈ આવીઓ. ૪૦ હાર હોર કર કંકણ
 દીધ, જન્મ મહોછવ રાયે કીધ; પુત્ર પ્રેમ કે-
 ણુને ધણું, વિરહ સહી ન સકે ક્ષણ તણું. ૪૧
 કેણુ ભૂપતિ ભોજન કરે, બાલક થાલ માંહે મુ-
 તરે; ભોજન કરે રીસ નવ ધરે, લહડી નીતિ
 અલગી ઉદ્ધરે. ચિલણા દેખી મન દુઃખ ધરે,

(૧૯૭)

કોણ ભૂપતિ એવું કહે; નિસુણુ માતા એવું પ્રેમ,
પુત્ર સાથ માછા જલ જેમ. ૪૩ મુજ સમવડ
નથી કેહને, માતા જંપે સુણુ તેહને; મેં નાંખ્યો
હતો વનમાંહિ, ત્યાંથી તું આણ્યો ઉછાંહી. ૪૪
તારો હાથ કુકડે કરડીઓ, તુજ બાપે મુજને
આપીઓ; પાઉ હાથ પિંડપણુ વહે, તું રાતો કેમે
નવ રહે. ૪૫ તું રહેજો મુજહમાં ઘાલે, પીતા
તું જઝણિ પરે પાલે; વડી તાત તુજને દુત રાજ,
તવ તે કીધું એવું કાજ. ૪૬ કોણ કહે મોદક
ગુલ તણા, મુજને કયાં મોકલ્યા ધણા; બીજને
વળી ઘાતી ખાંડ, મોકલ્યા મોદક તે માંડ. ૪૭
માતા જંપે તેમજ વાંક, એ નિશ્ચય તું આણે
આંક; પિતા પ્રેમ નીસ હડે વસે, અધ જમતું
તે ઉડયું તસે. ૪૮ પિતા તણી હવે કીજે ભગતિ
પાલ્યા પુત્રને જાણે વિગતિ; લેધ લાહ કેરી આ-
મલો, ભાંગી પંજર કર્યો મોકલો. ૪૯ લોહડંડ
સંધ આવે જમ, શ્રેણિક સેવક જંપે તામ; પણ
કાંઈ તુમે નથી જાણતા, લોહડંડ દિસે આણતા.
૫૦ તવ તે શ્રેણિક ચિંતે ચિત, નહીં કાંઈ એ

(૧૯૮)

રૂડી રીત; આગે મારે નાડી માર, નહીં ખમાએ
ડંડ પ્રહાર. ૫૨ તતક્ષણ તાલપુટ વિષ વાવરે,
શ્રેણિકરાય મરણ અનુસરે; દેખી કોણે વિલખો
થયો, રોતો જનની આગલ ગહ્યો. ૫૨ પિતા
વિયોગ કરે અતિ ઘણો, કેમું વિસ્તાર કહું તે
તણો; રાજ મન અતિ આજી શોક, થયા દૂમ-
લા દેખી લોક. ૫૩ સઘળા મંત્રી કરે વિચાર,
શોક ટાલવા કરે ઉપચાર; કરી પત્ર ત્યાં ત્રાંખા
તણાં, અક્ષર કોરે સોહામણા. ૫૪ દેખાડ્યા
ભૂપતિને વક્ત્રી, કહે વાંચો સ્વામી મન રળી;
પિતા દેવ ગત હુઆ જમ, બેટો પિંડ દાન દે
તામ. ૫૫ તેણે તે એકોતર તરે, બેટો એમ મા-
રગ ઉદ્ધરે; ત્યાંથી પિંડ દાન ચાલીઓ, મન
માન્યો સહુને ચાલીઓ. ૫૬ ટલ્યો શોક હુઓ
સંતોષ, એણે પરે કીધું સજ્જન પોષ; જો જો
નારી કેરી વાત, અધિક વિદ્યા એકોદર જાત. ૫૭
ઢાળ અસાડ ભૂતિના રાસની પ્રથમ ઢાળ. સર-
સતિ જિણેસરૂએ, હવે કોણ નરવર સુરવર પ-
રની રાજ; પાલે તમ બંધવે દો ચડ્યા ગજરાજ,

(૧૯૯)

શરી મંડળ ઉજલ કુંડલ શ્રવણ ધરંત, પહેરે
સર્વ વસ્ત્ર ચાલે અતિ મલપંત. ચાલચાલે મલ-
પંતા, હલ વિહલ એક દિન; પદમાવતીએ,
નયણે દીઠા અતિહે અલીહે તેહ. ૫૯ રાણી જઈ
કોણીક રાય પ્રતે ભાખે, તુજ રિદ્ધિ એ કેસી
ચિંહું રયણ તે પાખે; વળતું તે કોણીક રાણીને
એમ ભાખે, નિજ બંધવ લોપે નવ કીજે એણિ
એ સાખે. ૬૦ ચાલિ નવ કીજે લોપે બાપ, આ-
ખ્યો જવ આપણને રાજ, તેણે ઠામ એહને એ
આખ્યો તુમે નથી કાજ; વાર રઠ લેઈ રાણી
પહોતી પતિને જંપે, હસ્તી હાર વસ્ત્ર કુંડલ
વિણ રાજ તણી સીસંપે. ૬૧ સ્ત્રી વેણ વિભૂષે
સૂઝુ મુકી નેહ, હોય બંધ વાતડો માગ્યાં દઈ
છેહ; મન માંહે વિમાસસે, દોય બંધવ મલી
તેહ, માયાએ જંપે સહુ તુમ ચઉછે એહ. ૬૨
સહુ તમાઈં એણિ પરે, બોલી પુહુતા નિજ અ-
વાસ, કરી સજઈ સર્વ લઈ નિજ પહોતા વ-
હુઆ પાસ; હલવિહલ ગયા બે જાણ નૃપ રાણી
કરે ખેદ, કૂડ કરી સર્વ લઈ ગયા દે નવ જાણ્યો

(૨૦૦)

ભેદ. ૬૩ પછે તે ચેડારાયને લેખ પઢાવે, તુમને
સહુ સરખું એ રાખવાને આવે, શરણાગત આ-
વ્યા એ હું કમે નમુ હું, તુજસ્યું પણ બે બે
રાજ રીત કેમ ચુકું. ૬૪ ચાલ કાઢી તુજને કેમ
ન આપું માહરે તુમે બેહુ સરીખ, ઉતર નિસુ-
ણીને રાજનો સર્વ વળી દૂત થયા વિલખ; વાત
સુણીને કોણ રાજ કોપે થયા વિકરાલ, જુજ
સજાઈ માંડી જાજી કટક મિલ્યાં અસરાલ. ૬૫
પરવત પરે પોઢા મયગલ, મહા મય દંતુસલ સ-
ખલાં; સુંડાલા મદિલિતા રૂડી અંખાડી સહિત
સહસ તેત્રીસ; હઝાર વકરત હયવર લાખ ત્રેવી-
સ. ૬૬ ત્રીસકોડ પાયદલ જેહને કાલાદિક સે-
નાની, કીસી જાત ને તે છે કેહવા તેની બોલવાની
જાધું પરિકાલ અતિ વિકરાલ કર કરવાલા તસ
કરે, ખંગલાવાલા મુહ મુંછાલા તીખાલા સવિ
શસ્ત્ર ધરે. ૬૭ પરમશે માતુ રાતુ રોમ સાથ, મદ
લિંભલ મુંગલ જંગલ જે લે બાથ; અણીયાલા
ભાલા તીખાં તોમર તીર, અને પટ ધરંતા બ-
લવંત વડા વજર. ૬૮ બલવંત વડા વજર

(૨૦૧)

સર્વ ચાલે સેસપી ચાલે હાલે, ગિરિવર ધૂજે ખેહ
ન સુડે કાયરના મન સાલે; સાયરપૂર તણી પરે
ઉજલ પરે ઘણું દીપતું, નગર વિશાલ પાસે
પહોત્યો રિપુ જન માન હરંતુ. ૬૬ રાયચિક
ચિંતી કરવી કટક સજાઈ, પૂતને કહે તેડુ અ-
ઢાર હરાઈ; હય ગય રહ પાયક સહુ એ તું સજ
થાય, ત્યાં મુહ વહ વડિ મોટા વિહલ હલ દોય
ભાઈ. ૭૦ દો ભાઈ ચેકુરાય અઢાર કહું તેનો
પરિવાર, સહસ સત્તાવન સગયવર ગરૂઆ હય
લખ તેતા સાર; સતાવન કોડી પાયદલ મેલી
કિધ પ્રણામ, રણક હલ રણતુર નફેરી વાળે રણ
નીસાણ. ૭૧ માંહો માંહી જુજે સગપણ કો નવિ
બુજે, શિર વિણ થડ ધૂજે, સુહડ ખંતે એમ
પુજે; પાયકે પાયક અસ્વાર, હાથીએ હાથી હ-
થીઆરે હથીઆર. ૭૨ હીથઆરે હથીઆર જે-
વાળે નાદે અંબર ગાળે, ચેડો બાણ એક નિત
મુકે તેણે સેનાને ભાંજે; કાલાદિક દસ ભાઈ સે-
નાની દસે દિને સંહાર્યો, કોણીરાય મન માંહિ
ચિંતવે સહી આપણુપે હાર્યો. ૭૩ કોણીએ કીધા

પોસહ ત્રણ ઉપવાસ, આરાચા નહીં દેવા દો
 ઘાત; તારે એમ કહી સુરપતિ વક્ત્રીઓ, મહા
 શિક્ષા કટક રથ મુશલ રદે ચમર ખલીઓ. ૭૪
 હલ વિહલ સેચન કિચડી આનિત દીઓ, ઘાત
 તાહરે એમ કહી સુરપતિ વદ્યો; કોણી સેન
 થયું અતિ વિલખું, હણવા તસ જોઈ વાટ. ૭૫
 કોણીના કટકહ કેડે કીધી ખાધ, અંગારે પૂરી ત્યાં
 આવે દોભાઈ; સેચનક ચાલે જ્ઞાન રહે પય
 ખંચિ, એવે એ પેલ્યો એહ વાત મન સંચી. ૭૬
 એહ વાત સંચીને ભાળે તું કીધું નવ જાણે,
 તારે કાજે કીધું એ તું તું મનને કંપે ન જાણે;
 એણે પરેતા જોઈ લાજીઓ ખંધ થકો ઉતારી,
 ખાધ માંહે જઈને ખલીઓ પ્રથમ નરક અવ-
 તારી. ૭૭ કર જાણે જાણી આણી મન વધ-
 રાગ, એતો જ્ઞાની અમે ન જાણું લાગ; એણે
 અમે ઉગારીઆ તું થાસ્યું જિન સીસ, રાજ
 રાણિ મકેરીએ વિણ કેસી જગીસ. ૭૮ એ વિણ
 કેસી જગીસ જવ ચિંતે તવ તસ શાશન દેવિ,
 વીર પાસે લઈને મુક્યા લે સંજમ જિન સેવી;

વિતું સંજમ લીધું જાણી કોણી રાય, વેસાલા
 નગરી સેવાને માંડે ઘણો ઉપાય. ૭૯ ગઢ કેમે
 ન ત્રુટે ખુટે કટક અપાર, મન ચિંતે એવું જા-
 નુંહે જ્યકાર; ત્યાં નવળું પાછો વરિ કરું અગ્નિ
 પ્રવાસ, એવે આકાશે હુઓ વેણુ વિવેશ. ૮૦
 વેણુ વિવેશ એવું થયું સુણિ કોણી નરરાજ,
 કુલ વાલુ જે વશ્યા આણે તુમ સીજે કાજ; એ
 સંબંધ પ્રસિદ્ધ સૌ જાણે તેણે અહીં નવ આણ્યો,
 માગધિ કાવે સ્યા લઈ આવે વિશય રંગનો
 તાણ્યો. ૮૧ યતઃસમણે જે કુલ વાલએ, માગે
 આંગણે આરામ સ્યું એ; રાય અસોગચંદ એ,
 વેશાલિ નગર ગહસ્યું એ. ૮૨ મુનિના પાય પ્ર-
 ણુમી કોણી કહે, વિશાલા નગરકો જ્યું ભેદ જે
 જેમ થાય વિસરાલ; તવ પોત્યો નગરી વેષ
 કરી અવધૂત, લોક આવે ઘણા એમ ભાળે ભલે
 પહુત. ૮૩ ભલે પહુતા કહુ તુમે, અમને અરિ-
 દલ કહે જાસે, ભેદ બેઈ ભાળે જિન કેરું ધૂમ
 પરહુ એ થાસે; મન બોલ ધૂમ પાડવા લોકે
 કરી સમઘ, કોણીને કહે નગરી લેસ્યુરે જ્યો

પાછા જઇ. ૮૪ કેટલું કટક પાછું પોહોતું જમ,
 ધરી ધીર મ પાડે સૂલ સહિત તે તામ; જાણીને
 કાણી આવે કટક લેઇ, ગયો ચેડા ભાગ્યો તત-
 ક્ષણ ગઢ તે લઇ. ૮૫ ગઢ ભેલી કાણી બાહાર
 રહ્યો ચેડાને કેવરાવે, અમે ત્યાં એ નગરી લીધી
 કહો કેમ કરવું અવે, ચેડુરાય દુખે કરી પુર્યો
 લોહ શત્રા ગણે બાંધે, અંધ કૂપમાંહિ જઇ પડે
 ઉમરણ તણી પરે સાધે. ૮૬ એણે અવસર ત્યાં
 કને ધરણ અસુરપતિ આવે, સામી ચેડાને નિજ
 ભુવન લઇ જવે; ચેડુરાય અણસણ સરણ ચ્યાર
 મન આણે, જીવરાશી ખમાવી પહોતો સ્વર્ગ
 પીઆણો. ૮૭ સ્વર્ગ પીઆણો પહોત્યો ચેડુ
 જાણી સત્યકી આવે, સુજ્યેષ્ઠા યતિનીનો બેટો
 મહેશ્વર નામ કહાવે; નગર લોક લઇને આલ્યું
 નીલવંતગિરિ ઠામે, કાણી ભૂપ સ્વર હલાવાહ
 વચર ભણી તેણે ગામે. ૮૮ સર્વ કટક લેઇને પા-
 છા વળીઆ ભૂપ, ધરે આઠ્યા ગાય નારી અતિ
 સ્વરૂપ; તુજ જય જય હોજ્યો એમ દે આસીસ,
 રાજ પાણું જીવું કોડી વરીસ. ૮૯ કોડી વરીસ

(૨૦૫)

જીવે તું રાજઘેર ઘેર મંગળ માળ, તલીઆતો-
 રણ ગૂડી રૂડી બાંધી વન્નર વાલ; તણે ખંડનું
 રાજ કરીને છોડે નરકે પહુત, એ સંબંધ કહ્યો
 અહીં થોડો પણ તે છે બહોત. ૯૦ હાળ મહાલં-
 તડે. તસ સુત પાટે બેડડારે, મહાપુણ્યવંત ઉદય
 નરેસા. સુણ સુંદરિ પુણ્ય; રાજ્ય કરે રાગિઆ-
 મણું એ, મા. સાથે સવલા દેશ. સુણી. ૬૨ શુધ
 સમકિત ધારી હુઓ એ, મ. પંચઅણુ વ્રત ધાર;
 સુણી. શ્રેણિક સાખે સોહામણું એ, મા. ગુણ
 નવ પામુ પાર. સુ. ૯૨ ધન ધન શ્રેણિક નર
 વરૂ એ, મા. ક્ષય સમકિત ધરે ધીર, સુ. ભગતિ
 કરી આરાધીઆ એ, મા. જો શ્રી જિનવર વીર.
 સુ. ૬૩ તું તીર્થકર હોસ્યે એ, મા. શ્રેણિક નર-
 પતિ જીવ; જે સમકિત નવ પાળશે, મા. તે ભવિ
 કરસિરીવ. સુ. ૯૪ સૂધું સમકિત જે ધરે એ,
 મા. લહે ભવનો પાર, મા. શ્રેણિક નરવરની
 પરે, મા. અનુક્રમે જય જયકાર. સુણી. ૯૫ તપ
 ગ્રંથ નાયક ગણધરૂં એ, મા. સોમ સુંદર સુરરાય,
 સુ. તસ પાટ ગચ્છ તે વંદસ્યું એ, મા. મુનિસુર

(૨૦૬)

સૂરિંદ પાય, સુ. ૯૬ તસ શાખા સોહં કંઠં એ,
મા. રત્નશેખર સૂરિંદ, સુ. તસ પાટે ગયણ દી-
પતો એ, મા. લક્ષ્મીસાગર સૂરચંદ. સુ. ૯૭
સુમતિ સાધુસૂરી સંઝં એ, મા. અન્નુઆલે ગુરૂ
પાટ, સુ. સોભાગી સોહામણું એ, સુ. તસ નામે
ગહગાટ. સુ. ૯૮ હેમ પરેજંગવલ હુઓ, મા.
શ્રી હેમવિમલસૂરિંદ, સુ. શોભાગ હર્ષ સૂરપાટ
ધર એ. સુ. ૯૯ સોમલ વિમલસૂરી તાસ પાટે,
મા. પામી મુગુરૂ પસાય, સુ. શ્રી વીરજ્ઞેશ્વર
મહિમા ધરી એ, મા. ગાયો શ્રેણિક રાય. સુણિ.
૧૦૦ ભુવન આકાશે મકર કલા એ, મા. સવ-
ત ૧૬૩૨ હિ નાણે; ભાદ્રવા શુદ્ધ સોહામણી એ,
મા. પડવે ચરયો પ્રમાણ. ૧ કુમારપાલ રાય
થાપીઓ, મા. કુમરગિરિ પુર સાર, સુણિ. શાં-
તિજિણુંદ પસાઉલે, મા. રચીઓ રાસ ઉદાર. ૨
દુહા, ચોપાઈ, વસુ, ગીત, મા. સર્વ મળી કીધો
માન, સુ. છર્સે એકાશી આગલે એ, મા. જણે
સહુએ જાણ. ૩ અધકું ઓણું મેં ભણ્યું એ, મા.
જે હોય રાસ મોજર, સુણિ. તે પંડિત સર્વ શો-

(૨૦૭)

ધજ્યો એ, મા. આગમને અનુસાર. ૪ સુણિ
જે નર નારી ગાયસે એ, મા. સુણુશે આણિ રંગ,
સુ. તે સુખ સંપદા પામસે એ, મા. ભોગ ભલી
પરે અંગ. સુ. ૫ જ્યાં લગે મેરૂ મહી ધરૂ એ,
મા. જ્યાં લગે શસહરતાર, સુ. ત્યાં લગે રાસ
ચિરંજીવું એ, મા. નિત્ય મંગલ જ્યકાર. સુણ. ૬

इति श्री श्रेणिक राज संबंधी सम्यक् साररास
चतुर्थ खंड संपूर्ण समय कल्याण संभवतु.

(૨૦૮)

અગાઉથી થયેલા ધરાકોના મુખ્યારક નામ.

૨૦ શેઠ. મનસુખભાઈ ભગુભાઈ.	૧ વાડીલાલ ભગુભાઈ.
૧૭ શેઠ. દલપતભાઈ ભગુભાઈ	૧ મોતીલાલ નગીનદાસ.
૧૫ શેઠ. મગનભાઈ કરમચંદ.	૧ શા. ચતુરદાસ પરસોતમચંદ.
૧૦ શેઠ. પ્રેમાભાઈ હીમાભાઈ.	૧ નાથાભાઈ લલુભાઈ.
૭ શા. છોટાલાલ માણેકચંદ.	૧ ગોકળદાસ નગીનદાસ.
૨ વકીલ બાલાભાઈ મગનલાલ.	૧ દોલતરામ જેઠાલાલ.
૧ શા. દોલતચંદ હીરાચંદ.	૧ શા. ડાહ્યાભાઈ નગીનદાસ.
૧ નરોત્તમ છોટાલાલ.	૧ પ્રેમચંદ નાહાલચંદ.
૧ દોલતરામ કેવળદાસ.	૧ મગનલાલ પુલચંદ.
૧ સવાઈભાઈ માણેકચંદ.	૧ પીતાંબરદાસ ગલાબચંદ.
૧ લલુભાઈ નગીનદાસ.	૧ જૈન સમા હા. દીપચંદ.
૧ લલુભાઈ કેવળદાસ.	૧ વકીલ હીરાચંદ પીતાંબર.
૧ મહેતા. કેશવલાલ કાળીદાસ.	૧ વકીલ કેમલાલ જેઠતારામ.
૧ નાલચંદ અમીચંદ.	૧ વાડીલાલ અમયાલાલ.
૧ પુનમચંદ પરભુદાસ.	૧ અમરતલાલ છોટાલાલ.
૧ મહે. વનમાળીદાસ સાંતીદાસ.	૧ અમનલાલ નગીનદાસ.
૧ ભાઈચંદ પુલચંદ.	૧ ચુનીલાલ કંકુ.
૧ વાડીલાલ નથુભાઈ.	૧ કેશવલાલ તરભોવનદાસ.
૧ હરીલાલ મગનલાલ.	૧ મનસુખરામ હિમેદરામ.
૧ દલસુખરામ કરતુરચંદ.	૧ છોટાલાલ હગનલાલ.
૧ દલસુખ દોલતચંદ.	૧ દોલતરામ મુળચંદ.
૧ અંબાલાલ સાંકળચંદ.	૧ હીરાચંદ મુળનચંદ.
૧ શેનાભાઈ ચુનીલાલ.	૧ દોલતરામ મંછારામ.
૧ શેઠ. જેશંગભાઈ હઠીશંચ.	૧ ગીરધરલાલ સામળદાસ.
૧ શા. મંગળ લાલચંદ.	૧ વાડીલાલ જેઠા. મુ. કડી.
૧ નથુભાઈ પીતાંબરદાસ.	૧૦ પરસોતમ વનમાળી મુ. કડી.
૧ શેઠ. લલુભાઈ દીપચંદ.	૨ શેઠ હરીલાલ મુળચંદ.

ઝહેર પત્ર.

સર્વ જૈનમંદુઓને ખબર આપવામાં આવેછે કે અમારી તરફથી થોડા રોજમાં શ્રી શેત્રુંજી મહાત્મ ટીકા સહીત આશરે સવાસો દરમાનું પુસ્તક બહાર પાડવામાં આવશે તેની અગાઉથી કીંમત રૂપ-૦-૦ અને પુસ્તક છપાઈ બહાર પડ્યા પછી રૂપ-૦-૦ સેવામાં આવશે માટે આખર વાંચી આપનાં મુખ્યારક નામ હાથ ઠેકાણું ચોકસ રીતે ફરી નીચે સહી કરનારના ઉપર મોકલી આપવાં એવી અમારી સર્વ જૈનીઓને વિનંતી છે.

સહી. છોટાજાલ મગનજાલ મુ. અમદાવાદ.

ઠેકાણું ટેશીવાડાની પોળમાં ગોસાઈજીની પોળમાં.

તથા ગુરુસેવર છોટાજાલ જગનજાલ ઠેકાણું રીચીરોડ.

